กรมสอบสวนคดีพิเศษ

๒๕๖๘

รายงานผล

การสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชน ที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

จัดทำโดย
กองพัฒนาและสนับสนุนคดีพิเศษ
กรมสอบสวนคดีพิเศษ

คำนำ

กรมสอบสวนคดีพิเศษ มีพันธกิจในการป้องกัน ปราบปราม สืบสวน สอบสวนและดำเนินคดีพิเศษอย่างมีประสิทธิภาพด้วยความเป็นธรรม นอกจากนี้ ต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ในการพัฒนาระบบงานภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงาน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคณะทำงานดำเนินการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้ดำเนินการสำรวจความเชื่อมั่นฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงระดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ และนำข้อเสนอแนะมาพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษให้มีความเหมาะสม โดยได้ทำการศึกษาวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) กล่าวคือ การสำรวจเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชนทั่วไป และการสำรวจเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์ (In-depth Interview) ประกอบด้วย ผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และผู้แทนหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่างประเทศ และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ประกอบด้วย ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผู้แทนนักวิชาการด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) เครือข่ายภาคประชาชน และสื่อมวลชน จึงได้จัดทำเป็น “รายงานผลการสำรวจความเชื่อมั่นของของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568”

คณะทำงานดำเนินการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ขอขอบคุณทุกภาคส่วนที่มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการสำรวจในครั้งนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานในสังกัดกรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยช่วยเสริมสร้างความเข้าใจ สามารถนำไปใช้ปรับปรุงกระบวนการทำงานและเสริมสร้างศักยภาพขององค์กรให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับบริบทของอาชญากรรมที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

คณะทำงานดำเนินการสำรวจความเชื่อมั่น
ของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

กันยายน 2568

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	**ก**
สารบัญ	**ข**
สารบัญตาราง	**ง**
สารบัญภาพ	**ฉ**
บทสรุปผู้บริหาร	**ช**
บทที่ 1 บทนำ	**1**
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา	2
1.3 กรอบแนวคิดของการศึกษา	2
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	3
1.5 ระยะเวลาการดำเนินการ	3
1.6 แผนและขั้นตอนการดำเนินการ	4
1.7 นิยามศัพท์	4
1.8 ประโยชน์ที่ได้รับ	6
บทที่ 2 แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	**7**
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความเชื่อมั่น	7
2.2 หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	9
2.3 ทบทวนผลการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ	12
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา	**22**
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา	22
3.1.1 การกำหนดกลุ่มประชากร	22
3.1.2 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง	22
3.2 การสุ่มตัวอย่าง	24
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	24
3.3.1 วิธีการเก็บรวมรวมแบบสำรวจ	24
3.3.2 วิธีการเก็บโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purpose Sampling) โดยการจัดประชุมกลุ่มเฉพาะเจาะจง (Focus Group)	26
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	27
3.4.1 วิธีการสร้างแบบสำรวจ	27
3.4.2 การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสำรวจ	27
3.4.3 องค์ประกอบของแบบสำรวจ	27

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล 29
3.6 สถิติที่ใช้ในการศึกษา 30
3.7 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการศึกษา 30

บทที่ 4 ผลการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ 32
4.1 ผลการสำรวจเชิงปริมาณ (Quantitative Research) 32
4.1.1 ข้อมูลทั่วไป 32
4.1.2 ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ 34
4.1.3 ความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ 40
4.1.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ 48
4.2 ผลการสำรวจเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) 54

บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ 64
5.1 บทสรุป 64
5.2 ข้อเสนอแนะ 66

เอกสารอ้างอิง

ภาคผนวก คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แบบสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1.1	แผนและขั้นตอนการดำเนินการ	4
ตารางที่ 4.1	ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	32
ตารางที่ 4.2	การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของกรมสอบสวนคดีพิเศษ	34
ตารางที่ 4.3	การติดต่อหรือรับบริการกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ	34
ตารางที่ 4.4	เรื่องที่ติดต่อหรือรับบริการกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ	35
ตารางที่ 4.5	การติดต่อหรือใช้บริการกรมสอบสวนคดีพิเศษผ่านช่องทางต่าง ๆ	35
ตารางที่ 4.6	ปัญหาหรืออุปสรรคในการการติดต่อหรือใช้บริการผ่านเว็บไซต์ www.dsi.go.th และผ่านอีเมล dsi@dsi.go.th	36
ตารางที่ 4.7	ปัญหาหรืออุปสรรคในการการติดต่อหรือใช้บริการผ่านสื่อสังคมออนไลน์ Line, Facebook, Instagram, TikTok, X, YouTube	36
ตารางที่ 4.8	ปัญหาหรืออุปสรรคในการการติดต่อหรือใช้บริการผ่านทางโทรศัพท์ ติดต่อหน่วยงาน 0-2831-9888 และติดต่อสายด่วน DSI 1202	37
ตารางที่ 4.9	ปัญหาหรืออุปสรรคในการการติดต่อหรือใช้บริการผ่านทางไปรษณีย์	37
ตารางที่ 4.10	ปัญหาหรืออุปสรรคในการการติดต่อหรือใช้บริการโดยเข้ามาติดต่อด้วยตนเอง	38
ตารางที่ 4.11	ผลงานคดีพิเศษของกรมสอบสวนคดีพิเศษที่ได้รับรู้รับทราบจากช่องทางต่าง ๆ มากที่สุด	38
ตารางที่ 4.12	ความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษตามหลักธรรมาภิบาล	40
ตารางที่ 4.13	ลำดับความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ตามหลักธรรมาภิบาล	42
ตารางที่ 4.14	ระดับความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	43
ตารางที่ 4.15	ระดับความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	43
ตารางที่ 4.16	ระดับความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการศึกษา	44
ตารางที่ 4.17	ระดับความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ	45
ตารางที่ 4.18	ระดับความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานะความเกี่ยวข้อง	45
ตารางที่ 4.19	ความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษในภาพรวม	46

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.20	เปรียบเทียบความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2568	47
ตารางที่ 4.21	เปรียบเทียบระดับความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ จำแนกตามเพศ	49
ตารางที่ 4.22	เปรียบเทียบระดับความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ จำแนกตามอายุ	49
ตารางที่ 4.23	เปรียบเทียบระดับความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ จำแนกตามการศึกษา	49
ตารางที่ 4.24	เปรียบเทียบระดับความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ จำแนกตามอาชีพ	50
ตารางที่ 4.25	เปรียบเทียบระดับความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ เป็นรายคู่ จำแนกตามอาชีพ โดยทำการทดสอบ Tukey HSD	50
ตารางที่ 4.26	เปรียบเทียบระดับความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ จำแนกตามสถานะความเกี่ยวข้องกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ	50
ตารางที่ 4.27	เปรียบเทียบระดับความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ เป็นรายคู่ จำแนกตามสถานะความเกี่ยวข้อง โดยทำการทดสอบ Tukey HSD	51
ตารางที่ 4.28	ความคาดหวังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ	52

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1.1	กรอบแนวคิดของการศึกษา	3
ภาพที่ 4.1	ระดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ เปรียบเทียบระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2568 (ปัจจุบัน)	47
ภาพที่ 4.2	ระดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ เปรียบเทียบระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2568 (ปัจจุบัน) จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง	48

บทสรุปผู้บริหาร
การสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

การสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงระดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ และเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนากรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยการศึกษาแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) กล่าวคือ การสำรวจเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสำรวจเป็นเครื่องมือในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชน ตามลักษณะสำคัญขององค์การกรมสอบสวนคดีพิเศษประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (หนังสือแจ้งเวียน กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ที่ ยธ 0821/ว 0008 ลงวันที่ 14 มกราคม 2568) ในรูปแบบของการตอบแบบสำรวจผ่านระบบออนไลน์ (Google Form) และแบบสำรวจ (Paper) โดยจัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2568 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2568 มีผู้ตอบแบบสำรวจ รวมจำนวน 2,594 ราย และการสำรวจเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์ (In-depth Interview) จากผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ซึ่งผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ เครือข่ายภาคประชาชน และสื่อมวลชน โดยสรุปผลการสำรวจและข้อเสนอแนะที่ได้จากการสำรวจได้ดังนี้

ผลการสำรวจเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

กลุ่มผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เครือข่ายภาคประชาชนของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และประชาชนทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.00 ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.10 ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 52.90 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 47.80 ส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับกรมสอบสวนคดีพิเศษในสถานะเป็นประชาชนทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 52.30 ส่วนใหญ่รู้จักและเข้าถึงข่าวสารของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผ่านทางโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 28.50

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่เคยมาติดต่อ หรือรับบริการกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 69.70 สำหรับผู้ที่เคยติดต่อหรือรับบริการกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ ส่วนใหญ่โดยการเข้าร่วมประชุม/อบรม/สัมมนา คิดเป็นร้อยละ 30.29 รองลงมา คือ ปฏิบัติงานร่วม/ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวเนื่องกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ, ใช้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และร้องขอ/ร้องทุกข์/ร้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 24.28, 16.36 และ 14.01 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีการติดต่อหรือรับบริการบริการกับกรมสอบสวนคดีพิเศษผ่านช่องทางต่างๆ ส่วนใหญ่ติดต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 13.20 รองลงมาคือ

ทางโทรศัพท์, สื่อสังคมออนไลน์ (Line, Facebook, Instagram, TikTok, X, YouTube) และผ่านเว็บไซต์ www.dsi.go.th และ อีเมล dsi@dsi.go.th คิดเป็นร้อยละ 11.30, 10.70 และ 6.20 ตามลำดับ

ผลงานคดีพิเศษของกรมสอบสวนคดีพิเศษที่ได้รับรู้รับทราบจากช่องทางต่าง ๆ มากที่สุด อันดับแรก คือ คดีความผิดเกี่ยวกับธุรกิจการเงินนอกระบบ เช่น คดี ดิ ไอคอน กรุ๊ป, คดีการพนันออนไลน์ UFA, คดี Forex-3d เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 18.08 รองลงมา คือ คดีความผิดเกี่ยวกับภาษีอากร เช่น การนำเข้ารถยนต์โดยหลีกเลี่ยงภาษี (คดีรถหรู) และคดีลักลอบนำเข้าหมูแช่แข็ง (หมูเถื่อน) เป็นต้น, คดีความผิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เช่น คดีแก๊งค์ Call Center, คดีจับกุมโปรแกรมเมอร์และนักการตลาดเว็บไซต์ บริษัท ดูทีวี มีเดีย ละเมิดลิขสิทธิ์รายการโทรทัศน์ของช่อง 7 เป็นต้น และคดีความผิดเกี่ยวกับการเงินการธนาคารและการฟอกเงิน เช่น คดีหุ้น STARK, คดีหุ้น MORE, คดีฟอกเงิน กรณีบริษัท เดอะนิว คอนเซปท์ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 10.83, 10.16 และ 9.95 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.05) คิดเป็นร้อยละ 81.00 อันดับแรก คือ “เชื่อมั่นว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษสามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้” ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 5.00) คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา คือ “เชื่อมั่นว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษมีกระบวนการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน” ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.99), “เชื่อมั่นว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ ภายใต้ทรัพยากรที่ได้รับ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติ” ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.99), “เชื่อมั่นว่า เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม” ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.97) คิดเป็นร้อยละ 79.81, 79.72 และ 79.45 ตามลำดับ ในขณะที่ “เชื่อมั่นว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็น ร่วมเสนอปัญหา และร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน” มีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.89) คิดเป็นร้อยละ 77.90

กลุ่มตัวอย่างมีลำดับความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษตามหลักธรรมาภิบาล โดยความเชื่อมั่นตาม “หลักการตอบสนอง (Responsiveness)” มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 5.00) คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา คือ “หลักประสิทธิผล (Effectiveness)” ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.99) “หลักประสิทธิภาพ (Efficiency)” ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.99) และ “หลักคุณธรรม/จริยธรรม (Morality/Ethics)” ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นเท่ากับ ($\bar{X}$ = 3.97) คิดเป็นร้อยละ 79.81, 79.72 และ 79.45 ตามลำดับ ในขณะที่“หลักการมีส่วนร่วม/การแสวงหาฉันทามติ (Participation /Consensus Oriented)” มีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 3.85) คิดเป็นร้อยละ 77.06

กลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อมั่นต่อของกรมสอบสวนคดีพิเศษ จำแนกตามตามสถานะความเกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานะ เครือข่ายภาคประชาชนของกรมสอบสวนคดีพิเศษ มีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.27) คิดเป็นร้อยละ 85.44 และรองลงมา คือ เครือข่ายการทำงาน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก

($\bar{x}$ = 4.07), ผู้รับบริการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.05), ประชาชนทั่วไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.97) คิดเป็นร้อยละ 81.40, 81.07, และ 79.40 ตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.05) คิดเป็นร้อยละ 81.00

เมื่อเปรียบเทียบความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2568 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีระดับความเชื่อมั่น สูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.00 โดยที่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีระดับความเชื่อมั่นต่ำที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.30

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ตั้งแต่ พ.ศ. 2560 - 2568

ความเชื่อมั่นของสาธารณชนฯ	คิดเป็นร้อยละ (%)
พ.ศ. 2560	67.08
พ.ศ. 2561	71.00
พ.ศ. 2562	66.30
พ.ศ. 2563	75.05
พ.ศ. 2564	67.76
พ.ศ. 2565	75.51
พ.ศ. 2566	76.22
พ.ศ. 2567	80.29
พ.ศ. 2568	**81.00**

แผนภาพที่ 1 ระดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ เปรียบเทียบระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2568

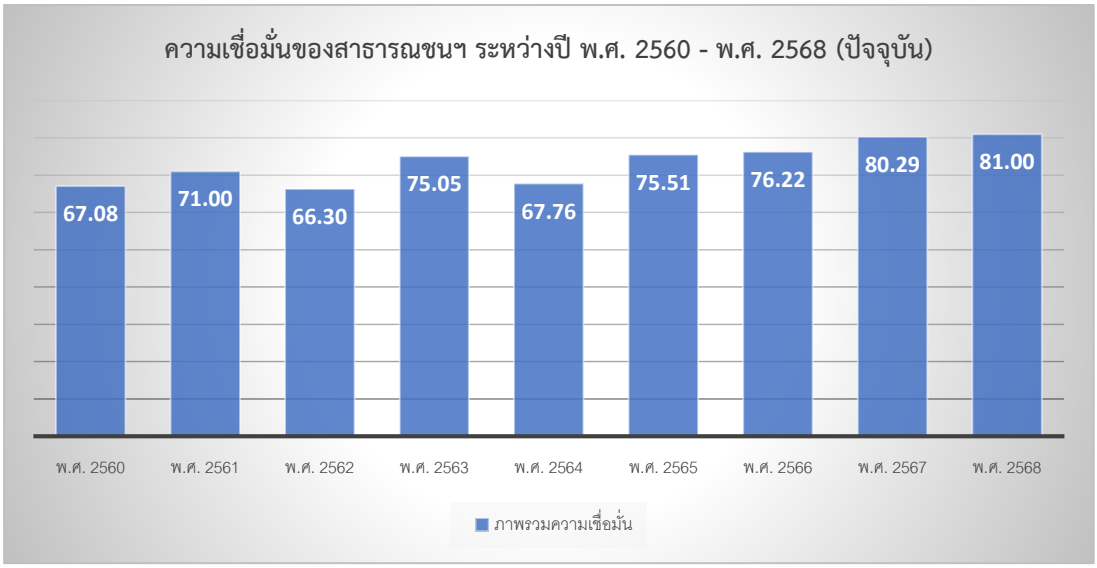

จากแผนภาพที่ 1 จะเห็นได้ว่า ระดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น

แผนภาพที่ 2 การเปรียบเทียบความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ เปรียบเทียบระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2568 จำแนกตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง

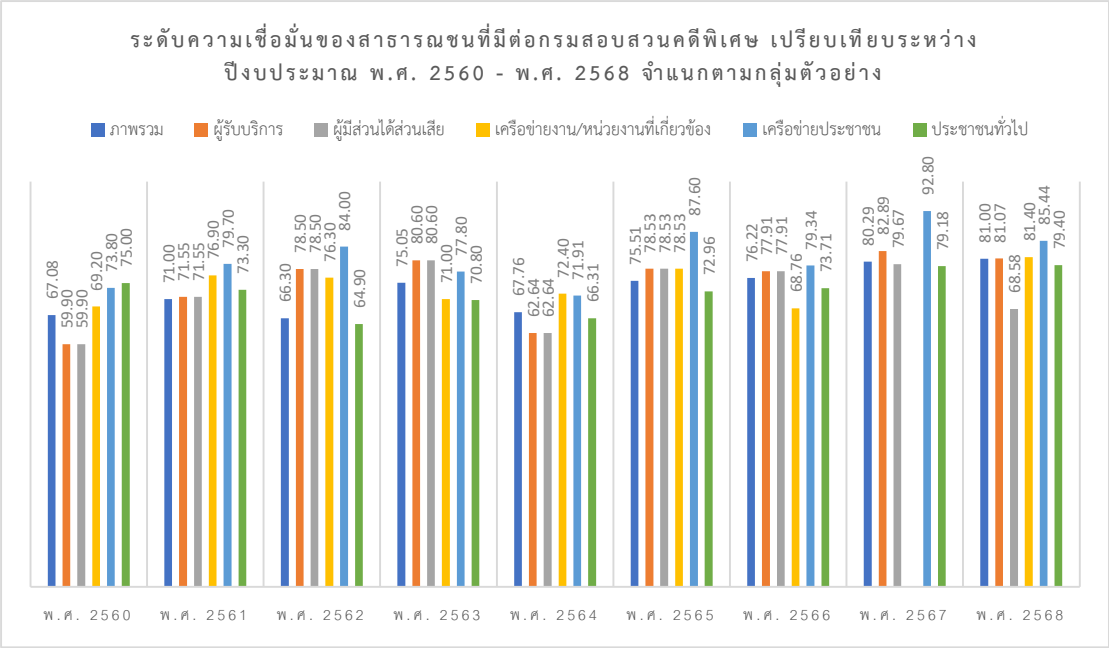

จากผลสำรวจดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ระดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับ

ผลการสำรวจเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

1. การสำรวจเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ (In-depth Interview) ที่กำหนดสัมภาษณ์จากกลุ่มประชากรซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purpose Sampling) กับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ปลัดกระทรวงยุติธรรม และรองปลัดกระทรวงยุติธรรม (หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านอำนวยความยุติธรรม) ผู้แทนอัยการสูงสุด ผู้แทนผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และผู้แทนหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่างประเทศ สามารถสรุปประเด็นสำคัญในด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษในปัจจุบัน และการตอบสนองนโยบายของกระทรวงยุติธรรมในการอำนวยความยุติธรรม

ด้านประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ กรมสอบสวนคดีพิเศษสามารถป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ และปกป้อง รักษา เรียกคืน ทรัพย์สิน และผลประโยชน์ให้แก่รัฐ เอกชน และประชาชนได้ สามารถอำนวยความยุติธรรมให้กับประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามวิสัยทัศน์ของกระทรวงยุติธรรม สามารถจัดการคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อน

มีการดำเนินงานโดยยึดหลักนิติธรรม (Rule of Law) สามารถให้ความกระจ่างแก่ประชาชนได้ และทำให้ประชาชนมองเห็นว่าความยุติธรรมมีอยู่จริง และกรมสอบสวนคดีพิเศษ มีบทบาทสำคัญในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมข้ามชาติ มีการดำเนินการที่แสดงให้เห็นถึงการปรับปรุงกระบวนการสอบสวนให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกับสากล รวมถึงความร่วมมือเชิงรุกกับองค์กรต่างประเทศด้วย

สำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายและพัฒนาระบบงานยุติธรรม กรมสอบสวนคดีพิเศษยังดำเนินการได้ต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด เนื่องจากปัญหาส่วนใหญ่มาจากกระบวนการดำเนินงานที่จำเป็นต้องรอพยานหลักฐานจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง (เช่น การรอหลักฐาน ทางธุรกรรมการเงินจากธนาคาร) ทำให้การรวบรวมพยานหลักฐานล่าช้า และการทำสำนวนไม่แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ควรเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายและพัฒนาระบบงานยุติธรรมให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ การดำเนินงานให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างรวดเร็วอาจไม่ใช่ปัจจัย ความสำเร็จเพียงประการเดียว จำเป็นต้องพิจารณาถึงการแสวงหาพยานหลักฐานอันเป็นสาระสำคัญของคดีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และประโยชน์ของประชาชน

ด้านความเป็นอิสระในการดำเนินงาน กรมสอบสวนคดีพิเศษไม่ควรตอบโจทย์นโยบายของรัฐบาลเพียงอย่างเดียว เนื่องจากบุคคลในรัฐบาลอาจมีส่วนได้ส่วนเสียและมีผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษจึงไม่ควรเอนเอียง ควรมีหลักในการทำงานของตนเองโดยยึดหลักของประเทศมาเป็นตัวกำหนดทิศทางในการขับเคลื่อน ไม่ควรยึดนโยบายของรัฐบาลหรือรัฐมนตรีเพียงอย่างเดียว ซึ่งอาจไม่ตอบโจทย์ในมิติเรื่องของการอำนวยความยุติธรรมได้ครบถ้วน เนื่องจากข้อเท็จจริงในยุคปัจจุบัน การเมืองยังขาดความน่าเชื่อถือศรัทธาจากประชาชน และเป็นเรื่องของการหาผลประโยชน์ของกลุ่มอิทธิพลทางการเมือง

ควรมีนโยบายในการปราบปรามคดีอาชญากรรมที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ โดยต้องมีอำนาจในการพิจารณาคดีอย่างรวดเร็วและเป็นธรรมให้กับสังคม ต้องมีกฎหมายที่พิเศษกว่าหน่วยงานอื่นในการเร่งติดตามผู้กระทำความผิดให้ได้รวดเร็ว ต้องมีความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะสำนักงาน ปปง. ในการติดตามยึดอายัดทรัพย์สินผู้กระทำความผิดในมูลฐานต่าง ๆ และเครือข่ายของผู้กระทำความผิดในคดีให้ได้รวดเร็ว เพื่อตัดวงจรผู้กระทำความผิด ปัญหาคือการติดตามผู้กระทำความผิดนอกราชอาณาจักรทำได้ช้ามาก เนื่องจากความร่วมมือระหว่างองค์กรระหว่างประเทศต้องผ่านหลายหน่วยงานจึงจะสามารถได้พยาน หลักฐาน จึงควรมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานระหว่างประเทศ เพื่อให้กระบวนการสืบสวนสอบสวนประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพในการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมาย ทั้งนี้ เมื่อไม่ได้พยานหลักฐานที่ชัดเจน ทำให้กระทบกับการทำสำนวนที่ส่งมาถึงอัยการ เนื่องจากหลักฐานไม่เพียงพอ จึงต้องคิดรูปแบบในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อความรวดเร็วในการดำเนินงานและตอบสนองนโยบายของกระทรวงยุติธรรมในการอำนวยความยุติธรรมให้ได้มากที่สุดด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรม

2. ความคาดหวังต่อการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(1) การนำแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ได้แก่ 1. เสริมสร้างการรับรู้ด้านกฎหมายและการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมเคารพกติกา 2. ส่งเสริมการเข้าถึงบริการงานยุติธรรม การช่วยเหลือเยียวยา และการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และ 3. เพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายและพัฒนาระบบงานยุติธรรม มาขับเคลื่อนการดำเนินงาน โดยมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายการสืบสวนสอบสวนตาม พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ได้อย่างเป็นมาตรฐาน พัฒนางาน และดำเนินการบังคับใช้กฎหมายได้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด มุ่งเน้นการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีให้ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน

(2) การพัฒนาองค์กรภายใน ได้แก่ 1. การปรับปรุงโครงสร้างภายในให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบทบาทภารกิจ อีกทั้งประเภทของอาชญากรรมมีการเปลี่ยนแปลงไปค่อนข้างรวดเร็ว พนักงานสอบสวนจะต้องปรับตัว เรียนรู้กับองค์กรอาชญากรรมใหม่ ๆ 2. การสรรหาบุคลากร ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่ง ควรจะเป็นการรับและคัดเลือกบุคคลใหม่เข้ามาทำงาน (Recruit) โดยการจัดสอบพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ หากเป็นการรับโอนอาจจะทำให้มีการแบ่งพรรคแบ่งพวก และไม่มีความไว้เนื้อเชื่อใจกัน ทำให้วัฒนธรรมองค์กรไม่สามารถรวมเป็นเนื้อเดียวกันได้ และ 3. การฝึกอบรมพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษทุกคนจะต้องมีการรีเทรนทุกปี โดยต้องมีการเรียนรู้เทคโนโลยีนวัตกรรมใหม่ ๆ ทุกคนต้องเข้าฝึกในหลักสูตรและมีการทบทวน ควรใช้หลักการอบรมตามแบบอย่างของ FBI คือมีช่วงเวลาฝึกและพักฝึก และช่วงเวลาการทำงาน โดยฝึกสี่เดือน ทำงานหกเดือน ซึ่งหลักการนี้จะทำให้เกิดการฟื้นฟู (Refresh) ทำให้เจ้าหน้าที่ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีการพัฒนาที่ดี เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ได้ฝึกทั้งทางกาย ทางจิตใจ และเรื่องของเทคนิค วิธีการสืบสวนสอบสวนใหม่ ๆ ซึ่งกรมสอบสวนคดีพิเศษนั้น มีความพร้อมด้านสถานที่คือสถาบันการสอบสวนคดีพิเศษ (DSI Academy) จึงควรมีการจัดระเบียบในเรื่องการฝึกอบรม การพัฒนาขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่สอบสวนให้มีทักษะด้านเทคโนโลยี ด้านภาษาอังกฤษ ด้านการพิสูจน์หลักฐานดิจิทัล การวิเคราะห์ข่าวกรองทางการเงิน และการป้องกันอาชญากรรมเชิงระบบ

(3) การนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานและการสืบสวนสอบสวน เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลหรือวิเคราะห์โครงสร้างองค์กรอาชญากรรม รวมถึงการติดตาม สืบค้นเกี่ยวกับเรื่องของเครือข่ายและเส้นทางการเงิน, การนำเทคโนโลยีเอไอมาใช้ในเรื่องของ Voice to Tech ในการสอบปากคำ การใช้เอไอจำแนกเสียง การหาข้อเท็จจริงต่าง ๆ จากกล้องวงจรปิด เสียงบันทึก ทั้งนี้ การนำเอไอมาใช้ในการปฏิบัติงาน มี 3 กลุ่ม (1) เอไอที่ทำเกี่ยวกับงาน routine เช่น หนังสือแจ้งเวียน หนังสือขออนุมัติต่าง ๆ การทำ TOR ซึ่งสามารถซื้อโปรแกรมและนำมาใช้ดำเนินการได้ทันที ซึ่งการใช้เอไอประเภทนี้ควรจะมีทุกกรม เพราะจะทำให้เราลดปัญหาในเรื่องของการร่างหนังสือ และเรื่องของการสอบสวนสามารถที่จะเอาเทคนิค voice footage มาแล้วจัดระเบียบให้เอไอกลุ่มนี้ดำเนินการได้ (2) เอไอที่มาจากการกระบวนการที่เป็นกระบวนการพิเศษ ตามภารกิจงานของ

กรมสอบสวนคดีพิเศษ เช่น งานคดีธุรกิจการเงินนอกระบบ งานคดีความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ งานคดีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม งานคดีการค้ามนุษย์ ฯลฯ ซึ่งจะมี Business Model ที่แตกต่างกันไป เพราะฉะนั้นเอไอก็จะเข้ามาเรียนรู้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลตามโปรแกรม I2 ที่กรมสอบสวนคดีพิเศษใช้อยู่ เมื่อเอาเอไอเข้ามาจัดการก็สามารถลดระยะเวลาของพนักงานสอบสวนได้ (3) เอไอที่ทำเรื่องการคาดการณ์ล่วงหน้า (Predict) คือการคาดการณ์ว่าจะเกิดอาชญากรรมขึ้นที่ไหน เมื่อไหร่ โดยใคร และจะไปอย่างไรต่อ เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถป้องกันการเกิดอาชญากรรมก่อนที่จะเกิดขึ้นจริง ซึ่งเอไอสามารถเรียนรู้และวิเคราะห์ข้อมูลได้ ทั้งนี้ ข้อมูลต่างๆ ของทุกหน่วยงานภาครัฐควร link เชื่อมกัน การใช้เอไอในการวิเคราะห์คาดการณ์อาชญากรรมจึงจะมีความแม่นยำมากขึ้น

(4) ประสิทธิภาพในการทำสำนวนการสืบสวนสอบสวน เนื่องจากช่วงที่ผ่านมากรมสอบสวนคดีพิเศษจะมีปัญหาเรื่องของคดีที่ดำเนินการค่อนข้างนานล่าช้า ทำให้ไม่สามารถจะหยุดยั้งองค์กรอาชญากรรมที่ทำให้เกิดความเสียหายได้มาก การทำงานต้องรวดเร็วและต้องใช้เทคโนโลยีช่วย และใช้อำนาจระงับยับยั้งทันที เช่น คดีฟอกเงิน ซึ่งสามารถยักย้ายถ่ายเททรัพย์สินได้รวดเร็ว กรณีนี้เราต้องมีมาตรการรองรับพิเศษ ซึ่งกว่าจะดำเนินการสืบสวนสอบสวนเสร็จสิ้นนั้นก็ไม่เหลือแม้แต่ร่องรอยของทรัพย์สิน ทำให้ไม่สามารถที่จะเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นหรือความเสียหายมาชดเชยเยียวยาให้ผู้เสียหายได้ ซึ่งองค์กรอาชญากรรมทางการเงินในปัจจุบันส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มของคริปโตเคอเรนซี่กับเงินดิจิทัลทั้งหมด หากเราไม่จัดการเรื่องเส้นสายทางการเงินจะไม่มีทางแก้ไขปัญหาการฟอกเงินได้ และอาชญากรสามารถเปลี่ยนวิธีการกระทำผิดได้ตลอด ซึ่งพนักงานสอบสวนของกรมสอบสวนคดีพิเศษจะมีความเชี่ยวชาญในเรื่องกฎหมายอยู่แล้ว ทั้งนี้ควรมีทักษะความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีเพื่อให้เท่าทันกับอาชญากรรมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งทักษะด้านภาษา ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาจีน เพราะปัจจุบันองค์กรเครือข่ายที่เป็นชาวจีนมีอยู่มาก ทักษะภาษาจะช่วยในด้านการสืบสวนสอบสวนได้เป็นอย่างมาก เพื่อให้การดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษทันต่อพฤติการณ์ของอาชญากรรมที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำสำนวนฯ ทั้งนี้ความคาดหวังในมุมมองของสำนักงานอัยการคดีพิเศษในด้านประสิทธิภาพของการจัดทำสำนวนการสอบสวน กรมสอบสวนคดีพิเศษควรมีระยะเวลาในการส่งมอบสำนวนให้อัยการพิจารณาได้นานขึ้น และสำนวนคดีที่มีปัญหาหรือมีความยุ่งยากซับซ้อนมาก ควรมีการประสานก่อนซึ่ง สำนักงานคดีพิเศษก็มีนโยบายในการส่งอัยการเข้าไปร่วมสอบสวนและร่วมพิจารณาด้วย การส่งมอบสำนวนก็จะทำได้ง่ายขึ้น อีกทั้งเพื่อเป็นการแชร์ความรู้ด้วยกัน หรือประสานคุยกันก่อนล่วงหน้าว่าเราจะสอบสวนในประเด็นใดบ้าง เพื่อให้คลอบคลุม และมีมุมมองที่หลากหลาย และการทำสำนวนต้องเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับอัยการเพื่อความรวดเร็ว

(5) การกระจายอำนาจสู่ภูมิภาค มีความคาดหวังให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ ขยายโครงสร้างจากส่วนกลาง ออกเป็น 9 ภาค เพื่อให้สอดคล้องกับการแบ่งเขตของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ศาล และอัยการ การกระจายอำนาจจะช่วยให้การดำเนินงานรวดเร็วขึ้น มีอำนาจสอบสวนในพื้นที่ได้อย่างทันท่วงที และเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น แม้บาง

ภาคอาจมีคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบน้อย แต่โครงสร้างนี้จะช่วยรองรับการเติบโตของประเทศ และทำให้การให้บริการความยุติธรรมทั่วถึง ทั้งนี้ ก่อนจะดำเนินการปรับขยายโครงสร้างควรมีการรวบรวมสถิติคดีในแต่ละภาค ศึกษาระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และแนวทางการมอบอำนาจ ต้องมีกลไกควบคุมโครงสร้างการกระจายอำนาจอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันการดำเนินงานที่กลายเป็น รัฐอิสระที่อาจมีการเรียกรับผลประโยชน์ได้ โดยคาดหวังให้กรมสอบสวนคดีพิเศษพัฒนาและยกระดับการดำเนินงานไปสู่การเป็น องค์กรอิสระ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นกลาง ตรวจสอบได้ และไม่ถูกแทรกแซงจากอิทธิพลทางการเมือง ยึดหลักนิติธรรมเป็นสำคัญ เพื่อให้ประชาชนและภาคีระหว่างประเทศมีความเชื่อมั่นอย่างยั่งยืน

3. ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อเป็นการยกระดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ

(1) เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยต้องดำเนินคดีได้รวดเร็ว สามารถตรวจสอบได้ ดำเนินงานด้วยเสมอภาค และเป็นกลาง ยกระดับการให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ และต้องสร้างการรับรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับ ภารกิจและความคืบหน้าคดีพิเศษ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อมุ่งสู่การสร้างความเชื่อมั่นจากสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง

(2) สร้างความโปร่งใสและต่อต้านการทุจริต ป้องกันปัญหาเจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ เน้นการทำงานด้วยความ ซื่อสัตย์สุจริต และตรวจสอบได้ โดยต้องย้ำว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์สูงเพียงพอแล้ว จึงควรทำงานด้วยเกียรติและศักดิ์ศรี หากไม่มีความโปร่งใส จะไม่สามารถสร้างภาพลักษณ์องค์กรที่ดีได้

(3) พัฒนาแนวทางการสื่อสารกับสื่อมวลชน และตอบสนองต่อข้อกังวลของประชาชนได้อย่างทันท่วงที เพื่อเปลี่ยนภาพลักษณ์ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ว่าไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมือง จึงควรเปลี่ยน mindset ด้านการเปิดเผยข้อมูล โดยข้อเท็จจริงควรเปิดเผยได้เป็นปกติ การเปิดเผยข้อมูลไม่ได้ ควรเป็นข้อยกเว้น ซึ่งการเปิดเผยข้อเท็จจริง จะช่วยลดข้อครหาในเรื่องความไม่โปร่งใส สามารถยกระดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนได้มากขึ้น

(4) เร่งรัดคดีสำคัญเพื่อสร้างความเชื่อมั่น เร่งดำเนินคดีที่ประชาชนให้ความสนใจ และคดีซับซ้อนให้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ต้องบูรณาการกับหน่วยงานภาครัฐอื่น เช่น สำนักงาน ป.ป.ง. (การยึดทรัพย์ ฟอกเงิน) สำนักงานอัยการสูงสุด และร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาเชิงระบบ (system strengthening) การปฏิบัติงานต้องมีความ รวดเร็ว ถูกต้อง เป็นธรรม เพื่อให้สามารถจับกุมผู้กระทำผิดได้จริง

(5) ส่งเสริมกลไกการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน องค์กรภาคประชาสังคม และภาควิชาการ ในการให้ข้อมูล ตรวจสอบ และเสนอแนะต่อการดำเนินงาน

2. การสำรวจเชิงคุณภาพ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ที่กำหนดผู้เข้าร่วมการสนทนาจากกลุ่มประชากรซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purpose Sampling) กับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และสื่อมวลชน โดยได้ดำเนินการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 2 ครั้ง การสนทนากลุ่ม

(Focus Group) ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2568 ณ โรงแรมเซ็นทารา ไลฟ์ ศูนย์ราชการและคอนเวนชั่นเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ จำนวน 15 ราย ประกอบด้วย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ผู้แทนสำนักงานคดีพิเศษ ผู้แทนกรมสรรพกร ผู้แทนกรมที่ดิน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ผู้แทนกรมปศุสัตว์ ผู้แทนนักวิชาการด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) ผู้แทนเครือข่ายภาคประชาชนของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และผู้แทนสื่อมวลชน และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2568 ณ ศูนย์ปฏิบัติการคดีพิเศษเขตพื้นที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 15 ราย ประกอบด้วย ผู้แทนสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขต 5 ผู้แทนสำนักงานยุติธรรมจังหวัดเชียงใหม่ ผู้แทนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ ผู้แทนศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเชียงใหม่ ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) ผู้แทนศูนย์รับข้อมูลข่าวสารและเผยแพร่เครือข่ายอาชญากรรมคดีพิเศษ (DSI STATION เชียงใหม่) ผู้แทนแหล่งข่าวบุคคลของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และผู้แทนสื่อมวลชน สามารถสรุปประเด็นสำคัญในด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. จุดเด่นของการดำเนินงานหรือสิ่งที่เห็นว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษ ดำเนินการได้ดี

(1) ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษมีความเชี่ยวชาญ สามารถดำเนินคดีที่มีความซับซ้อนได้ดี เช่น คดีที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หรือเครือข่ายอาชญากรรมข้ามชาติ และได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอกว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญ

(2) กระบวนการทำงานที่เป็นระบบและเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน กรมสอบสวนคดีพิเศษมีกระบวนการสืบสวนสอบสวนอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน และการทำงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษใช้ระบบการทำงานเป็นรูปแบบคณะ โดยยึดหลักมติเสียงข้างมากช่วยให้เกิดความรอบคอบในการพิจารณาคดี รวมทั้งมีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการพิสูจน์ข้อเท็จจริง ในแง่ของการใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ในการหาหลักฐานเชิงประจักษ์ เช่น การใช้เทคโนโลยีในเรื่องของการตรวจสอบที่มีการนำเข้าผลิตภัณฑ์อาหารเสริมที่ไม่ได้มีการขออนุญาต ซึ่งมีประโยชน์กับกับประชาชนเป็นอย่างมาก

(3) การบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น การปฏิบัติงานร่วมกับองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) โดยเฉพาะองค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำภารกิจเกี่ยวกับการสืบค้นข้อเท็จจริง เมื่อมีการประสานงานส่งต่อข้อมูลให้กรมสอบสวนคดีพิเศษจะมีการตอบสนองอย่างรวดเร็ว และกรมสอบสวนคดีพิเศษมีความสามารถในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และร่วมกันดำเนินงานเพื่อให้คดีมีความครบถ้วนรอบด้าน ซึ่งการทำงานแบบบูรณาการช่วยให้สามารถรวบรวมองค์ความรู้จากกฎหมายต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ทำให้การสืบสวนสอบสวนคดีมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

(4) ภาพลักษณ์ที่น่าเชื่อถือ กรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นหน่วยงานที่ประชาชนและหน่วยงานอื่น ๆ มีความมั่นใจและเชื่อถือในการทำงาน การปฏิบัติภารกิจหลักสามารถดำเนินการได้อย่างมีหลักเกณฑ์ สร้างภาพลักษณ์ที่ดีและความรู้สึกมั่นใจในสายตาสาธารณชน โดยกรมสอบสวนคดีพิเศษมี

การปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และยึดมั่นในหลักคุณธรรมจริยธรรม สามารถรักษาเกียรติประวัติที่ดีมาได้อย่างยาวนาน และความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษในการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่น รวมทั้งมีการให้เกียรติกับประชาชนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียม

(5) ศักยภาพด้านบุคลากรและสถานที่ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สถาบันการสอบสวนคดีพิเศษเป็นของตนเอง มีความพร้อมในด้านสถานที่และวิทยากร ช่วยยกระดับการพัฒนาทักษะความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ได้

2. ข้อควรปรับปรุงหรือสิ่งที่ต้องพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นในการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

(1) การประชาสัมพันธ์และการใช้สื่อโซเชี่ยล การประชาสัมพันธ์ยังไม่เพียงพอ ทำให้ประชาชนขาดความเข้าใจ และเสี่ยงต่อการมองว่า DSI ถูกแทรกแซงทางการเมือง ควรสื่อสารประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงาน หรือผลการดำเนินคดีที่สำคัญหรือคดีที่เป็นกระแสในสังคมและประชาชนให้ความสนใจ ควรประชาสัมพันธ์ความคืบหน้าของคดีหรือ หรือผลของคดีต่าง ๆ เผยแพร่หรือเปิดเผยออกมาให้กับสาธารณชนได้รับทราบและเพิ่มช่องทางติดตามความคืบหน้าให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ และควรมีการใช้สื่อโซเชียลในการประชาสัมพันธ์เพื่อเข้าถึงประชาชน ช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ เช่น TikTok, Facebook, Instagram เป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารกับประชาชนอย่างรวดเร็วและตรงกลุ่มเป้าหมาย ควรนำช่องทางเหล่านี้มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเฉพาะในการประชาสัมพันธ์ภารกิจ การเตือนภัย และการให้ความรู้เรื่องการป้องกันอาชญากรรม

(2) ข้อเสนอด้านกฎหมาย เสนอให้พิจารณาลดเกณฑ์มูลค่าความเสียหายในคดีทรัพย์สินทางปัญญาตามที่ระบุในกฎหมาย เพื่อให้คดีที่กระทบประชาชนวงกว้างแม้มูลค่าไม่สูงสามารถเข้าสู่ระบบการเป็นคดีพิเศษได้มากขึ้น

(3) กำลังคนไม่เพียงพอ จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ ไม่สอดคล้องกับภารกิจที่มีมากขึ้น จำเป็นต้องเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่หรือกระจายภาระงานให้เหมาะสม

(4) การใช้เทคโนโลยีและงานวิจัย ส่งเสริมการวิจัยและใช้เทคโนโลยี (AI) ในการวิเคราะห์ แจ้งเตือน และพัฒนาประสิทธิภาพงานสอบสวน และแม้ว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษจะมีเทคโนโลยีที่ทันสมัย แต่ก็ยังต้องไล่ตามอาชญากรที่มักจะนำหน้าอยู่เสมอ จึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาศักยภาพและระบบให้ทันต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ทันกับรูปแบบอาชญากรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ

(5) ความเป็นอิสระของพนักงานสอบสวน ควรมีระบบป้องกันการแทรกแซง เสริมความเป็นอิสระของพนักงานสอบสวน ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ลดโอกาสการแทรกแซงจากภายนอก โดยเฉพาะในคดีใหญ่ที่มีความอ่อนไหวทางการเมือง

(6) ค่าตอบแทนแหล่งข่าว เสนอให้กรมสอบสวนคดีพิเศษควรปรับเพิ่มค่าตอบแทนด้านการข่าวให้กับแหล่งข่าวบุคคล เนื่องจากในปัจจุบันค่าตอบแทนไม่สอดคล้องกับภาระงานและค่าใช้จ่ายในการลงพื้นที่ไปปฏิบัติงาน ควรปรับให้เหมาะสม

(7) การสื่อสารผลคดี วางแผนสื่อสารล่วงหน้าเพื่อรับมือกับผลคดีที่อาจไม่ตรงกับความคาดหวังของสังคม โดยเตรียมความพร้อมรับมือกับผลของคดี เนื่องจากทุกคดีมี “ผู้ที่พอใจ” และ “ผู้ที่ไม่พอใจ” ในผลลัพธ์ ซึ่งการตัดสินคดีตามพยานหลักฐานและกฎหมาย อาจไม่สอดคล้องกับ

ความรู้สึกหรือความคาดหวังของสังคมเสมอไป ควรตระหนักว่าการทำงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษในคดีต่าง ๆ มักสัมพันธ์กับ ความรู้สึกสาธารณะหรือกระแสสังคม จึงต้องวางแผนการสื่อสารล่วงหน้าทั้งในกรณีผลคดีเป็นที่ยอมรับและ ไม่เป็นที่พอใจของสังคม

(8) การแสดงบทบาทในระดับพื้นที่ กรมสอบสวนคดีพิเศษ ควรแสดงบทบาทในพื้นที่จังหวัดมากขึ้น และทำงานร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นแบบบูรณาการ โดยเฉพาะกรณีที่เกี่ยวข้องกับคดีพิเศษ เสนอให้มีการแบ่งปันข้อมูลระหว่างหน่วยงาน เพื่อการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงประชาชนและในพื้นที่จะได้รู้จักบทบาทของกรมสอบสวนคดีพิเศษมากขึ้น และเห็นภาพการบูรณาการที่ชัดเจนมากขึ้น ซึ่งการปรากฏตัวและแสดงบทบาทของของกรมสอบสวนคดีพิเศษในระดับพื้นที่จะช่วยพัฒนาการทำงานแบบบูรณาการ และแก้ไขปัญหาได้ตรงจุดมากขึ้น

(9) มีระบบการดูแลสำหรับผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ชี้เบาะแส กรมสอบสวนคดีพิเศษควรความสำคัญของการมีพื้นที่ปลอดภัยสำหรับผู้ชี้เบาะแส โดยมีความคาดหวังว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษจะเป็นพื้นที่ปลอดภัย (Safe Zone) สำหรับผู้ให้ข้อมูลหรือเบาะแสในคดีสำคัญ ผู้ให้เบาะแสหลายรายอยู่ในภาวะเสี่ยงสูง หากไม่มีการปกป้องอย่างเหมาะสม จึงต้องการให้กรมสอบสวนคดีพิเศษพัฒนา แนวทาง (Guideline) ที่ชัดเจนในการดูแล ผู้ชี้เบาะแส รวมถึงการสร้างความเข้าใจให้กับผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้มีความรู้เท่าทันด้านกฎหมาย ความเสี่ยง และวิธีป้องกันตัวเอง

(10) การสร้างภาคีเครือข่าย สร้างภาคีเครือข่าย ลดการทำงานแบบแยกส่วน (Silo) เพิ่มการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานและความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

(11) ความชัดเจนในบทบาทหน่วยงาน ประชาชนยังมีความสับสนในบทบาทและลำดับอำนาจระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ป.ป.ช., ป.ป.ท., ป.ป.ส., และกรมสอบสวนคดีพิเศษ ควรกำหนดบทบาทหน้าที่แต่ละหน่วยงานให้ชัดเจน เพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ต้องเน้นการสื่อสารกับประชาชนให้เข้าใจง่ายว่าหน่วยงานใดรับผิดชอบในคดีลักษณะแบบใด

3. ความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และแนวทางเพื่อยกระดับความเชื่อมั่นมากยิ่งขึ้น

(1) ภาพรวมความเชื่อมั่น

กรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับความเชื่อมั่นจากประชาชนในระดับหนึ่ง เนื่องจากยึดหลักธรรมาภิบาลในการดำเนินงาน โดยเน้นความโปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้

(2) แนวทางส่งเสริมความเชื่อมั่นตามหลักธรรมาภิบาล

2.1 การพัฒนาระบบการวัดผล นำหลักธรรมาภิบาลใช้ในการวัดผลการปฏิบัติงาน โดยควรปรับตัวชี้วัด (KPI) ให้ครอบคลุมทั้ง ประสิทธิภาพ (Efficiency), ประสิทธิผล (Effectiveness) และผลลัพธ์ต่อสังคม (Outcome/Impact) ไม่ควรเน้นเพียงการดำเนินงานให้ถูกต้องตามกระบวนการ แต่ต้องพิจารณาผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงต่อประชาชนและสังคม

2.2 เสริมสร้างบุคลากรที่มีจริยธรรม พัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ ซื่อตรง โปร่งใส และตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน เน้นความชัดเจนของกระบวนการทำงาน มีวินัยในองค์กร และหากมีการ

ละเมิดจริยธรรมหรือกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ต้องมีบทลงโทษตามระเบียบอย่างจริงจัง เพื่อรักษาความเชื่อมั่นและมาตรฐานขององค์กร

2.3 เสริมความเป็นอิสระขององค์กร เสริมความมั่นคงทางจุดยืน โดยสร้างระเบียบ กฎข้อบังคับภายในที่เข้มแข็ง เพื่อลดการแทรกแซงจากการเมือง ระบบอุปถัมภ์ หรือบริบททางสังคมไทยที่อาจส่งผลต่อความเป็นกลางในการดำเนินงาน

2.4 การประชาสัมพันธ์เชิงรุก เปิดเผยความคืบหน้าของคดีต่อสาธารณชนเป็นระยะ พร้อมสรุปผลเมื่อคดีสิ้นสุด โดยต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ และเป็นปัจจุบัน ใช้แนวทาง สื่อสารเชิงรุก (Proactive Communication) ในการประชาสัมพันธ์ภารกิจ เพิ่มการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ของหน่วยงาน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน เสนอให้พัฒนาช่องทางสื่อโซเชี่ยล TikTok อย่างจริงจัง เพราะเป็นช่องทางที่เข้าถึงกลุ่มคนรุ่นใหม่ หรือ Generation ใหม่ ๆ ได้อย่างดี พร้อมเน้นเนื้อหาที่อัปเดตความคืบหน้าของคดีและให้ความรู้แก่ประชาชน ในรูปแบบคลิปสั้นที่มีศักยภาพในการสื่อสารเรื่องคดีและข่าวสารได้อย่างกระชับชัดเจน และต้องมีระบบติดตาม/โต้แย้งข่าวเท็จ เพื่อป้องกันความเข้าใจผิด เสริมสร้างความเชื่อมั่นในสายตาสาธารณชน

2.5 เปิดพื้นที่ให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเป็นองค์ประกอบสำคัญของความเชื่อมั่น กรมสอบสวนคดีพิเศษควรเปิดพื้นที่ให้ประชาชนและองค์กรภาคประชาสังคม (NGO) ร่วมแสดงความเห็นและติดตามการทำงาน มีส่วนร่วมในการรับรู้และเข้าถึงข้อมูล และเปิดรับฟังความคิดเห็นให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในบางส่วนของกระบวนการ เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่น และการจัดตั้ง “DSI Station” ก็เป็นแนวคิดเชิงรุกที่แสดงถึงความพยายามของกรมสอบสวนคดีพิเศษในการกระจายศูนย์บริการและการเข้าถึงประชาชนอย่างใกล้ชิด

2.6 สร้างวัฒนธรรมองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล วางแนวปฏิบัติที่ยึดหลักจริยธรรมจากภายในองค์กร เพื่อภาพลักษณ์ที่ยั่งยืนและเป็นมืออาชีพ เสนอให้กรมสอบสวนคดีพิเศษสร้างวัฒนธรรมองค์กรโดยยึดหลักธรรมาภิบาล พัฒนามาตรฐานทางจริยธรรม และแนวปฏิบัติด้านธรรมาภิบาลจากภายในองค์กรเอง เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์อย่างยั่งยืนและไม่ผันแปรไปตามกระแสการเมือง และมีนโยบายองค์กรที่ส่งเสริมธรรมาภิบาลอย่างเป็นรูปธรรม และต้องขับเคลื่อนผ่านโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

2.7 การเคารพสิทธิมนุษยชน การส่งเสริมและเคารพสิทธิมนุษยชนนั้น กรมสอบสวนคดีพิเศษดำเนินงานโดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตลอดมา จึงควรรักษาและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และควรเผยแพร่หรือถ่ายทอดแนวปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชนของกรมสอบสวนคดีพิเศษสู่สาธารณะ เพื่อเป็นต้นแบบแก่หน่วยงานอื่น ๆ และสร้างความเชื่อมั่นในระดับสากล

4. ความคาดหวังต่อการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

(1) การพัฒนาองค์กรและเทคโนโลยี การพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง โดยคาดหวังให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ มีการปรับปรุงกระบวนการทำงานและโครงสร้างองค์กร ให้สามารถรองรับ

อาชญากรรมรูปแบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยกระดับการใช้ เทคโนโลยีสมัยใหม่ ในการสืบสวนสอบสวน เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data), ปัญญาประดิษฐ์ (AI), และระบบติดตามอาชญากรรมเชิงคาดการณ์ และพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการสืบสวนสอบสวนเชิงลึก เช่น การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้กระทำผิด การติดตามธุรกรรมทางการเงิน และการพิสูจน์ตัวตนในโลกออนไลน์

(2) ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และปลอดการแทรกแซง โดยคาดหวังให้การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ควรมีระบบการตรวจสอบย้อนกลับได้ทุกขั้นตอน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการ ส่งเสริมการทำงานด้วยความสุจริต ไม่เปิดช่องให้เกิดการทุจริต หรือผลประโยชน์ทับซ้อน และคาดหวังต่อความโปร่งใสของการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ปฏิบัติงานด้วยความซื่อตรง ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับผู้มีอำนาจหรือไม่ก็ตาม และไม่ถูกแทรกแซงจากกลุ่มอิทธิพลทางการเมือง

(3) การสื่อสารกับประชาชน การสื่อสารผลการดำเนินงานต่อสาธารณะ โดยคาดหวังให้กรมสอบสวนคดีพิเศษมีการเผยแพร่และสื่อสารกับประชาชน แจ้งข่าวสารเป็นระยะ โดยเฉพาะความคืบหน้าของคดี ผลการพิจารณาคดีและการลงโทษของผู้กระทำผิดอย่างเป็นทางการและต่อเนื่อง เพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสังคมและเป็นแนวทางเตือนภัยแก่ประชาชน

(4) การบูรณาการกับหน่วยงานอื่น คาดหวังให้เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น กรมสอบสวนคดีพิเศษ, ปปท., ป.ป.ช., สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, ปปง. และ สตง. ต้องการให้แต่ละหน่วยแชร์ข้อมูลและใช้อำนาจร่วมกัน เพื่อลดข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูล โดยเฉพาะข้อมูลด้านการเงิน การสื่อสาร และข้อมูลภายในเครือข่ายอาชญากรรม

(5) การทำงานเชิงรุก คาดหวังให้กรมสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการเชิงรุก โดยใช้ การลงพื้นที่จริง และใช้เจ้าหน้าที่ "แฝงตัว" หาข่าวโดยตรง มีทีมเฉพาะกิจ ประกอบด้วยบุคลากรที่มี ความรู้ลึกทั้งด้านกฎหมาย ระเบียบราชการ และวิธีการของขบวนการ

(6) เร่งรัดและสร้างความชัดเจนในคดีสำคัญ มีความคาดหวังว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษจะสามารถเร่งรัดคดีสำคัญให้คืบหน้า รวดเร็ว และมีความชัดเจนในแต่ละขั้นตอน โดยควรมีระบบมอนิเตอร์ผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สาธารณชนเห็นความคืบหน้าและจุดสิ้นสุดของกระบวนการ

(7) ความเป็นมืออาชีพและบทบาทเฉพาะทาง คาดหวังให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ รักษาบทบาทความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในคดีพิเศษที่หน่วยงานปกติไม่สามารถจัดการได้ รักษาความเป็นมืออาชีพ พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กรมสอบสวนคดีพิเศษ เป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงยุติธรรม ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545 ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 ใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า “DEPARTMENT OF SPECIAL INVESTIGATION” มีชื่อย่อว่า “DSI” ตั้งแต่ก่อตั้งกรมสอบสวนคดีพิเศษจนถึงปัจจุบัน พ.ศ. 2568 (ครบรอบ 23 ปี) โดยที่กรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยต้องยึดหลักกฎหมาย วางตัวเป็นกลาง รักษาประโยชน์ส่วนรวม อำนวยความสะดวก และให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี นอกจากนี้ต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ในการพัฒนาระบบงานภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงาน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมากรมสอบสวนคดีพิเศษได้ปฏิบัติหน้าที่จนมีผลงานอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศ เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชนในการปกป้อง รักษา เรียกคืนทรัพย์สิน และผลประโยชน์ให้แก่รัฐ เอกชน และประชาชน ซึ่งจากผลการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ รอบ 6 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2567 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2568) [1] กรมสอบสวนคดีพิเศษ สามารถป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมพิเศษที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้วยความเป็นธรรม โดยคดีพิเศษที่ดำเนินการแล้วเสร็จจำนวน 84 คดี และปกป้อง รักษา เรียกคืนทรัพย์สินและผลประโยชน์ให้แก่รัฐและประชาชน โดยมูลค่าทรัพย์สิน/ผลประโยชน์ที่สามารถปกป้องรักษาผลประโยชน์ให้แก่รัฐ เอกชน และประชาชน จำนวนทั้งสิ้น 25,941.0208 ล้านบาท

กรมสอบสวนคดีพิเศษได้มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการ และปรับปรุงการปฏิบัติราชการอย่างต่อเนื่อง โดยการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นเครื่องมือหนึ่งของการติดตามและประเมินผลดังกล่าว ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง สำหรับความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ซึ่งจะทำการสำรวจข้อมูลจากผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปฏิบัติงานหลักของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ตามลักษณะสำคัญขององค์การกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (หนังสือแจ้งเวียน กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ที่ ยธ 0821/ว 0008 ลงวันที่ 14 มกราคม 2568) โดยนำแนวคิดการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาล มาเป็นกรอบแนวทางในการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการ

[1] กรมสอบสวนคดีพิเศษ กองนโยบายและยุทธศาสตร์. รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568) กรมสอบสวนคดีพิเศษ รอบ 6 เดือน (1 ตุลาคม 2567 – 31 มีนาคม 2568). หน้าที่ 2. https://www.dsi.go.th/th/Detail/133899518046985146. เผยแพร่ข้อมูลเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2568.

ดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และนำผลที่ได้จากการสำรวจไปเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเพื่อพัฒนาระบบงานสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษของกรมสอบสวนคดีพิเศษให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ดังนั้น เพื่อให้การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การปฏิบัติราชการให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ สามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด สร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวัง และความต้องการของประชาชน ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลาย และมีความแตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม ประกอบกับตามแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประเด็นการพัฒนาที่ 1 ยกระดับการสืบสวนสอบสวนสู่มาตรฐานสากล แนวทางการพัฒนาส่งเสริมหลักความเที่ยงตรง เป็นกลาง ความรับผิดชอบและโปร่งใส ในการปฏิบัติงานด้านคดีพิเศษ ได้กำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย “ร้อยละของความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษเพิ่มขึ้น” เพื่อให้ทราบผลระดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ และเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะประกอบการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษให้มีความเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อการอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชน จึงดำเนินการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการยกระดับการสร้างความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อทราบถึงระดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ
2. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะประกอบการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษให้มีความเหมาะสม มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลต่อการอำนวยความยุติธรรม และยกระดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษต่อไป

1.3 กรอบแนวคิดของการศึกษา

กรอบแนวคิดในการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดยพิจารณาความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) 10 ประการ ตามมติคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕ ได้มีมติเห็นชอบข้อเสนอแผนการส่งเสริมและพัฒนาธรรมาภิบาลในภาคราชการ เพื่อการบริหารกิจการบ้านเมืองอย่างยั่งยืน ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ ตามภาพที่ 1.1

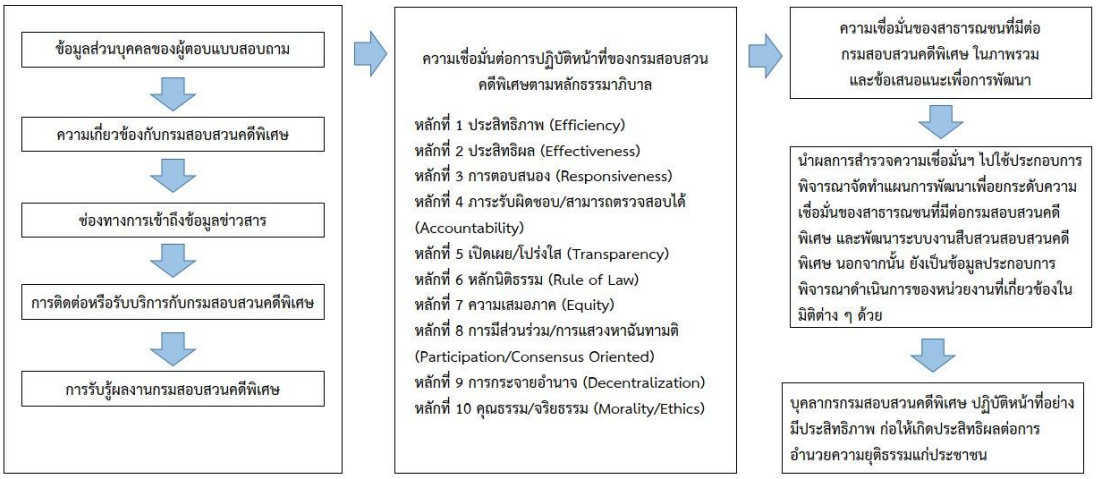

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดของการศึกษา

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ เป็นการสำรวจแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) โดยการสำรวจเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยวิธีการสำรวจ (Survey Research) และการสำรวจเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการสัมภาษณ์ (Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) 10 ประการ เป็นหลัก และเพิ่มเติมในประเด็นเกี่ยวกับการรับรู้ช่องทางการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การติดต่อหรือรับบริการกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ ความเชื่อมั่นภาพรวมต่อการใช้บริการตามสิทธิขั้นพื้นฐาน และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ดังภาพกรอบแนวความคิดที่นำเสนอในข้างต้น ตามกรอบแนวคิดของการศึกษา ภาพที่ 1.1

1.5 ระยะเวลาการดำเนินการ

การศึกษาในครั้งนี้ มีระยะเวลาการดำเนินการระหว่างเดือนตุลาคม 2567 ถึงวันที่ 31 กันยายน 2568

1.6 แผนและขั้นตอนการดำเนินการ

ตารางที่ 1.1 แผนและขั้นตอนการดำเนินการ

ลำดับ	กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568											
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1	แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	←	—	→									
2	จัดทำแผนการดำเนินงาน ศึกษาการรวบรวมและศึกษาข้อมูลและการออกแบบสำรวจ และจัดประชุมคณะทำงานเพื่อวางแนวทางในการดำเนินงานสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568			←	→								
3	จัดทำแบบสำรวจ ปรับปรุงแบบสำรวจ และจัดทำแบบสอบถามออนไลน์				↔								
4	การจัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการสำรวจความเชื่อมั่นฯ ไปยังหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง					←	—	—	—	—	—	→	
5	การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสำรวจ /การสัมภาษณ์ (Interview)/ การสนทนากลุ่ม (Focus Group) และทำการวิเคราะห์ผลการศึกษา											↔	
7	จัดทำร่างรายงานการสำรวจนำเสนอต่อที่ประชุมคณะทำงานฯ /นำเสนอผลการสำรวจต่อที่ประชุมบุคลากรกรมสอบสวนคดีพิเศษ											←	→
8	จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์พร้อมข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงและยกระดับความเชื่อมั่นฯ เสนอต่อผู้บริหาร												↔
9	เผยแพร่รายงานการศึกษาในระบบอิเล็กทรอนิกส์												↔

1.7 นิยามศัพท์

หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) หมายถึง หลักในการปกครอง การบริหาร การจัดการ การควบคุมดูแล กิจการต่าง ๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรม ประกอบด้วย องค์ประกอบ 10 หลักการ ดังนี้[2] (1) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) (2) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) (3) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) (4) หลักภาระรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ (Accountability) (5) หลักเปิดเผย/โปร่งใส (Transparency) (6) หลักหลักนิติธรรม (Rule of Law) (7) หลักความเสมอภาค (Equity) (8) หลักการมีส่วนร่วม/การแสวงหาฉันทามติ (Participation/Consensus Oriented)(9) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) (10) หลักคุณธรรม/จริยธรรม (Morality/Ethics)

ผู้รับบริการ หมายถึง (1) ผู้ร้องทุกข์ ผู้ร้องเรียน (2) ผู้ร้องขอเป็นคดีพิเศษ ได้แก่ ประชาชน องค์กรเอกชน นิติบุคคล ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ยื่นคำร้องขอ (3) หน่วยงานที่มีอำนาจดำเนินการในส่วนของการส่งมอบสำนวนการสอบสวน เช่น สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงานอัยการทหาร สำนักงานอัยการสูงสุด (4) ส่วนราชการ องค์กรเอกชน นิติบุคคล รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในประเทศ (5) ส่วนราชการ องค์กรเอกชน นิติบุคคล รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในต่างประเทศ (6) ผู้เข้าร่วมกิจกรรมการป้องกันการเกิดอาชญากรรมพิเศษ (เครือข่ายทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และเครือข่ายระหว่างประเทศ) (7) ประชาชนที่ต้องการได้รับความรู้[3]

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง (1) ผู้ร้องทุกข์ ผู้ร้องเรียน (2) ผู้ร้องขอเป็นคดีพิเศษ ได้แก่ ประชาชน องค์กรเอกชน นิติบุคคล ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ยื่นคำร้องขอ (3) ผู้ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงานและใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษ เช่น ผู้ถูกกล่าวหา ผู้ต้อหา พยาน ผู้เกี่ยวข้อง ประชาชน (4) หน่วยงานที่มีอำนาจดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง (ส่งสำนวน) เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงานอัยการทหาร สำนักงานอัยการสูงสุด (5) ส่วนราชการ องค์กรเอกชน นิติบุคคล รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง[4]

หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง หมายถึง หน่วยงานด้านกระบวนการยุติธรรม หน่วยงานภาครัฐ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการดำเนินคดีพิเศษ หรือการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ[5]

ผู้ต้องหา หมายถึง บุคคลผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิด แต่ยังมิได้ถูกฟ้องต่อศาล[6]

---

[2] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating). 31 ตุลาคม 2566. ออนไลน์ http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER7/DRAWER041/GENERAL/DATA0000/00000090.PDF, เข้าถึงข้อมูลเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2566.

[3] กรมสอบสวนคดีพิเศษ. ลักษณะสำคัญขององค์การกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ลงวันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2568.

[4] เรื่องเดียวกัน.

[5] คำนิยามเฉพาะงานวิจัยในครั้งนี้.

[6] ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (2).

ประชาชนทั่วไป หมายถึง บุคคลที่มีสัญชาติไทยมีที่พักอาศัยอยู่ในประเทศไทย ซึ่งได้ทำการเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ โดยประกอบอาชีพ ค้าขาย รับจ้าง พนักงานบริษัท ลูกจ้าง นักเรียน นักศึกษา เกษียณอายุราชการ เป็นต้น[7]

สื่อมวลชน หมายถึง ผู้สื่อข่าว นักข่าวที่ปฏิบัติงานด้านสื่อสารมวลชนทุกแขนง ทั้งวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ ด้านอาชญากรรม ด้านสังคม หรือผู้ปฏิบัติงานด้านสื่อสารมวลชนสายกระทรวงยุติธรรม[8]

เครือข่ายภาคประชาชน หมายถึง ประชาชน องค์กร บุคคลที่เข้าร่วมดำเนินกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมเป็นเครือข่ายภาคประชาชนของกรมสอบสวนคดีพิเศษ[9]

ความเชื่อมั่น หมายถึง ความคิด ความไว้วางใจนหรือความมั่นใจของบุคคลซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความรู้ ความเข้าใจของบุคคลนั้นว่ามีการรับรู้ มีความรู้สึก ตลอดจนการแสดงออกที่บุคคลแสดงพฤติกรรมความเต็มใจ การยอมรับความเสียหาย และความคาดหวังทางบวกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งภายใต้สถานการณ์หนึ่ง[10]

1.8 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.8.1 เพื่อทราบถึงระดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ

1.8.2 เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ให้มีความเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อการอำนวยความยุติธรรมให้กับประชาชน

1.8.3 รายงานการศึกษาที่แสดงให้เห็นถึงระดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนต่อการดำเนินของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และนำข้อเสนอแนะเพื่อประกอบการพิจารณายกระดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษให้เพิ่มสูงขึ้นต่อไป

---

[7] คำนิยามเฉพาะงานวิจัยในครั้งนี้.

[8] คำนิยามเฉพาะงานวิจัยในครั้งนี้.

[9] คำนิยามเฉพาะงานวิจัยในครั้งนี้.

[10] สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2564). คู่มือการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

บทที่ 2
แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 คณะผู้ศึกษาได้ดำเนินการทบทวนเอกสาร แนวความคิดและหลักการที่เกี่ยวข้องกับภารกิจการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ตลอดจนทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความเชื่อมั่น

จากการศึกษาของฐานิสร พันธุ์ครุฑ (2562) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นกับความคุ้มค่าในการเข้ารับบริการจากกระบวนการยุติธรรมของประชาชน (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต) ได้รวบรวมแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นไว้ ดังนี้[1]

ความเชื่อมั่น (Confidence) ตามพจนานุกรม (Webster's Dictionary) ให้นิยามของคำว่า ความเชื่อมั่นว่าคือ การกระทำที่แสดงถึงความไว้วางใจ (Confiding) ความเชื่อใจ (Trusting) มีความเชื่อหรือความศรัทธาในบางสิ่งบางอย่าง และหากพิจารณาถึงความเชื่อมั่นในกรอบกระบวนทัศน์ทางพฤติกรรม (behavioral) ความเชื่อมั่นจะหมายถึง "ระดับความเชื่อในสมมติฐานที่ตนกำหนดขึ้น" (degree of belief in a given hypothesis) (Griffin & Tversky, 1992) ความเชื่อมั่นต้องประกอบไปด้วยหลัก 2 ประการคือ 1) การที่กำหนดหรือตั้งสมมติฐานบางประการขึ้น และ 2) ระดับของความเชื่อที่มีต่อสมมติฐานที่กำหนดหรือตั้งขึ้นนั้น ดังตัวอย่าง เช่น การที่บุคคลหนึ่งกำลังจะรับบริการจากหน่วยงานรัฐแห่งหนึ่ง บุคคลนั้นก็จะตั้งสมมติฐานถึงผลหรือสิ่งที่ตนจะได้รับจากบริการนั้นว่าจะปรากฏผลเป็นเช่นใด โดยระดับของสมมติฐานที่ตั้งขึ้นนั้นก็จะแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคลขึ้นกับความเชื่อ ประสบการณ์ ข้อมูลข่าวสาร ฯลฯ และเมื่อบุคคลได้ตั้งสมมติฐานขึ้นแล้วก็จะมีระดับของความเชื่อที่มีต่อสมมติฐานนั้นว่า ตนเองจะได้รับผลของการบริการตามสมมติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่อย่างไร หากตนเองได้รับการบริการตามสมมติฐานที่ตนตั้งขึ้น หรือมากกว่าก็มีแนวโน้มจะมีความเชื่อมั่นต่อการให้บริการแต่ในทางกลับกันหากได้รับการบริการที่ต่ำกว่าสมมติฐานแล้วก็ย่อมจะส่งผลให้ไม่เกิดความเชื่อมั่นในการบริการดังกล่าว ดังนั้น ความเชื่อมั่น จะเกี่ยวข้องกับการที่บุคคลตัดสินใจว่า ความคิดหรือสมมติฐานของตน ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น ถูกต้องหรือไม่ (Petrusic & Baranski, 2003) และแสดงให้เห็นได้ว่าระดับของความเชื่อมั่นจะเปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยและบริบทแวดล้อมที่บุคคลกำลังจะตัดสินใจหรือรับรู้ต่อสถานการณ์ที่ตนกำลังจะเผชิญในขณะนั้น

Adams and Webb (2003) กล่าวว่า ความเชื่อมั่นเป็นสถานะทางจิตใจหรือความรู้สึกประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังถึงความเชื่อมั่นในเชิงบวกที่มีต่อสมรรถนะการให้ความ

[1] อ้างในฐานิสร พันธุ์ครุฑ. ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อกับความคุ้มค่าในการเข้ารับบริการจากกระบวนการยุติธรรมของประชาชน (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ. 2562. หน้า 13 - 15. ออนไลน์ https://repository.nida.ac.th/server/api/core/bitstreams/d5304f8d-7ba3-41d6-b6b3-4460a6190533/content. เข้าถึงข้อมูลเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2568

ช่วยเหลือ หรือความเอื้ออาทร ความซื่อสัตย์ และการคาดการณ์ถึงบุคคลอื่นที่จะเต็มใจในการแสดงออกถึงพฤติกรรมตามที่คาดหวังความเชื่อถือ หรือความเชื่อใจจะมีการรับรู้ทางอารมณ์หรือความรู้สึกที่มีต่อบุคคล หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งว่าสามารถตอบสนองต่อความคาดหวังของตนที่มีต่อบุคคล หรือสถานการณ์นั้นหรือไม่ โดยระดับของความเชื่อมั่นจะเกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ของการรับรู้ของบุคคลและปัจจัยแวดล้อมในขณะที่บุคคลนั้นกำลังจะตัดสินใจหรือรับรู้ต่อสถานการณ์ที่ตนกำลังจะเผชิญในขณะนั้น

นอกจากนี้ จากการศึกษาคำจำกัดความของคำว่า “ความเชื่อมั่น” ยังพบว่า ความเชื่อมั่น หมายถึง ความเต็มใจที่จะมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับผู้ที่เราติดต่ออยู่ (Exchange Partner) โดยบุคคลหรือหน่วยงานเหล่านั้นเป็นบุคคลหรือหน่วยงานที่เราให้ความเชื่อถือ ซึ่งความเชื่อมั่นของผู้ใช้บริการส่วนใหญ่จะสัมพันธ์กับความสามารถในการดำเนินงานหรือความเชี่ยวชาญของหน่วยงาน ความน่าเชื่อถือ และความตั้งใจจริงที่จะทำงานสนองตอบความต้องการของผู้ใช้บริการ นับเป็นความ ตระหนักรับรู้ถึงความน่าเชื่อถือของผู้ที่ให้บริการ รวมถึงคุณงามความดี (Integrity) ของผู้นั้น (Morgan & Hunt, 1994) ส่งผลให้เกิดความเต็มใจหรือยินยอมให้ผู้ที่ได้รับความเชื่อถือไว้วางใจทำในสิ่งที่ผู้ที่เชื่อถือไว้วางใจสามารถช่วยเหลือตนเองหรือทำเองได้ (Thom, Hall, & Pawlson, 2004) รวมทั้งความยินยอมของบุคคลที่จะยอมรับผลการกระทำที่อาจเป็นผลทางลบของบุคคลอื่น โดยอยู่บน พื้นฐานความคาดหวังที่ว่าบุคคลอื่นจะปฏิบัติหรือทำงานใด ๆ ที่สำคัญสำหรับผู้ที่ให้ความเชื่อถือ ไว้วางใจ (Mayer, Davis, & Schoorman, 1995)

Anantharanthan Parasuraman, Zeithaml, and Berry (1985) ; Stern, 1997 กล่าวว่า ความเชื่อมั่นคือพื้นฐานของความสัมพันธ์ทางการติดต่อสื่อสารในการให้บริการแก่ลูกค้า ซึ่งองค์กร จำเป็นต้องเรียนรู้ทฤษฎีความสัมพันธ์ใกล้ชิด ความคุ้นเคยเพื่อครองใจลูกค้าด้วยการมีศักยภาพที่บ่งบอกว่ามีความสามารถในการบริการที่ดี ความสามารถในการให้บริการเพื่อให้ผู้รับบริการบรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความสุภาพ นุ่มนวล กิริยามารยาทงดงาม บอกกล่าวสื่อสารอย่างชัดเจน และตอกย้ำให้ผู้รับบริการมั่นใจว่าจะได้รับบริการที่ดีที่สุด

จากการศึกษาการอธิบายความหมายของคำว่า “ความเชื่อมั่น” สามารถสรุปความหมายของความเชื่อมั่น หมายถึง ความเชื่อถือในความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และความตั้งใจจริงของบุคคล หรือหน่วยงาน จนทำให้เกิดความเต็มใจหรือยินยอมให้บุคคลหรือหน่วยงานนั้นกระทำการใด ๆ ให้แก่ตนเองตามที่คาดหวังไว้ โดยพร้อมยอมรับผลประโยชน์และความเสียหายอันเกิดจากการกระทำดังกล่าว

ดังนั้น หากหน่วยงานภาครัฐสามารถให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจนประชาชนเกิดความพึงพอใจในบริการ จะส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นในหน่วยงานของภาครัฐเพิ่มขึ้น (Heintzman and Marson, 2006 อ้างถึงใน สำนักงานอัยการสูงสุด, 2557: 8) เพราะถ้าหากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามภารกิจที่กำหนดไว้ ประชาชนผู้รับบริการจะขาดความไว้วางใจและความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม เพราะฉะนั้นการให้บริการที่มีคุณภาพของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมจะช่วยส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมที่เพิ่มขึ้นจะประกอบไปด้วยองค์ประกอบ (Components) หรือปัจจัยหลายประการ

ประกอบกัน Paine K. D. (2003) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อมั่นของบุคคลที่มีต่อองค์การ และได้นำเสนอมิติของความเชื่อมั่นของบุคคลที่มีต่อองค์การว่าประกอบไปด้วย

1) สมรรถนะ (Competence) หมายถึง ความเชื่อถือในสมรรถนะหรือความสามารถขององค์กรในการที่จะดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดสัมฤทธิ์ผล

2) ความซื่อสัตย์ (Integrity) หมายถึง ความเชื่อว่าองค์กรสามารถดำเนินงานด้วยความเสมอภาคและเท่าเทียม

3) ความน่าเชื่อถือ (Reliability) หมายถึง ความเชื่อว่าองค์กรจะดำเนินงานตามที่ได้รับปาก หรือให้สัญญาว่าจะปฏิบัติ

4) ความเปิดเผยและคุณธรรม (Openness and Honesty) หมายถึง การให้ความสำคัญในการสื่อสารถึงข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสมและจพเป็นแก่พนักงานหรือผู้รับบริการ

5) การยอมรับความเสียหาย (Vulnerability) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลที่มีต่อการยอมรับ ถึงผลกระทบหรือความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นจากการดำเนินงานขององค์กร

6) การห่วงใยต่อผู้รับบริการหรือพนักงาน (Concern for Employees) หมายถึง การรับรู้ถึงความห่วงใย ความเห็นอกเห็นใจ ความเมตตา อันเป็นความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน

7) การระบุอัตลักษณ์ร่วมกัน (Identification) หมายถึง ระดับของการที่ทุกฝ่ายมีเป้าประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายร่วมกัน หรือมีความเชื่อร่วมกัน

8) การมีส่วนร่วมในการควบคุม (Control Mutuality) หมายถึง การรับรู้ถึงระดับของอำนาจ ของแต่ละฝ่ายที่มีความไม่เท่าเทียมกัน

9) ความพึงพอใจ (Satisfaction) หมายถึง ระดับของความพึงพอใจต่อผล และสัมพันธ์กับคุณภาพของผล ที่ได้รับจากการดำเนินงาน

10) ความผูกพัน (Commitment) หมายถึง ระดับการรับรู้ในการให้ความสำคัญถึงความสัมพันธ์หรือความผูกพันระหว่างกัน ยิ่งให้ความสำคัญต่อระดับความผูกพันสูงมากเพียงใด ก็จะมีแนวโน้มต่อระดับความเชื่อมั่นเพิ่มมากขึ้น เป็นต้น

ดังนั้น จะสามารถสรุปความหมาย ความเชื่อมั่นในการเข้ารับบริการจากกระบวนการยุติธรรม หมายถึง ความเชื่อถือในความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และความตั้งใจจริงของบุคคลหรือหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม จนทำให้เกิดความเต็มใจหรือยินยอมให้บุคคลหรือหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมกระทำการใด ๆ ให้แก่ตนเองตามที่คาดหวังไว้ โดยพร้อมยอมรับผลประโยชน์และความเสียหาย อันเกิดจากการกระทำดังกล่าว

2.2 หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

จากการศึกษาของ ดร.สมถวิล บุรีกุล (2546). เรื่อง ธรรมาภิบาล : หลักการเพื่อการบริหารรัฐกิจแนวใหม่. (วารสารสถาบันพระปกเกล้า) ได้รวบรวมแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความหมายของคำว่า “ธรรมาภิบาล” ไว้ดังนี้[2]

[2] อ้างใน ดร.สมถวิล บุรีกุล. ธรรมาภิบาล : หลักการเพื่อการบริหารรัฐกิจแนวใหม่. (วารสารสถาบันพระปกเกล้า). 2546. หน้า 17 อ อ น ไ ล น์ http://kpi-ib.com/multim/Journal%20Index/%E0%B8%9B%E0%B8%B5%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%881% เข้าถึงข้อมูลเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2568

คำว่า “ธรรมาภิบาล” เกิดจากคำว่า “ธรรม” บวกกับ “อภิบาล” (การรักษายิ่งธรรม) และมาจากคำภาษาอังกฤษว่า good governance โดยคำว่า governance (การอภิบาล) คือ วิธีการใช้อำนาจเพื่อการบริหารทรัพยากรขององค์กร good governance (ธรรม + อภิบาล = ธรรมาภิบาล) จึงเป็นวิธีการที่ดีในการใช้อำนาจเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กร (โดยศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ) ได้ทำการให้คำจำกัดความสั้น ๆ นี้ไว้ในการบรรยายต่อนักศึกษาที่สถาบันพระปกเกล้า) อย่างไรก็ดี คำว่า good governance นี้ คณะกรรมการบัญญัติศัพท์รัฐศาสตร์ของราชบัณฑิตยสถานได้บัญญัติว่า “วิธีการปกครองที่ดี” แต่นักวิชาการบางท่านใช้คำว่า “ธรรมรัฐแห่งชาติ” (Boonmi, 2002) ซึ่งไม่ตรงกับความหมายในภาษาอังกฤษเพราะ “ธรรมรัฐ” แปลว่า “รัฐที่มีธรรม” แต่มีการให้ความหมายโดยทางกรรมการข้าราชการพลเรือนว่า “สุประศาสนการ” ซึ่งต่อมาศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ ได้นำเสนอคำว่า “ธรรมาภิบาล” (จำนง ทองประเสริฐ, 2545) และทางสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ใช้คำว่า “การบริการกิจการและสังคมที่ดี” ขณะที่ทางคณะกรรมการพัฒนาระบบงานใช้คำว่า “การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี” ดังปรากฏในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและมูลนิธิสถาบันวิจัยกฎหมาย, 2546) อย่างไรก็ตาม ในที่นี้จะขอใช้คำว่า “ธรรมาภิบาล” เพราะมีการนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายกระชับและเข้าใจกันอยู่มากแล้ว

จากการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ หรือเรียกโดยย่อว่า สำนักงาน ก.พ.ร. เรื่อง หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (GG Framework) ได้รวบรวมแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องไว้ว่า[3] หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (GG Framework) ประกอบด้วย 4 หลักการสำคัญ และ 10 หลักการย่อย คือ

1) การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) ประกอบด้วย

1. ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดเกิดผลิตภาพที่คุ้มค่าต่อการลงทุนและบังเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม ทั้งนี้ ต้องมีการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวก และลดภาระค่าใช้จ่ายตลอดจนยกเลิกภารกิจที่ล้าสมัยและไม่มีความจำเป็น

2. ประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องมีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ มีการวางเป้าหมายการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและอยู่ในระดับที่ตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชน สร้างกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน มีการจัดการความเสี่ยงและมุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานเป็นเลิศ รวมถึงมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

[3] อ้างในสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (GG framework). หน้าที่ 4 – 6 ออนไลน์ http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER7/DRAWER041/GENERAL/DATA0000/00000090.PDF เข้าถึงข้อมูลเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2568

3. การตอบสนอง (Responsiveness) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องสามารถให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ สามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดสร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม

2) ค่านิยมประชาธิปไตย (Democratic Value) ประกอบด้วย

1. ภาระรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ (Accountability) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องสามารถตอบคำถามและชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย รวมทั้งต้องมีการจัดวางระบบการรายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณะ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและการให้คุณให้โทษ ตลอดจนมีการจัดเตรียมระบบการแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาและผลกระทบใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

2. เปิดเผย/โปร่งใส (Transparency) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา รวมทั้งต้องมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเชื่อถือได้ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนวางระบบให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นไปโดยง่าย

3. หลักนิติธรรม (Rule of Law) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องใช้อำนาจของกฎหมายกฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่าง ๆ

4. ความเสมอภาค (Equity) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีการแบ่งแยกด้านชายหญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคลฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรมและอื่น ๆ อีกทั้ง ยังต้องคำนึงถึงโอกาสความเท่าเทียมกันของการเข้าถึงบริการสาธารณะของกลุ่มบุคคลผู้ด้อยโอกาสในสังคมด้วย

3) ประชารัฐ (Participatory State) ประกอบด้วย

1. การมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหาฉันทามติ (Participation/Consensus Oriented) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมทั้งเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องร่วมคิดแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจและการดำเนินงานและร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ต้องมีความพยายามในการแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจะต้องไม่มีข้อคัดค้านที่หาข้อยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ

2. การกระจายอำนาจ (Decentralization) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการควรมีการมอบอำนาจและกระจายความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่

ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการโอนถ่ายบทบาทและภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคม

4) ความรับผิดชอบทางการบริหาร (Administrative Responsibility) ประกอบด้วย

คุณธรรม/จริยธรรม (Morality/Ethics) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องมีจิตสำนึกความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรม คุณธรรม และตรงตามความคาดหวังของสังคม รวมทั้งยึดมั่นในค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และจรรยาบรรณวิชาชีพตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของระบบราชการไทย 8 ประการ (I AM READY) ได้แก่

I - Integrity ซื่อสัตย์และกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง

A - Activeness ทำงานเชิงรุก คิดเชิงบวกและมีจิตบริการ

M - Morality มีศีลธรรม คุณธรรมและจริยธรรม

R - Responsiveness คำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง

E - Efficiency มุ่งเน้นประสิทธิภาพ

A - Accountability ตรวจสอบได้

D - Democracy ยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย

Y - Yield มุ่งผลสัมฤทธิ์

การสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ

กรมสอบสวนคดีพิเศษได้ทำการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษทุกปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 – 2568 ในส่วนนี้จะทำการทบทวนผลการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2567 ดังนี้

กรมสอบสวนคดีพิเศษ (2563) ดำเนินการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โดยสวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต (จัดจ้าง) ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.98) คิดเป็นร้อยละ 75.05 โดยกลุ่มผู้รับบริการมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = 4.03) คิดเป็นร้อยละ 80.60 สูงที่สุด รองลงมา คือ เครือข่ายภาคประชาชน ($\bar{x}$ = 3.89) คิดเป็นร้อยละ 77.80) เครือข่ายการทำงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ($\bar{x}$ = 3.55 หรือร้อยละ 71.00) และประชาชนทั่วไป ($\bar{x}$ = 3.54 หรือร้อยละ 70.80) ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ดังนี้[4]

1. ปัจจุบัน (ขณะที่ทำการสำรวจ) กรมสอบสวนคดีพิเศษมีภาพลักษณ์ที่ดีกว่าในอดีตที่ผ่านมา สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลง การพัฒนางานในทางที่ดี กลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกัน คือ ผู้บริหารระดับสูงมีการทำงานที่ไม่อิงการเมือง การปฏิบัติงานไม่ถูก

[4] อ้างในกรมสอบสวนคดีพิเศษ. รายงานผลฉบับสมบูรณ์การสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. หน้าที่ 8 - 9.

แทรกแซงทางการเมืองเหมือนในอดีต เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และมีความรู้ความสามารถความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีการทำคดีพิเศษที่ส่งผลต่อประโยชน์ของประชาชนที่ได้รับผลกระทบโดยรวม ซึ่งเป็นสิ่งที่กรมสอบสวนคดีพิเศษยึดถือปฏิบัติเป็นแนวทางในการพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้นได้

2. สิ่งที่ควรปรับปรุง คือ ด้านการสื่อสารภายในและภายนอก กล่าวคือ

2.1 การสื่อสารภายนอก กรมสอบสวนคดีพิเศษ ควรเร่งสื่อสารสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ภารกิจ ผลการดำเนินงาน ช่องทางการบริการให้สาธารณชนรับรู้โดยใช้สื่อหรือช่องทางที่หลากหลายทันสมัย เข้าใจง่าย และน่าสนใจ โดยการจัดหาช่องทางการสื่อสารเผยแพร่ความรู้ด้านบทบาทหน้าที่ให้สาธารณชนรับทราบ หรือ กำหนดแนวทาง ขอบเขต และระยะเวลาในการนำเสนอผลการปฏิบัติงาน (แถลงข่าว) หรือ การรายงานความคืบหน้าของคดี

2.2 การสื่อสารภายในกรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยเฉพาะแต่ละหน่วยแต่ละกองคดีต่าง ๆ ภายในควรมีการพูดคุย สื่อสาร หารือ ร่วมมือกันทำงานแบบเป็นทีม (Teamwork) เน้นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ในการปฏิบัติงาน เพื่อลดช่องว่างในการปฏิบัติงาน และเพื่อให้เกิดการช่วยเหลืองานซึ่งกันและกันทำให้ผลการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการสื่อสารกับหน่วยงานหรือองค์กรที่ปฏิบัติงานร่วมกัน ควรมีการหารือพูดคุยทำความเข้าใจและเรียนรู้กระบวนการทำงานซึ่งกันและกัน เนื่องจากวัฒนธรรมองค์กรวิธีการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานมีความแตกต่างกัน การสื่อสารทำความเข้าใจ เรียนรู้การทำงานซึ่งกันและกันจะเป็นประโยชน์ต่อการทำงาน เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบหรือทัศนคติที่ไม่ดีต่อองค์กร จะเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ของการทำงานระหว่างหน่วยงานด้วย

3. กรมสอบสวนคดีพิเศษ ควรใช้กระบวนการของ KM (Knowledge Management) หรือการถอดบทเรียน และการบริหารจัดการข้อมูล (Data Management) ในการทบทวนกระบวนการทำงานในแต่ละคดี วิธีการทำงาน ปัญหาอุปสรรค ผลการดำเนินงาน เพื่อเป็น Case Study ในการทำงาน และเพื่อประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

4. กรมสอบสวนคดีพิเศษ ควรจัดทำฐานข้อมูลสถิติของคดีพิเศษ หรือ ข้อมูลเชิงสถิติที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน และองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลของผลการดำเนินคดี เผยแพร่ในเว็บไซต์ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และควรมีระบบที่สามารถให้ประชาชนเข้าไปศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับคดีหรือข้อมูลที่นำเสนอต่าง ๆ ได้

5. กรมสอบสวนคดีพิเศษ ควรดำเนินการสืบสวนสอบสวนในเชิงรุกให้มากกว่านี้ ไม่ต้องรอให้เกิดกระแสหรือการเรียกร้องให้ดำเนินคดีก่อน และควรนำเสนอผลการดำเนินคดีพิเศษที่ส่งผลกระทบต่อสังคมในวงกว้าง หรือที่เกี่ยวข้องกับสาธารณประโยชน์ให้สาธารณชนได้รับรู้ให้มากขึ้น

6. กรมสอบสวนคดีพิเศษ อาจจะต้องกำหนดแนวทางการบริหารจัดการองค์กรภายในโดยให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมองค์กร (ซื่อสัตย์ เชี่ยวชาญ มีความทันสมัย รวดเร็ว รอบคอบ และเป็นมิตรกับทุกคน (เก่งได้แต่อย่างเบ่ง) การพัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ทั้งทัศนคติในการปฏิบัติงาน บุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถในคดีและเทคโนโลยี และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กรมสอบสวนคดีพิเศษ (2564) ดำเนินการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 โดยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (จัดจ้าง) ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 2.32) หรือคิดเป็นร้อยละ 67.76 โดยกลุ่มเครือข่ายทำงาน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความเชื่อมั่นต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.40 รองลงมาคือ เครือข่ายภาคประชาชน ประชาชนทั่วไป และผู้รับบริการ มีความเชื่อมั่นต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 71.91, 66.13 และ 62.64 ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ดังนี้[5]

1. ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนากรมสอบสวนคดีพิเศษ

1.1 ด้านการนำองค์กร

1) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างบรรยากาศการทำงานให้ถูกต้องตามกฎระเบียบ และหลักจริยธรรมให้บุคลากรทุกระดับโดยเฉพาะระดับผู้นำ รวมทั้งการถ่ายทอดให้บุคลากรนำไปปฏิบัติตาม

2) การทบทวนบทบาทหน้าที่องค์กร ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนภารกิจ

3) การปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการคดีพิเศษ วิธีการสรรหาและคัดเลือกคณะกรรมการและการเพิ่มอำนาจหน้าที่เชิงนโยบายในการกำกับดูแลการบริหารองค์กร

4) การขับเคลื่อนองค์กรให้เป็นองค์กรอิสระ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

1.2 ด้านการวางแผนกลยุทธ์

1) สร้างระบบการติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานที่สำคัญและรายงานความคืบหน้าแก่ประชาชน โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และเพิ่มช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายให้ประชาชน ทุกระดับสามารถเข้าถึงได้ และมีบุคลากรที่รับผิดชอบในทุกช่องทางการสื่อสาร

2) พิจารณาช่องทางที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย และเพิ่มการสื่อสารเรื่องคดีต่อสาธารณะเป็นระยะ ๆ และใช้ภาษาที่เข้าใจได้ง่าย

1.3 ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือประชาชน

สนับสนุนและสร้างแนวทางการติดตามคุณภาพการบริการ เพื่อให้ได้ข้อมูลป้อนกลับอย่างทันท่วงที โดยเฉพาะเรื่องการดำเนินคดี และให้มีการสำรวจความคิดเห็นทันทีหลังจากใช้บริการในงานที่สำคัญ และสื่อสารให้ประชาชนได้ทราบเป็นระยะ ๆ

1.4 ด้านการวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้

สนับสนุนรูปแบบและวิธีการจัดการความรู้ที่หลากหลายและทั่วถึงในทุกงานตลอดจนการถ่ายทอดความรู้ของบุคลากรในทุกส่วนงานอย่างถูกต้อง ทันสมัย และน่าเชื่อถือ โดยให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการความรู้

---

[5] อ้างในกรมสอบสวนคดีพิเศษ. รายงานการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564. หน้าที่ 91 - 93.

1.5 ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล

1) สนับสนุนการสร้างแรงจูงใจ และการพัฒนาความก้าวหน้าในอาชีพอย่างมีคุณภาพ มีหลักเกณฑ์ เพื่อนำไปสู่การเลื่อนระดับอย่างเป็นธรรมและเหมาะสมกับทุกสายงาน

2) ปรับวิธีการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรให้ตรงกับตำแหน่งความเชี่ยวชาญ และการกำหนดกรอบอัตราการรับโอนตำแหน่งให้เฉพาะทางมากขึ้น

3) จัดหลักสูตรอบรมเฉพาะทางมากขึ้น ทั้งความรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ด้วยการถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์จากผู้รู้ หรือจากบทเรียนคดีสำคัญ ๆ โดยใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

4) การกำหนดกรอบเส้นทางความก้าวหน้าทางอาชีพ การให้รางวัล และการลงโทษ

1.6 ด้านการจัดการกระบวนการ

1) ส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการทำงานเชิงรุก ไม่ยึดติดการทำงานแบบราชการ เพื่อสร้างสรรค์วิธีการทำงานใหม่ที่ถูกต้อง โปร่งใส และรวดเร็ว

2) สร้างวัฒนธรรมการทำงานเชิงบูรณาการ ที่มุ่งเน้นการประสานงานและการทำงานเป็นทีม

3) กำหนดกรอบการทำงานให้มีการเรียนรู้งานซึ่งกันและกันทุกตำแหน่งในระดับเดียวกันรวมทั้งการเรียนรู้งานระหว่างหน่วยงานในองค์กร ให้เกิดความรอบรู้ในงานเพื่อป้องกันการแทรกแซงการทำงาน

1.7 ด้านผลลัพธ์การดำเนินงาน

1) สนับสนุนระบบการตรวจประเมิน และติดตามผลงานแนวใหม่ด้วยระบบ OKRS (Objective and Key Results) คือ เครื่องมือที่มุ่งเน้นวัตถุประสงค์/เป้าหมายที่เหมาะสมในการท้าทายให้บุคลากรต้องการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ และต้องไม่ยากเกินไปจนทำให้เกิดความรู้สึกท้อถอยตั้งแต่เริ่มต้น โดยมีกรอบเวลาที่ชัดเจน กำหนดวิธีการทำงานให้สำเร็จด้วยวิธีการใหม่ ๆ ผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดและกำหนดตัววัดผลที่สามารถประเมินได้

2) มีการประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรทั่วทั้งองค์กรโดยมีการประเมินทั้งจากบุคคลภายนอกและบุคคลภายใน

3) สร้างแรงจูงใจ สนับสนุนการสร้างผลลัพธ์ และคุณค่าในงานที่ผู้รับบริการพึงพอใจ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้องค์กร

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาความเชื่อมั่นและการปฏิรูปองค์กร

2.1 กรมสอบสวนคดีพิเศษควรนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจความเชื่อมั่นไปใช้ในการพัฒนาองค์กร โดยการจัดทำแผนการพัฒนาความเชื่อมั่นต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษในมิติต่าง ๆ แล้วมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติการตามแผน มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติการตามแผน โดยอาจกำหนดเป็นแผนพัฒนาระยะ 3 ปี จากนั้นจึงทำการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชน เพื่อจะได้เห็นความแตกต่างที่เกิดจากการพัฒนา ความเชื่อมั่นและจะได้ข้อมูลที่จะนำไปสู่การพัฒนาในระยะต่อไปได้อย่างชัดเจนขึ้น เช่น กลุ่มผู้รับบริการมีความเชื่อมั่นน้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ

กรมสอบสวนคดีพิเศษควรพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับผู้รับบริการ เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นได้อย่างไรบ้าง

2.2 เนื่องจากมีแนวโน้มว่าจะมีการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในลักษณะเดียวกันกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานอัยการสูงสุด กรมสอบสวนคดีพิเศษถือเป็นหน่วยงานบังคับที่ใช้กฎหมาย จึงควรทบทวนการปฏิบัติหน้าที่และศึกษาแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างและการทำงานเช่นเดียวกัน

กรมสอบสวนคดีพิเศษ (2565) โดยมอบหมายให้ส่วนพัฒนาระบบงานสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ ดำเนินการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ผลการสำรวจพบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.78) คิดเป็นร้อยละ 75.51 โดยมีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นต่อ “หลักประสิทธิภาพ” มากที่สุด ($\bar{x}$ = 3.90) คิดเป็นร้อยละ 77.88 และหลักการตอบสนอง ($\bar{x}$ = 3.73) “น้อยที่สุด” คิดเป็นร้อยละ 74.43 นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะหรือประเด็นที่กรมสอบสวนคดีพิเศษควรพิจารณาปรับปรุงและพัฒนารูปแบบและวิธีการในการทำงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบัน ดังนี้[6]

1. การประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลกับผู้เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป

1) ส่วนใหญ่เป็นการให้ข้อมูลเป็นข่าวใหญ่เมื่อรับเป็นคดีพิเศษหรือการจับไม่ค่อยมีการแถลงผลการดำเนินการหรือผลในทางคดี และที่สำคัญ คือ ผู้เกี่ยวข้องการติดตามความคืบหน้าของคดีค่อนข้างยาก และไม่ค่อยมีการนำเสนอผลการดำเนินการต่อสาธารณะให้ประชาชนทราบ ควรจัดทำระบบการแจ้งความคืบหน้าของคดีที่เป็นข้อมูลปัจจุบันให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าถึงได้โดยสะดวก และเพื่อความโปร่งใสในการดำเนินการของกรมสอบสวนคดีพิเศษควรมีการเปิดเผยข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีให้ประชาชนสามารถตรวจสอบข้อมูลทางคดีจนถึงขั้นสิ้นสุดกระบวนการ ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดต่อหลักกฎหมาย และเมื่อคดีพิเศษมีคำพิพากษาของศาลแล้วควรมีการแถลงข่าวให้ประชาชนทราบ อันจะทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ

2) กรมสอบสวนคดีพิเศษควรมีการจัดทำผลงานเกี่ยวกับการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยจัดทำผลงานที่ดำเนินการไปในห้วงปีที่ผ่านมาให้ประชาชนทราบ เพื่อสร้างความหน้าเชื่อถือ ความศรัทธาให้แก่ประชาชน อันจะนำมาซึ่งความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

3) การประชาสัมพันธ์ภารกิจของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ควรมีการอธิบายถึงรูปแบบการกระทำผิดของคดีให้ทราบ ให้ประชาชนเข้าในรูปแบบของคดี อันเป็นการแจ้งเตือนให้ประชาชนทราบอีกช่องทางหนึ่ง หรือมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ประชาชนที่สงสัยสามารถตรวจสอบข้อมูลได้ หรือสามารถตอบคำถามได้ในสิ่งที่สังคมอยากรู้ ควรมีการประชาสัมพันธ์ถึงผล

[6] อ้างในกรมสอบสวนคดีพิเศษ. รายงานการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนต่อการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. หน้าที่ 69 - 70. ออนไลน์ https://www.dsi.go.th/th/Detail/รายงานการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนต่อการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ-พ-ศ-2565 เข้าถึงข้อมูลเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2568

การดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษในหลายช่องทาง เช่น ทางโทรทัศน์ วิทยุ เว็บไซต์ หรือสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ให้เข้าถึงประชาชนในทุกช่องทาง ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือและเป็นการยกระดับความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

4) คดีพิเศษที่มีการพิจารณาและคดีถึงที่สุดแล้ว ควรนำคำพิพากษามาเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบถึงผลการดำเนินงาน อันจะเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือ สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ กรมสอบสวนคดีพิเศษ นำมาซึ่งความเชื่อมั่นการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

2. การบริหารและพัฒนาบุคลากร

1) การรับโอนบุคลากรจากหน่วยงานอื่น หรือการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการภายในกรมสอบสวนคดีพิเศษ ควรพิจารณาจากความรู้ความสามารถเป็นสำคัญ ปัจจุบันกรมสอบสวนคดีพิเศษมีบุคลากรที่ปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นกว่าเดิม จึงควรยกเลิกการรับโอนบุคลากรจากหน่วยงานภายนอก ควรเน้นที่การสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการเพื่อให้ได้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับภารกิจของกรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือการสร้างข้าราชการรุ่นใหม่ มีการฝึกอบรมให้มีความรู้ความสามารถ สั่งสมความเชี่ยวชาญไปสู่การเป็นโรงเรียน DSI ACADEMY ดำเนินการฝึกอบรม หล่อหลอมให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ มีวิธีการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน อันจะทำให้เกิดวัฒนธรรมองค์กร และเกิดความเป็นเอกภาพ

2) การสอบวัดความรู้เพื่อเลื่อนระดับภายในกรมสอบสวนคดีพิเศษ ในเรื่องการพิจารณาเกี่ยวกับข้อสอบที่ใช้สอบแข่งขัน เพื่อให้เกิดความเป็นกลางและความยุติธรรมควรพิจารณาให้หน่วยงานภายนอกเป็นผู้จัดสอบ โดยอาจพิจารณาให้หน่วยงาน เช่น ศาล อัยการ เป็นผู้จัดสอบ

3) ความก้าวหน้าในสายงานของบุคลากรภายในกรมสอบสวนคดีพิเศษ (Career Path) หรือ เส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ ควรมีการวางแนวทางเกี่ยวกับความก้าวหน้าในสายงานที่ตนปฏิบัติอาจจัดระบบอาวุโส ตั้งแต่ขั้นเริ่มต้นที่บรรจุเข้ารับราชการ จนถึงจุดสูงสุดของสายอาชีพ โดยพิจารณาจากหน่วยงาน เช่น ศาล อัยการ เป็นต้น และให้ความสำคัญต่อสัดส่วนของระบบคุณธรรม ระบบอาวุโส และความรู้ความสามารถของบุคลากรในความก้าวหน้าในสายงานอย่างเหมาะสม

4) กรมสอบสวนคดีพิเศษควรมีการจัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับข้อกฎหมายที่มีการปรับปรุง และทบทวนข้อกฎหมายและแนวทางในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง อาจเป็นการกำหนดหลักสูตรซึ่งมีระยะเวลาในการฝึกอบรมตามที่เห็นสมควร รวมทั้งควรพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะดิจิตัล สามารถนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมาใช้ในการสืบสวนสอบสวนให้เท่าทันต่ออาชญากรรม หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นปัจจุบัน

3. การปรับปรุงและพัฒนาด้านเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม กรมสอบสวนคดีพิเศษควรพัฒนาเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสืบสวนสอบสวนให้เท่าทันต่ออาชญากรรมปัจจุบันอาชญากรใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้สามารถเข้าถึงผู้เสียหายได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายจึงต้องเท่าทันอาชญากรในยุคดิจิทัล หน่วยงานต้องมีเทคโนโลยีที่มีความก้าวหน้า หรือก้าวทันต่ออาชญากร โดยเฉพาะคดีประเภท White Collar และ Cyber Crime หรือนอกเหนือจาก Street Crime

4. การปรับปรุงและพัฒนาด้านกฎหมาย กรมสอบสวนคดีพิเศษควรมีมาตรการสำหรับการนำกฎหมายมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และต้องมีความสอดคล้องกับหลักกฎหมาย ที่ให้

อำนาจในการดำเนินการไว้ และควรพิจารณาพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

กรมสอบสวนคดีพิเศษ (2566) การสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ดำเนินการโดยส่วนพัฒนาระบบงานสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ จากการศึกษาพบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.81) คิดเป็นร้อยละ 76.22 โดยค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นในหลักประสิทธิภาพ “กรมสอบสวนคดีพิเศษมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ โดยมีการนำเครื่องมืออุปกรณ์ และเทคโนโลยีมาใช้ในการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษได้อย่างคุ้มค่า และคำนึงถึงประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ” อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 3.88) คิดเป็นร้อยละ 77.63 รองลงมา คือ หลักการกระจายอำนาจ “กรมสอบสวนคดีพิเศษจัดให้ประชาชนสามารถร้องเรียนและยื่นคำร้องต่อเจ้าหน้าที่ได้ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค” ($\bar{x}$ = 3.86) หลักประสิทธิผล “กรมสอบสวนคดีพิเศษสามารถสอบสวน รวบรวมพยานหลักฐานจับกุม ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด และสามารถยึด อายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ปกป้องเรียกคืนทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์ให้แก่รัฐและประชาชนที่ได้รับความเสียหาย” ($\bar{x}$ = 3.85) และหลักการมีส่วนร่วม “กรมสอบสวนคดีพิเศษจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น และให้ประชาชนสามารถแจ้งข้อมูลข่าวสาร เบาะแส เตือนภัย ให้ข่าว เพื่อประโยชน์ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม” ($\bar{x}$ = 3.84) คิดเป็นร้อยละ 77.20, 76.96 และ 76.74 ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนากรมสอบสวนคดีพิเศษ ดังนี้[7]

1. การยกระดับองค์กร กรมสอบสวนคดีพิเศษควรมีโครงสร้างแยกออกจากหน่วยงานของฝ่ายบริหารอย่างชัดเจน เพื่อให้มีความอิสระในการปฏิบัติงานและไม่ถูกแทรกแซงจากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด มีกลไกการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินงานมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้และการปฏิบัติงานต้องมีความเป็นมืออาชีพ

2. การพัฒนาการสอบสวนคดีพิเศษ กรมสอบสวนคดีพิเศษควรพิจารณาแนวทางการดำเนินคดีมิให้เกิดความล่าช้า บังคับใช้กฎหมายให้เป็นตามหลักนิติธรรม เสมอภาคกับทุกฝ่าย นำมาตรการพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยคดีพิเศษมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น การมีพนักงานอัยการสอบสวนร่วมตั้งแต่กระบวนการเริ่มต้น เพิ่มกลไกการตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินการเกี่ยวกับคดีที่มีประสิทธิภาพ การแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินคดี โดยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการหรือสามารถตรวจสอบความคืบหน้าในทางคดีได้โดยไม่ขัดต่อหลักกฎหมาย เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งเพิ่มช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน หรือร้องทุกข์กล่าวโทษในระดับภูมิภาคหรือช่องทางอื่น ๆ เพื่อให้ประชาชนใช้บริการได้โดยง่าย

[7] อ้างในกรมสอบสวนคดีพิเศษ. รายงานการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนต่อการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. หน้าที่ 7 - 9. ออนไลน์ https://intranet.dsi.go.th/th/Detail/report_on_survey_of_public_confidence_in_operations_of_DSI_2566. เข้าถึงข้อมูลเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2568

3. การบริหารบุคลากร กรมสอบสวนคดีพิเศษควรมีระบบการคัดเลือก สรรหา แต่งตั้งและโยกย้ายบุคลากรตามระบบคุณธรรมเป็นหลัก มีการสร้างกลไกการกำกับดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติงานของบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ ให้ความสำคัญต่อสวัสดิการและคุณภาพชีวิตที่ดี รวมทั้งบรรยากาศการทำงานที่ดี เพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การพัฒนาบุคลากร กรมสอบสวนคดีพิเศษควรพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ ความรู้และทักษะที่หลากหลายเพื่อการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษแต่ละประเภทคดี รวมถึงความรู้ด้านกฎหมาย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ฯลฯ และพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะดิจิทัล เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญสามารถใช้เทคโนโลยีและเครื่องมืออุปกรณ์ในการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ และสามารถประยุกต์ใช้อย่างแบบมืออาชีพได้อย่างหลากหลาย ควบคู่กับการมีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน เพื่อสร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นของประชาชน

5. การพัฒนาเทคโนโลยี กรมสอบสวนคดีพิเศษควรมุ่งเน้นการจัดหาและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีหรืออุปกรณ์เพื่อการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษให้มีประสิทธิภาพและทันสมัย โดยคำนึงถึงความต้องการใช้งานของบุคลากรและความเท่าทันต่ออาชญากรรมทั้งในปัจจุบันและอนาคต

6. การประชาสัมพันธ์ กรมสอบสวนคดีพิเศษควรกำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์สำหรับแต่ละกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน พัฒนาเนื้อหาและรูปแบบการประชาสัมพันธ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมาย มีความทันสมัย น่าสนใจ เข้าใจง่าย โดยอาจพิจารณาใช้สื่อต่าง ๆ นำเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการประชาสัมพันธ์มาใช้อย่างเหมาะสม ทำให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และทำให้การประชาสัมพันธ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และควรเพิ่มรูปแบบการสื่อสารกับประชาชนเพื่อเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจ และความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยการบูรณาการร่วมกัน และจัดกิจกรรมต่าง ๆ

7. การพัฒนากฎหมาย กรมสอบสวนคดีพิเศษควรมุ่งเน้นการพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันเพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความยืดหยุ่นเพียงพอที่จะรองรับสถานการณ์อาชญากรรมทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้อย่างเท่าทัน

8. การพัฒนาเชิงยุทธศาสตร์ การสำรวจความเชื่อมั่นฯ ครั้งต่อไป ควรพิจารณาปรับเปลี่ยนรูปแบบหรือวิธีการสำรวจความเชื่อมั่นฯ ให้สอดคล้องกับปัจจุบัน หรือเพิ่มการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ให้มากขึ้น เช่น การจัดเวทีแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยให้กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในกิจกรรม เพื่อที่จะได้สะท้อนถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจริง เป็นต้น และควรบูรณาการข้อมูลกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ในส่วนของการวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment : EIP) เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขและยกระดับความเชื่อมั่นอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

กรมสอบสวนคดีพิเศษ (2566) การสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ดำเนินการโดยส่วนพัฒนาระบบงานสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ จากการศึกษาพบว่า ในภาพรวมค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.01) คิดเป็นร้อยละ 80.29 โดยมีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.03) คิดเป็นร้อยละ 80.64 โดยความเชื่อมั่นตาม “หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus oriented)” มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.08) คิดเป็นร้อยละ 81.60 รองลงมา คือ “หลักนิติธรรม” ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.07) “หลักกระจายอำนาจ (Decentralization)” ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.05) และ “หลักประสิทธิผล (Effectiveness)”, “หลักความรับผิดชอบ (Accountability)”, “หลักการตอบสนอง (Responsiveness)” ซึ่งมีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นเท่ากับ ($\overline{X}$ = 4.04) คิดเป็นร้อยละ 4.07, 4.05 และ 4.04 ตามลำดับ ในขณะที่ “หลักการมีส่วนร่วม (Participation)” มีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นต่ำที่สุด ($\overline{X}$ = 3.98) คิดเป็นร้อยละ 79.60 นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนากรมสอบสวนคดีพิเศษ ดังนี้[8]

1. โครงสร้างกรมสอบสวนคดีพิเศษ เป็นหน่วยราชการฝ่ายบริหาร มิใช่องค์กรอิสระ ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษยังขาดความอิสระ ซึ่งอาจถูกแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ การบริหารงานบุคคล และการดำเนินคดี จากผู้มีอำนาจเหนือกว่าหรือผู้มีอำนาจทางการเมือง หรือผู้มีอิทธิพลจากภาคส่วนต่าง ๆ ได้

2. ในกระบวนการเริ่มต้นของคดีและรับเป็นคดีพิเศษ จะมีการเปิดเผยหรือเป็นข่าวต่อสื่อมวลชนและสื่อต่าง ๆ อย่างมาก แต่หลังจากนั้นก็ไม่มีความคืบหน้าหรือการเปิดเผยข้อมูลความคืบหน้าต่อสาธารณะอย่างเหมาะสมเท่าที่ควร ทำให้สังคมเคลือบแคลงสงสัย และสำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียก็ติดตามความคืบหน้าของการดำเนินคดีของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ยาก เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ กรมสอบสวนคดีพิเศษควรมีระบบสารสนเทศด้านคดีพิเศษที่ให้ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถเข้าถึงข้อมูลในส่วนที่ตนเองเกี่ยวข้อง รวมทั้งให้สื่อมวลชนและประชาชาชนสามารถเข้าถึงความคืบหน้าในการดำเนินคดี หรือการปฏิบัติหน้าที่ได้ระดับหนึ่งเท่าที่จะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อการปฏิบัติงานหรือรูปคดีหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3. กระบวนการสืบสวนสอบสวนค่อนข้างช้า ในทุกขั้นตอนตั้งแต่การร้องทุกข์/กล่าวโทษ การรวบรวม พยานหลักฐาน การสอบปากคำผู้ต้องหา การออกหมายจับ ไปจนถึงการบังคับใช้ หรือดำเนินการตามคำพิพากษาเป็นไปด้วยความล่าช้า ทั้งนี้ อาจเนื่องจากปัจจัยหลายประการ เช่น ขาดทรัพยากร ขาดความร่วมมือจากหน่วยงาน/บุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือถูกแทรกแซงจากผู้มีอำนาจ เป็นต้น อาจทำให้ผู้เสียหายได้รับความเดือดร้อน ผู้ต้องหาหลบหนีหรือพยานหลักฐานสูญหาย

[8] อ้างในกรมสอบสวนคดีพิเศษ. รายงานการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนต่อการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. หน้าที่ VII - IX. ออนไลน์ https://intranet.dsi.go.th/th/Detail/report_on_survey_of_public_confidence_in_operations_of_DSI_2567. เข้าถึงข้อมูลเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2568

4. ความไม่ค่อยโปร่งใสและการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยตรงยาก การมีหนังสือให้มาพบหรือมาให้ปากคำ ไม่ระบุรายละเอียดในหนังสือเพื่อจะเตรียมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง บางกรณีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้พบการกระทำความผิดแล้วมาร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ แต่รูปแบบการสอบสวน วิถีดำเนินเรื่อง และการสอบปากคำ ทำให้มีความรู้สึกเหมือนเป็นผู้กระทำความผิดเสียเอง และหลังจากนั้นก็เงียบหาย ไม่สามารถทราบผลการดำเนินงานหรือไม่มีการแจ้งผลการดำเนินงาน แล้วต่อมาทราบว่ามีความเห็นควรไม่ฟ้อง โดยมิได้แจ้งให้ทราบว่าเพราะเหตุใด หรือต้องการข้อมูลส่วนใดเพิ่มเติม เพื่อให้มีน้ำหนักมากขึ้น ทำให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยว่าระหว่างทางเกิดอะไร และรู้สึกว่าการดำเนินการไม่ค่อยโปร่งใส

5. กระบวนการสอบสวนคดีพิเศษ ยังมีบางขั้นตอนที่การถ่วงดุลและตรวจสอบการใช้อำนาจยังไม่เพียงพอ เช่น การทำความเห็นแย้ง เป็นต้น

6. คุณสมบัติของบุคลากร ความเป็นสหวิชาชีพยังไม่เพียงพอ โดยเฉพาะบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านบัญชีและการตรวจสอบบัญชี และการรวบรวมพยานหลักฐานดิจิทัลยังค่อนข้างน้อยหรืออาจไม่มีเลย

อย่างไรก็ตาม ผู้เข้าร่วมประชุมหลายท่าน โดยเฉพาะผู้แทนหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ มีความเห็นว่า เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นมิตร มีความเป็นกันเอง และนอกจากนั้น ยังให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษที่สำคัญ ๆ เช่น กรมสอบสวนคดีพิเศษควรดำเนินการคดีอย่างยุติธรรม ยึดหลักกฎหมาย ไม่เลือกปฏิบัติ เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษควรมีความซื่อสัตย์สุจริต ปราศจากทุจริตคอร์รัปชัน การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส ประชาชนสามารถติดตามความคืบหน้าของคดีและตรวจสอบได้ ปรับปรุงระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเพิ่มช่องทางให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารหรือเข้ารับบริการจากกรมสอบสวนคดีพิเศษได้โดยสะดวกมากขึ้น

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการสำรวจแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ทั้งในเชิงปริมาณ ประกอบด้วยวิธีการศึกษา ประชาชนและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การดำเนินการ การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการศึกษา และในเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง และการสนทนากลุ่ม โดยมีระเบียบวิธีการศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

3.1.1 การกำหนดกลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในศึกษานี้ประกอบด้วย ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เครือข่ายภาคประชาชนของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และประชาชนทั่วไป ตามลักษณะสำคัญขององค์การกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ดังนี้

ผู้รับบริการ	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
1) ผู้ร้องทุกข์/ร้องเรียน 2) ผู้ร้องขอ ได้แก่ ประชาชน องค์กรเอกชน นิติบุคคล ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือ หน่วยงานอื่นของรัฐที่ยื่นคำร้องขอ 3) หน่วยงานที่มีอำนาจดำเนินการในส่วนของการส่งมอบสำนวนการสืบสวน 4) ส่วนราชการ องค์กรเอกชน นิติบุคคล รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในประเทศ 5) ส่วนราชการ องค์กรเอกชน นิติบุคคล รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในต่างประเทศ 6) ผู้เข้าร่วมกิจกรรมการป้องกันการเกิดอาชญากรรมพิเศษ (เครือข่ายทุกภาคส่วน ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และเครือข่ายระหว่างประเทศ)	1) ผู้ร้องทุกข์/ร้องเรียน 2) ผู้ร้องขอ ได้แก่ ประชาชน องค์กรเอกชน นิติบุคคล ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือ หน่วยงานอื่นของรัฐที่ยื่นคำร้องขอ 3) ผู้ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงานและใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ กสพ. และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ถูกกล่าวหา ผู้ต้องหา พยาน ผู้เกี่ยวข้อง 4) หน่วยงานที่มีอำนาจดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง (ส่งสำนวน) เช่น สตช., สำนักงาน ป.ป.ท., สำนักงาน ป.ป.ช., สำนักงานอัยการทหาร, สำนักงานอัยการสูงสุด 5) ส่วนราชการ องค์กรเอกชน นิติบุคคล รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปตามกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ในกรณีที่ทราบจำนวนประชากร สูตรของ Taro Yamame[1] ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+N\,(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุมตัวอย่าง
N = ขนาดของประชากรที่ใช้ในการวิจัย
e = ความคลาดเคลื่อนของการสุมตัวอย่าง
(ค่า e นิยมใช้ .05 หรือ .01)

[1] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ พรพจน์ธนมาศ. ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรกฎาคม 2566. หน้าที่ 157-158.

ปัจจุบัน (31 ธันวาคม 2567) ประเทศไทยมีจำนวนประชากร จำนวน ๖๕,๙๕๑,๒๑๐ คน (ข้อมูลสถิติประชากรจากสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง)[2] ดังนั้นต้องใช้กลุ่มตัวอย่างสำหรับการสำรวจจำนวนไม่น้อยกว่า 400 คน ทั้งนี้ การศึกษาวิจัยนี้ ใช้ตารางของ Taro Yamane ที่เป็น ตารางสำเร็จรูป ที่คำนวณมาให้เรียบร้อย โดยคิดระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 2% คิดเป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับการสำรวจจำนวน 2,500 คน

ขนาดประชากร (N)	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละระดับความคลาดเคลื่อน (e)					
	±1%	±2%	±3%	±4%	±5%	±10%
500					222	83
1,000				385	286	91
1,500			638	441	316	94
2,000			714	476	333	95
2,500		1,250	769	500	345	96
3,000		1,364	811	517	353	97
3,500		1,458	843	530	359	97
4,000		1,538	870	541	364	98
4,500		1,067	891	549	367	98
5,000		1,667	909	556	370	98
6,000		1,765	938	566	375	98
7,000		1,842	959	574	378	99
8,000		1,905	976	580	381	99
9,000		1,957	989	584	383	99
10,000	5,000	2,000	1,000	588	385	99
15,000	6,000	2,143	1,034	600	390	99
20,000	6,667	2,222	1,053	606	392	100
25,000	7,143	2,273	1,064	610	394	100
50,000		2,381	1,087	617	397	100
100,000		2,439	1,099	621	398	100
∝		2,500	1,111	625	400	100

[2] ประกาศสำนักทะเบียนกลาง เรื่อง จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร ตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567. https://www.dopa.go.th/news/cate1/view10417. เข้าถึงข้อมูลเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2568.

3.2 การสุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purpose sampling) จากกลุ่มประชากร ตามข้อ 3.1.1

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมแบบสำรวจ ซึ่งได้รับแบบสำรวจคืนในจำนวนที่เกินกว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ ดังนี้

3.3.1 วิธีการเก็บรวมรวมแบบสำรวจ

วิธีการเก็บรวบรวมแบบสำรวจมี 3 วิธีการ ดังนี้

1) การดำเนินการโดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานภายในสังกัดกรมสอบสวนคดีพิเศษ ในรูปแบบออนไลน์ https://link.dsi.go.th/hNkMvd หรือสแกนผ่าน QR code และแบบสำรวจ (Paper) ประกอบด้วย

(1) กองคดี กองปฏิบัติการคดีพิเศษภาครวมทั้งศูนย์ปฏิบัติการคดีพิเศษภาค กองบริหารคดีพิเศษ และส่วนเครือข่ายการป้องกันการเกิดอาชญากรรมพิเศษ กองนโยบายและยุทธศาสตร์ จัดเก็บข้อมูลจากลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ร้องขอ/ผู้ร้องทุกข์/ผู้ร้องเรียน ผู้กล่าวหา/ผู้เสียหาย ผู้ถูกกล่าวหา/ผู้ต้องหา พยาน ผู้แทน/ผู้รับมอบอำนาจ แหล่งข่าวบุคคล (ผู้เกี่ยวข้องกับข่าว/ผู้ให้ข้อมูลข่าว) เครือข่ายความร่วมมือทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน เครือข่ายภาคประชาชน กลุ่มผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชนที่มาติดต่อประสานงาน ติดต่อราชการหรือมารับบริการ

(2) สำนักงานเลขานุการกรม จัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชนที่มาประสานงาน ติดต่อราชการ หรือมารับบริการ และส่วนประชาสัมพันธ์ เผยแพร่แบบสำรวจ บน Facebook ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชาชนผู้รับบริการผ่าน Facebook ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

(3) กองเทคโนโลยีและศูนย์ข้อมูลการตรวจสอบ เผยแพร่แบบสำรวจบนเว็บไซต์ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชาชนผู้รับบริการผ่านเว็บไซต์ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

(4) กอง/กลุ่มงาน/ศูนย์ อื่น ๆ ที่นอกเหนือ จัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชนที่มาประสานงาน ติดต่อราชการ หรือมารับบริการ

2) การขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมแบบสำรวจจากหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ ในรูปแบบออนไลน์ https://link.dsi.go.th/hNkMvd หรือสแกนผ่าน QR code และแบบสำรวจ (Paper) จำนวน 44 หน่วยงาน ได้แก่

(1) สำนักงานคดีพิเศษ สำนักงานอัยการสูงสุด

(2) สำนักงานการสอบสวน สำนักงานอัยการสูงสุด

(3) สำนักงานคดีค้ามนุษย์ สำนักงานอัยการสูงสุด
(4) สำนักคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ
(5) กรมพระธรรมนูญ
(6) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
(7) กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (บก.ปทส.)
(8) กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ (บก.ปอศ.)
(9) กองบังคับการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (บก.ปปป.)
(10) กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค (บก.ปคบ.)
(11) กองบังคับการปราบกรามการค้ามนุษย์ (บก.ปคม.)
(12) กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (บก.ปอท.)
(13) สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
(14) สำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช.
(15) สำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ท.
(16) สำนักงานคณะกรรมการ ปปง.
(17) กรมการปกครอง
(18) กรมที่ดิน
(19) กรมการขนส่งทางบก
(20) กรมเจ้าท่า
(21) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
(22) กรมทรัพย์สินทางปัญญา
(23) กรมการจัดหางาน
(24) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
(25) สำนักงานประกันสังคม
(26) กรมศุลกากร
(27) กรมสรรพสามิต
(28) กรมสรรพากร
(29) กรมประมง
(30) กรมป่าไม้
(31) กรมปศุสัตว์
(32) กรมอุทยาน สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
(33) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
(34) กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

(35) กรมโรงงานอุตสาหกรรม
(36) สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
(37) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
(38) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
(39) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
(40) ธนาคารแห่งประเทศไทย
(41) สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
(42) สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
(43) สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)
(44) สภาทนายความ

3) การขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมแบบสำรวจจากหน่วยงานภายในสังกัดกระทรวงยุติธรรม จากบุคลากรภายในสังกัดและประชาชนที่มาติดต่อ ในรูปแบบออนไลน์ https://link.dsi.go.th/hNkMvd หรือสแกนผ่าน QR code และแบบสำรวจ (Paper) จำนวน 11 หน่วยงาน ได้แก่

(1) สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
(2) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
(3) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
(4) กรมคุมประพฤติ
(5) กรมบังคับคดี
(6) กรมราชทัณฑ์
(7) สำนักงานกิจการยุติธรรม
(8) สถาบันนิติวิทยาศาสตร์
(9) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
(10) สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)
(11) สถาบันอนุญาโตตุลาการ

3.3.2 วิธีการเก็บโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purpose Sampling) โดยการสัมภาษณ์ (In-depth Interview) และการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

การสัมภาษณ์ (In-depth Interview) กำหนดสัมภาษณ์จากกลุ่มประชากร ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purpose Sampling) ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงยุติธรรม รองปลัดกระทรวงยุติธรรม (หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านอำนวยความยุติธรรม) ผู้แทนผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนอัยการสูงสุด ผู้แทนผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และผู้แทนหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่างประเทศ

การสนทนากลุ่ม (Focus Group) กำหนดผู้เข้าร่วมการสนทนาจากกลุ่มประชากรซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purpose Sampling) ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผู้รับบริการ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และสื่อมวลชน รวมทั้งสิ้น 30 ราย ได้แก่ ผู้แทนจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้แทนจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ผู้แทนจากสำนักงานคดีพิเศษ ผู้แทนจากกรมสรรพากร ผู้แทนจากกรมการปกครอง ผู้แทนจากกรมที่ดิน ผู้แทนจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ผู้แทนนักวิชาการด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ผู้แทนจากสำนักงานยุติธรรมจังหวัดเชียงใหม่ ผู้แทนจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขต 5 ผู้แทนจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ ผู้แทนจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเชียงใหม่ ผู้แทนจากองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) ผู้แทนจาก DSI Station ผู้แทนจากเครือข่ายภาคประชาชน ผู้แทนสื่อมวลชน และผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในคดีพิเศษ

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการสำรวจครั้งนี้ ประกอบด้วย ดังนี้

1. แบบสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่ต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
2. การสัมภาษณ์ (In-depth Interview)
3. การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

3.4.1 วิธีการสร้างแบบสำรวจ

(1) การศึกษาแนวคิดทฤษฎี การศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ/ผู้มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง

(2) การสร้างกรอบแนวคิดและแนวคำถาม นำเสนอต่อที่ประชุมคณะทำงานเพื่อร่วมกันพิจารณา กำหนดขอบเขตจัดหมวดหมู่ ความสอดคล้อง เหมาะสม และครอบคลุมตามกรอบแนวคิดและแนวคำถาม

3.4.2 การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสำรวจ

ผู้ศึกษาได้นำแบบสำนวจตามข้อ 3.4.1 ไปดำเนินการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสำรวจ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 30 ตัวอย่าง แล้วบันทึกข้อมูลที่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้จากการตอบแบบสำรวจฯ ผ่าน Google Form และนำข้อมูลดังกล่าว มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติหรือ SPSS เพื่อทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสำรวจฯ ก่อนนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลจริง โดยนำผลของข้อมูลเฉพาะที่มีการวัดมาตราส่วนประมาณค่ามาคำนวณโดยใช้สูตรของ Cronbach ซึ่งเรียกว่า “สหสัมประสิทธิ์แอลฟา” (Alpha - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.914 ทั้งนี้ ค่าที่ควรจะเป็นต้องไม่น้อยกว่า 0.75 ดังนั้น แบบสำรวจฯ นี้ จึงเป็นเครื่องมือที่มีความเชื่อมั่นสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

3.4.3 องค์ประกอบของแบบสำรวจ

แบบสำรวจสำหรับการศึกษานี้ ประกอบด้วย 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานะความเกี่ยวข้องกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งลักษณะคำถามที่ให้เลือกตอบคำตอบเดียวจากตัวเลือกหลายตัวเลือก (Multiple Choice Question) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเลือกหน่วยงานที่มาติดต่อตามที่ได้กำหนดไว้

ส่วนที่ 2 การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการใช้บริการจากกรมสอบสวนคดีพิเศษ

การรับทราบข้อมูลข่าวสารของกรมสอบสวนคดีพิเศษจากช่องทางการสื่อสารใด การรับบริการกับกรมสอบสวนคดีพิเศษในเรื่องใดบ้าง และมีปัญหาหรืออุปสรรคในการติดต่ออย่างไร ซึ่งลักษณะคำถามที่ให้เลือกตอบคำตอบเดียวจากตัวเลือกหลายตัวเลือก (Multiple Choice Question) และการรับรู้/รับทราบผลงานคดีพิเศษใดของกรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) การรับทราบผลงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษที่ซึ่งลักษณะคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ (Multi-response Question)

ส่วนที่ 3 ความเชื่อมั่นต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ

ความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มี 10 องค์ประกอบ ดังนี้ (1) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) (2) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) (3) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) (4) หลักภาระรับผิดชอบ (Accountability) (5) หลักความโปร่งใส (Transparency) (6) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) (7) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) (8) หลักนิติธรรม (Rule of Law) (9) หลักความเสมอภาค (Equity) และ (10) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) ซึ่งลักษณะคำถามแบบเลือกตอบ (Choice) ให้คะแนนแบบมาตราส่วนการประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert Scale โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานในภาพรวมเป็น 5 ระดับ ดังนี้ ระดับความเชื่อมั่นมากที่สุด (5 คะแนน) ระดับความเชื่อมั่นมาก (4 คะแนน) ระดับความเชื่อมั่นปานกลาง (3 คะแนน) ระดับความเชื่อมั่นน้อย (2 คะแนน) และระดับความเชื่อมั่นน้อยที่สุด (1 คะแนน)

ส่วนที่ 4 ความคาดหวังต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ

ความคาดหวังต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มี 10 องค์ประกอบ เช่นเดียวกับส่วนที่ 3 ซึ่งลักษณะคำถามแบบเลือกตอบ (Choice) โดยเลือกข้อที่มีความคาดหวังมากที่สุดจำนวน 3 ข้อ

ส่วนที่ 5 ข้อคำถามเปิดสำหรับแสดงข้อคิดเห็น

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

(1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลตามองค์ประกอบของแบบสำรวจเชิงปริมาณ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง

ส่วนที่ 2 การรับรู้เกี่ยวกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean ($\overline{x}$)) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation (SD)) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ส่วนที่ 3 ระดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean ($\overline{x}$)) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation (SD)) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรต้น มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์ความแตกต่างเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธี Tukey HSD (Honest Significant Difference) กำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

$$\text{พิสัย} = \frac{\text{ระดับคะแนนสูงสุด - ระดับคะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\text{แทนค่าในสูตร} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

จากค่าพิสัยดังกล่าว ได้นำมากำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์โดยคำนวณจากคะแนนคำตอบที่ได้จากการหาค่าเฉลี่ย (Mean : $\overline{x}$) ซึ่งแบ่งระดับค่าเฉลี่ยของความเชื่อมั่นเป็น 5 ระดับ

ระดับคะแนนเฉลี่ย	ระดับความเชื่อมั่น
1.00 - 1.80	เชื่อมั่นน้อยที่สุด
1.81 - 2.60	เชื่อมั่นน้อย
2.61 - 3.40	เชื่อมั่นปานกลาง
3.41 - 4.20	เชื่อมั่นมาก
4.21 – 5.00	เชื่อมั่นมากที่สุด

ส่วนที่ 4 ความคาดหวังต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง

ส่วนที่ 5 ข้อคำถามเปิดสำหรับแสดงข้อคิดเห็น ผู้ศึกษาได้รวบรวมแล้ววิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และจัดหมวดหมู่ข้อเสนอแนะแล้วนำเสนอในรูปของตารางพร้อมบรรยาย

(2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ที่ได้จากการตอบข้อคำถามปลายเปิด โดยการจัดหมวดหมู่เนื้อหาของข้อมูล โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) และการสัมภาษณ์ (In-depth Interview) พร้อมนำเสนอในบรรยายความเรียง

3.6 สถิติที่ใช้ในการศึกษา

การวิเคราะห์เชิงบรรยายหรือสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยใช้สถิติเพื่อการพรรณนา (Descriptive Statistics) แล้วนำเสนอในรูปของตาราง พร้อมบรรยาย ได้แก่

(1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยแสดงผลการวิเคราะห์ในรูปตารางประกอบคำอธิบาย ค่าสถิติที่ใช้ได้แก่ร้อยละ (Percentage) ความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนที่เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

(2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อใช้ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ มีการวิเคราะห์ทางสถิติ 2 วิธีในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ 1) การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสองตัวแปรที่เป็นอิสระต่อกัน โดยค่า Independent sample T-Test กำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 2) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธี Tukey HSD กำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ การวิเคราะห์ผลการสำรวจความเชื่อมั่นนี้ ไม่ได้ใช้ T-Test เนื่องจากในการสำรวจครั้งนี้มีตัวแปรที่เป็นอิสระต่อกันมากกว่า 2 ตัวแปร

3.7 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้สื่อความหมายในการศึกษา ดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนกลุ่มตัวอย่าง
f	แทน	จำนวนความถี่
%	แทน	ร้อยละ
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean ($\bar{x}$))
sig.	แทน	พื้นที่ความน่าจะเป็นอย่างมีนัยสำคัญ
Df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ หรือองศาอิสระ (Degree of freedom)
SS	แทน	ผลรวมของความแตกต่างยกกำลังสอง (Sum of Squares)
Ms	แทน	ค่าความแปรปรวน
F	แทน	ค่าการทดสอบความแปรปรวน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

(I) Group และ (J) Group	แทน	กลุ่มต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ทางสถิติ
Mean Difference (I-J)	แทน	ผลต่างค่าเฉลี่ย (I-J) ในการเปรียบเทียบความแตกต่าง
Std. error หรือ Standard Error	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ

การสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เป็นการสำรวจแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยการสำรวจเชิงปริมาณ และการสำรวจเชิงคุณภาพ ผลการสำรวจดังต่อไปนี้

4.1 ผลการสำรวจเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

การสำรวจเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสำรวจความเชื่อมั่นในรูปแบบออนไลน์ และแบบสำรวจ (Paper) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชน ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2568 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2568 มีผู้ตอบแบบสำรวจ รวมจำนวน 2,594 ราย ผลการสำรวจดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

(n=2,594)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ (%)
เพศ		
1. ชาย	1,260	48.60
2. หญิง	1,324	51.00
3. อื่น ๆ	10	0.40
รวม	**2,594**	**100.00**
อายุ		
1. น้อยกว่า/เท่ากับ 20 ปี	73	2.80
2. 21 - 30 ปี	543	20.90
3. 31 - 40 ปี	730	28.10
4. 41 - 50 ปี	682	26.30
5. 51 - 60 ปี	460	17.70
6. มากกว่า 60 ปี	106	4.10
รวม	**2,594**	**100.00**
ระดับการศึกษาสูงสุด		
1. ประถมศึกษา	73	2.80
2. มัธยมศึกษา/ปวช.	496	19.10
3. อนุปริญญา/ปวส.	206	7.90
4. ปริญญาตรี	1,373	52.90

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(n=2,594)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ (%)
5. ปริญญาโท	416	16.00
6. ปริญญาเอก	27	1.00
7. ไม่ได้รับการศึกษา	3	0.10
รวม	**2,594**	**100.00**
อาชีพ		
1. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	1,239	47.80
2. ธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ/ฟรีแลนซ์	370	14.30
3. เกษตรกร/ประมง/ปศุสัตว์	118	4.50
4. พนักงานบริษัท/รับจ้าง/ลูกจ้าง	687	26.50
5. นักเรียน/นักศึกษา	148	5.70
6. เจ้าหน้าที่องค์กรระหว่างประเทศ	17	0.70
7. อื่น ๆ (แม่บ้าน, ว่างงาน)	15	0.60
รวม	**2,594**	**100.00**
ความเกี่ยวข้องกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ		
1. ผู้ร้องขอ/ผู้ร้องทุกข์/ผู้ร้องเรียน	75	2.90
2. ผู้กล่าวหา/ผู้เสียหาย	92	3.50
3. ผู้ถูกกล่าวหา/ผู้ต้องหา	18	0.70
4. พยาน	120	4.60
5. แหล่งข่าวบุคคล	30	1.20
6. เครือข่ายภาคประชาชนกรมสอบสวนคดีพิเศษ	108	4.20
7. บุคลากรหน่วยงานที่มีอำนาจในการส่งมอบสำนวนสอบสวน	87	3.40
8. บุคลากรหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน/หน่วยงานระหว่างประเทศ	588	22.70
9. ประชาชนผู้มาติดต่อ/ขอคำแนะนำด้านกฎหมาย หรือคดีพิเศษ	89	3.40
10. ประชาชนหรือหน่วยงานที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงาน	28	1.10
11. ประชาชนทั่วไป	1,359	52.30
รวม	**2,594**	**100.00**

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.00 ส่วนใหญ่อายุ 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.10 รองลงมา คือ อายุ 41 - 50 ปี, อายุ 21 - 30 ปี และอายุ 51 - 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.30, 20.90 และ 17.70 ตามลำดับ ด้านการศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 52.90 รองลงมา คือ มัธยมศึกษา/ปวช., ปริญญาโท และอนุปริญญา/ปวส. คิดเป็นร้อยละ 19.10, 16.00 และ 7.90 ตามลำดับ ด้านอาชีพส่วนใหญ่ประกอบ

อาชีพ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 47.80 รองลงมาคือ พนักงานบริษัท/รับจ้าง/ลูกจ้าง, ธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ/ฟรีแลนซ์ และนักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 26.50, 14.30 และ 4.50 สำหรับความเกี่ยวข้องกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ ส่วนใหญ่เป็นประชาชนทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 52.30 รองลงมา คือ บุคลากรหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน/หน่วยงานระหว่างประเทศ, พยาน และเครือข่ายภาคประชาชนกรมสอบสวนคดีพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 22.70, 4.60 และ 4.20 ตามลำดับ

4.1.2 ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

ตารางที่ 4.2 การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

(n=2,594)

ช่องทางที่ทำให้รู้จักและเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร หรือการแจ้งเตือนภัยของกรมสอบสวนคดีพิเศษ	จำนวน	ร้อยละ (%)
1. โทรทัศน์	1,646	28.50
2. หนังสือพิมพ์	354	6.10
3. วิทยุ	327	5.70
4. วารสาร DSI (e-book)	145	2.50
5. เว็บไซต์ www.dsi.go.th	794	13.80
6. สื่อสังคมออนไลน์ (Line/Facebook/Instagram/TikTok/X/YouTube)	1,379	23.90
7. อบรม/สัมมนา	453	7.90
8. การบอกเล่า/บอกต่อ	492	8.50
9. แผ่นพับ/เอกสารแจก	177	3.10
รวม		**100.00**

** กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ*

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รู้จักและเข้าถึงข่าวสารของกรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยช่องทางการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกรมสอบสวนคดีพิเศษของกลุ่มตัวอย่าง อันดับแรก คือ โทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 28.50 รองลงมา คือ สื่อสังคมออนไลน์ (Line/Facebook/Instagram/TikTok/X/YouTube), เว็บไซต์ www.dsi.go.th และการบอกเล่า/บอกต่อ คิดเป็นร้อยละ 23.90, 13.80 และ 8.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 การติดต่อหรือรับบริการจากกรมสอบสวนคดีพิเศษ

(n=2,594)

การติดต่อหรือรับบริการ	จำนวน	ร้อยละ (%)
1. เคยติดต่อ	787	30.30
2. ไม่เคยติดต่อ	1,807	69.70
รวม	2,594	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ “ไม่เคยมาติดต่อ” หรือรับบริการจากกรมสอบสวนคดีพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 69.70

ตารางที่ 4.4 เรื่องที่ติดต่อหรือรับบริการจากกรมสอบสวนคดีพิเศษ

(n=787)

เคยติดต่อในเรื่อง	จำนวน	ร้อยละ (%)
1. ร้องขอ/ร้องทุกข์/ร้องเรียน	161	14.01
2. ตรวจสอบสถานะเรื่องร้องเรียน/สถานะทางคดี	68	5.92
3. ปฏิบัติงานร่วม/ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวเนื่องกับ DSI	279	24.28
4. ใช้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ของ DSI	188	16.36
5. ขอรับคำปรึกษาด้านกฎหมาย/คดีพิเศษ ผ่านช่องทางต่าง ๆ ของ DSI	95	8.27
6. เข้าร่วมการประชุม/อบรม/สัมมนา/กิจกรรมของ DSI	348	30.29
7. อื่น ๆ	10	0.87
รวม		100.00

** กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ*

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ที่เคยติดต่อหรือรับบริการจากกรมสอบสวนคดีพิเศษส่วนใหญ่ติดต่อหรือรับบริการจากกรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยการเข้าร่วมประชุม/อบรม/สัมมนา คิดเป็นร้อยละ 30.29 รองลงมา คือ ปฏิบัติงานร่วม/ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวเนื่องกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ, ใช้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และร้องขอ/ร้องทุกข์/ร้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 24.28, 16.36 และ 14.01 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 การติดต่อหรือใช้บริการกรมสอบสวนคดีพิเศษผ่านช่องทางต่าง ๆ

(n=787)

ช่องทางติดต่อหรือใช้บริการจากกรมสอบสวนคดีพิเศษ	เคยติดต่อหรือใช้บริการจากกรมสอบสวนคดีพิเศษ	
	จำนวน	ร้อยละ (%)
1) สอบถามข้อมูล/ข้อเสนอแนะ/ร้องเรียน ผ่านเว็บไซต์ www.dsi.go.th และผ่าน อีเมล dsi@dsi.go.th	171	14.75
2) สื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ Line, Facebook, Instagram, TikTok, X, YouTube	268	23.12
3) ทางโทรศัพท์ - ติดต่อหน่วยงาน 0-2831-9888 - ติดต่อสายด่วน DSI 1202 กด 1 ติดต่อส่วนราชการภายใน กด 2 ปรึกษากฎหมาย ร้องเรียน แจ้งเบาะแสอาชญากรรม	282	24.33
4) ไปรษณีย์	109	9.40
5) เข้ามาติดต่อ DSI ด้วยตนเอง	329	28.40

** กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ*

จากตารางที่ 4.5 พบว่าช่องทางติดต่อหรือใช้บริการจากกรมสอบสวนคดีพิเศษ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เข้ามาติดต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 28.40 รองลงมา คือ ทางโทรศัพท์, สื่อสังคมออนไลน์ (Line, Facebook, Instagram, TikTok, X, YouTube) และผ่านเว็บไซต์ www.dsi.go.th และอีเมล dsi@dsi.go.th คิดเป็นร้อยละ 24.33, 23.12 และ 14.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ปัญหาหรืออุปสรรคในการติดต่อหรือใช้บริการผ่านเว็บไซต์ www.dsi.go.th และผ่านอีเมล dsi@dsi.go.th

(n=787)

ติดต่อผ่านเว็บไซต์ www.dsi.go.th และผ่านอีเมล dsi@dsi.go.th	จำนวน	ร้อยละ (%)
ขั้นตอนการให้บริการยุ่งยาก ซับซ้อน	10	5.80
บริการล่าช้า	4	2.30
เจ้าหน้าที่ไม่สามารถตอบคำถามหรือแก้ปัญหาให้ได้	1	0.60
ช่องทางติดต่อไม่สะดวก	3	1.80
ระบบการให้บริการไม่เสถียร	13	7.60
ไม่มีปัญหา/อุปสรรค	140	81.90
รวม	**171**	**100.00**

จากตารางที่ 4.6 พบปัญหาหรืออุปสรรคในการติดต่อหรือใช้บริการผ่านเว็บไซต์ www.dsi.go.th และผ่านอีเมล dsi@dsi.go.th ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา/อุปสรรค คิดเป็นร้อยละ 81.90 รองลงมาคือระบบการให้บริการไม่เสถียร, ขั้นตอนการให้บริการยุ่งยาก ซับซ้อน และบริการล่าช้า คิดเป็นร้อยละ 7.60, 5.80 และ 2.30 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ปัญหาหรืออุปสรรคในการติดต่อหรือใช้บริการผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ Line, Facebook, Instagram, TikTok, X, YouTube

(n=787)

ติดต่อผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ Line, Facebook, Instagram, TikTok, X, YouTube	จำนวน	ร้อยละ (%)
ขั้นตอนการให้บริการยุ่งยาก ซับซ้อน	2	0.70
บริการล่าช้า	10	3.70
เจ้าหน้าที่ไม่สามารถตอบคำถามหรือแก้ปัญหาให้ได้	10	3.70
ช่องทางติดต่อไม่สะดวก	4	1.50
ระบบการให้บริการไม่เสถียร	15	5.60
ไม่มีปัญหา/อุปสรรค	227	84.80
รวม	**268**	**100.00**

จากตารางที่ 4.7 พบปัญหาหรืออุปสรรคในการติดต่อหรือใช้บริการผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ Line, Facebook, Instagram, TikTok, X, YouTube ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา/อุปสรรค คิดเป็นร้อยละ 84.80 รองลงมาคือระบบการให้บริการไม่เสถียร, บริการล่าช้า และเจ้าหน้าที่ไม่สามารถตอบคำถามหรือแก้ปัญหาให้ได้ คิดเป็นร้อยละ 5.60, 3.70 และ 3.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ปัญหาหรืออุปสรรคในการติดต่อหรือใช้บริการผ่านทางโทรศัพท์ ติดต่อหน่วยงาน 0-2831-9888 และติดต่อสายด่วน DSI 1202

(n=787)

ติดต่อผ่านทางโทรศัพท์ ติดต่อหน่วยงาน 0-2831-9888 และติดต่อสายด่วน DSI 1202	จำนวน	ร้อยละ (%)
ขั้นตอนการให้บริการยุ่งยาก ซับซ้อน	5	1.80
บริการล่าช้า	24	8.50
เจ้าหน้าที่ไม่สามารถตอบคำถามหรือแก้ปัญหาให้ได้	7	2.50
ช่องทางติดต่อไม่สะดวก	50	17.70
ระบบการให้บริการไม่เสถียร	9	3.20
ไม่มีปัญหา/อุปสรรค	187	66.30
รวม	**282**	**100.00**

จากตารางที่ 4.8 พบปัญหาหรืออุปสรรคในการติดต่อหรือใช้บริการผ่านทางโทรศัพท์ ติดต่อหน่วยงาน 0-2831-9888 และติดต่อสายด่วน DSI 1202 ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา/อุปสรรค คิดเป็นร้อยละ 66.30 รองลงมาคือช่องทางติดต่อไม่สะดวก, บริการล่าช้า และระบบการให้บริการไม่เสถียร คิดเป็นร้อยละ 17.70, 8.50 และ 3.20 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ปัญหาหรืออุปสรรคในการติดต่อหรือใช้บริการผ่านทางไปรษณีย์

(n=787)

ติดต่อผ่านทางไปรษณีย์	จำนวน	ร้อยละ (%)
ขั้นตอนการให้บริการยุ่งยาก ซับซ้อน	2	1.90
บริการล่าช้า	10	9.10
เจ้าหน้าที่ไม่สามารถตอบคำถามหรือแก้ปัญหาให้ได้	2	1.90
ช่องทางติดต่อไม่สะดวก	10	9.10
ระบบการให้บริการไม่เสถียร	0	0
ไม่มีปัญหา/อุปสรรค	85	78.00
รวม	**109**	**100.00**

จากตารางที่ 4.9 พบปัญหาหรืออุปสรรคในการติดต่อหรือใช้บริการผ่านทางไปรษณีย์ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา/อุปสรรค คิดเป็นร้อยละ 78.00 รองลงมาคือช่องทางติดต่อไม่สะดวก, บริการล่าช้า

จำนวนเท่ากัน และขั้นตอนการให้บริการยุ่งยาก ซับซ้อน, เจ้าหน้าที่ไม่สามารถตอบคำถามหรือแก้ปัญหาให้ได้ จำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 10.00, 9.10 และ 1.90 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ปัญหาหรืออุปสรรคในการติดต่อหรือใช้บริการโดยเข้ามาติดต่อด้วยตนเอง

(n=787)

ติดต่อหรือใช้บริการโดยเข้ามาติดต่อด้วยตนเอง	จำนวน	ร้อยละ (%)
ขั้นตอนการให้บริการยุ่งยาก ซับซ้อน	8	2.50
บริการล่าช้า	9	2.70
เจ้าหน้าที่ไม่สามารถตอบคำถามหรือแก้ปัญหาให้ได้	9	2.70
ช่องทางติดต่อไม่สะดวก	12	3.70
ระบบการให้บริการไม่เสถียร	0	0
ไม่มีปัญหา/อุปสรรค	291	88.40
รวม	**329**	**100.00**

จากตารางที่ 4.10 พบปัญหาหรืออุปสรรคในการติดต่อหรือใช้บริการโดยเข้ามาติดต่อด้วยตนเอง ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา/อุปสรรค คิดเป็นร้อยละ 88.40 รองลงมาคือช่องทางติดต่อไม่สะดวกและบริการล่าช้า, เจ้าหน้าที่ไม่สามารถตอบคำถามหรือแก้ปัญหาได้ จำนวนเท่ากัน และขั้นตอนการให้บริการยุ่งยาก ซับซ้อน คิดเป็นร้อยละ 3.70, 2.70 และ 2.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ผลงานคดีพิเศษของกรมสอบสวนคดีพิเศษที่ได้รับรู้รับทราบ

(n=2,594)

ผลงานคดีพิเศษของกรมสอบสวนคดีพิเศษที่ได้รับรู้รับทราบจากช่องทางต่าง ๆ มากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ (%)
1. คดีความผิดเกี่ยวกับการเงินการธนาคารและการฟอกเงิน เช่น คดีหุ้น STARK, คดีหุ้น MORE, คดีฟอกเงิน กรณีบริษัท เดอะนิว คอนเซปท์ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด เป็นต้น	957	9.95
2. คดีความผิดเกี่ยวกับธุรกิจการเงินนอกระบบ เช่น คดี ดิ ไอคอน กรุ๊ป, คดีการพนันออนไลน์ UFA, คดี Forex-3d เป็นต้น	1,739	18.08
3. คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น คดีบุกรุกป่าในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต, พิษณุโลก, เขาค้อ และเกาะสมุย, คดีบริษัท ทีเอช โมลีโพรเซสซิ่ง ปล่อยน้ำเสียที่มีสารปนเปื้อนในพื้นที่อ่างเก็บน้ำลุ่มน้ำโจน จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นต้น	692	7.19
4. คดีความผิดเกี่ยวกับภาษีอากร เช่น การนำเข้ารถยนต์โดยหลีกเลี่ยงภาษี (คดีรถหรู) และคดีลักลอบนำเข้าหมูแช่แข็ง (หมูเถื่อน) เป็นต้น	1,042	10.83

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

(n=2,594)

ผลงานคดีพิเศษของกรมสอบสวนคดีพิเศษที่ได้รับรู้รับทราบจากช่องทางต่าง ๆ มากที่สุด	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ (%)
5. คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา เช่น คดีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาผ่านช่องทางออนไลน์, คดีละเมิดเครื่องหมายการค้าและทรัพย์สินทางปัญญาในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี สมุทรปราการ เป็นต้น	564	5.86
6. คดีความผิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เช่น คดีแก๊ง Call center, คดีจับกุมโปรแกรมเมอร์และนักการตลาดเว็บไซต์ บริษัท ดูทีวี มีเดีย ละเมิดลิขสิทธิ์รายการโทรทัศน์ของช่อง 7 เป็นต้น	977	10.16
7. คดีความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมระหว่างประเทศ เช่น คดีที่มีบริษัทที่มีพฤติการณ์เป็นองค์กร อาชญากรรมข้ามชาติ หลอกลวงผู้เสียหายให้ร่วมลงทุน ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ เป็นต้น	605	6.29
8. คดีความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค เช่น คดีการนำเข้าและจำหน่ายโบท็อกซ์ และฟิลเลอร์ปลอม, คดีลักลอบนำสารพาราควอตอ้างเป็นสารชีวภัณฑ์ จำหน่ายในโซเชียลฯ เป็นต้น	509	5.29
9. คดีความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานภาครัฐ (ฮั้ว) เช่น คดีฮั้วประมูลเครือข่ายกำนันนก เป็นต้น	760	7.90
10. คดีความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ เช่น คดีคนไทยตกเป็นเหยื่อค้ามนุษย์ในการทำงานเป็นสแกมเมอร์และค้าประเวณี ณ เมืองเลาก์ก่าย รัฐฉาน เมียนมา เป็นต้น	640	6.65
11. คดีเกี่ยวกับความมั่นคง เช่น คดีขบวนการคนต่างด้าวสวมสิทธิคนไทย และคดีนอมินีในจังหวัดภูเก็ต เป็นต้น	530	5.51
12. ภารกิจด้านอำนวยความยุติธรรม เช่น การแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ และการช่วยเหลือคนไร้รัฐไร้สัญชาติ เป็นต้น	524	5.45
13. อื่น ๆ	81	0.84
รวม		**100.00**

** ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ*

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผลงานคดีพิเศษของกรมสอบสวนคดีพิเศษที่ได้รับรู้รับทราบอันดับแรก คือ คดีความผิดเกี่ยวกับธุรกิจการเงินนอกระบบ เช่น คดี ดิ ไอคอน กรุ๊ป, คดีการพนันออนไลน์ UFA, คดี Forex-3d เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 18.08 รองลงมา คือ คดีความผิดเกี่ยวกับภาษีอากร เช่น การนำเข้ารถยนต์โดยหลีกเลี่ยงภาษี (คดีรถหรู) และคดีลักลอบนำเข้าหมูแช่แข็ง (หมูเถื่อน) เป็นต้น, คดีความผิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เช่น คดีแก๊ง Call Center, คดีจับกุมโปรแกรมเมอร์และนักการตลาดเว็บไซต์ บริษัท ดูทีวี มีเดีย ละเมิดลิขสิทธิ์รายการโทรทัศน์ของช่อง 7 เป็นต้น และคดีความผิดเกี่ยวกับการเงินการธนาคารและการฟอกเงิน เช่น คดีหุ้น STARK, คดีหุ้น MORE, คดีฟอกเงิน กรณีบริษัท เดอะนิว คอนเซปท์ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 10.83, 10.16 และ 9.95 ตามลำดับ

4.1.3 ความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ

ตารางที่ 4.12 ความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ตามหลักธรรมาภิบาล

(n=2,594)

ความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ	ความถี่ (ร้อยละ)					$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ (%)	ระดับความเชื่อมั่น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
หลักประสิทธิภาพ (1) เชื่อมั่นว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพภายใต้ทรัพยากรที่ได้รับ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติ	781	989	569	85	31	3.99	0.89	79.72	มาก
หลักประสิทธิผล (2) เชื่อมั่นว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษมีกระบวนการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน	795	986	543	98	33	3.99	0.91	79.81	มาก
หลักการตอบสนอง (3) เชื่อมั่นว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษสามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้	751	954	598	118	34	5.00	0.93	100.00	มากที่สุด
หลักภาระรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ (4) เชื่อมั่นว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษมีระบบให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยง่าย	743	937	634	111	40	3.91	0.93	78.28	มาก
หลักความเปิดเผย/โปร่งใส (5) เชื่อมั่นว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ และเป็นปัจจุบัน	726	979	583	130	37	3.91	0.93	78.29	มาก
หลักนิติธรรม (6) เชื่อมั่นว่า เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการตามหลักกฎหมายอย่างเคร่งครัด ด้วยความเป็นธรรม	773	951	575	118	38	3.95	0.93	78.93	มาก

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

(n=2,594)

ความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ	ความถี่ (ร้อยละ)					$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ (%)	ระดับความเชื่อมั่น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
หลักความเสมอภาค (7) เชื่อมั่นว่า เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติงานต่อประชาชนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน	763	945	594	111	42	3.94	0.94	78.74	มาก
หลักการมีส่วนร่วม/มุ่งเน้นฉันทามติ (8) เชื่อมั่นว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็น ร่วมเสนอปัญหา และร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน	737	911	650	115	42	3.89	0.95	77.90	มาก
หลักการกระจายอำนาจ (9) เชื่อมั่นว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษมีการให้อำนาจการตัดสินใจตามลำดับชั้นเป็นไปอย่างเหมาะสม เอื้อต่อการดำเนินงานกับหน่วยงานภายนอก	767	958	580	110	40	3.94	0.93	78.89	มาก
หลักคุณธรรม/จริยธรรม (10) เชื่อมั่นว่า เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม	805	941	564	107	38	3.97	0.93	79.45	มาก
รวม						**4.05**	**0.93**	**81.00**	**มาก**

** เกณฑ์การแปลค่าดังนี้ ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง เชื่อมั่นน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง เชื่อมั่นน้อย ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง เชื่อมั่นปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง เชื่อมั่นมาก ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง เชื่อมั่นมากที่สุด*

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษตามหลักธรรมาภิบาล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.05) คิดเป็นร้อยละ 81.00 อันดับแรก คือ “เชื่อมั่นว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษสามารถ

ดำเนินการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้” ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 5.00) คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา คือ “เชื่อมั่นว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษมีกระบวนการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน” ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.99), “เชื่อมั่นว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ ภายใต้ทรัพยากรที่ได้รับ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติ” ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.99), “เชื่อมั่นว่า เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม” ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.97) คิดเป็นร้อยละ 79.81, 79.72 และ 79.45 ตามลำดับ ในขณะที่ “เชื่อมั่นว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็น ร่วมเสนอปัญหา และร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน” มีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.89) คิดเป็นร้อยละ 77.90

จากตารางที่ 4.12 ดังกล่าว สามารถเรียงลำดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษตามลำดับได้ตามตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ลำดับความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ตามหลักธรรมาภิบาล

(n=2,594)

หลักธรรมาภิบาล (Good Governance Framework)	ร้อยละ %	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ระดับความเชื่อมั่น
1. หลักการตอบสนอง (Responsiveness)	100.00	5.00	มากที่สุด
2. หลักประสิทธิผล (Effectiveness)	79.81	3.99	มาก
3. หลักประสิทธิภาพ (Efficiency)	79.72	3.99	มาก
4. หลักคุณธรรม/จริยธรรม (Morality/Ethics)	79.45	3.97	มาก
5. หลักนิติธรรม (Rule of Law)	78.93	3.95	มาก
6. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)	78.89	3.94	มาก
7. หลักความเสมอภาค (Equity)	78.74	3.94	มาก
8. หลักภาระรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ (Accountability)	78.29	3.91	มาก
9. หลักเปิดเผย/โปร่งใส (Transparency)	78.28	3.91	มาก
10. หลักการมีส่วนร่วม/การแสวงหาฉันทามติ (Participation/Consensus Oriented)	77.90	3.89	มาก
รวม	**81.00**	**4.05**	**มาก**

** เกณฑ์การแปลค่าดังนี้ ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง เชื่อมั่นน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง เชื่อมั่นน้อย ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง เชื่อมั่นปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง เชื่อมั่นมาก ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง เชื่อมั่นมากที่สุด*

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ลำดับความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ตามหลักธรรมาภิบาล กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.05) คิดเป็นร้อยละ 81.00 โดยความเชื่อมั่นตาม “หลักการตอบสนอง (Responsiveness)” มีค่าเฉลี่ยอยู่

ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 5.00) คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา คือ “หลักประสิทธิผล (Effectiveness)” ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.99) “หลักประสิทธิภาพ (Efficiency)” ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.99) และ “หลักคุณธรรม/จริยธรรม (Morality/Ethics)” ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นเท่ากับ ($\bar{X}$ = 3.97) คิดเป็นร้อยละ 79.81, 79.72 และ 79.45 ตามลำดับ ในขณะที่ “หลักการมีส่วนร่วม/การแสวงหาฉันทามติ(Participation/Consensus Oriented)” มีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 3.89) คิดเป็นร้อยละ 77.90

ตารางที่ 4.14 ระดับความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

(n=2,594)

ลำดับ	เพศ	จำนวน (ราย)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ร้อยละ (%)	ระดับความเชื่อมั่น
1	ชาย	1260	4.22	0.83	84.40	เชื่อมั่นมากที่สุด
2	หญิง	1324	3.92	0.76	78.40	เชื่อมั่นมาก
3	อื่นๆ (LGBTQ+)	10	4.00	0.77	84.00	เชื่อมั่นมาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่าระดับความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชาย มีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.22) คิดเป็นร้อยละ 84.40 และรองลงมาคือ เพศอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.00) และเพศหญิง มีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.92) คิดเป็นร้อยละ 84.00 และ 78.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 ระดับความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

(n=2,594)

ลำดับ	อายุ	จำนวน (ราย)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ร้อยละ (%)	ระดับความเชื่อมั่น
1	น้อยกว่า/เท่ากับ 20 ปี	73	4.67	0.57	93.33	เชื่อมั่นมากที่สุด
2	21 - 30 ปี	543	4.00	0.77	80.00	เชื่อมั่นมาก
3	31 - 40 ปี	730	4.29	0.69	85.80	เชื่อมั่นมากที่สุด
4	41 - 50 ปี	682	4.10	0.73	82.00	เชื่อมั่นมาก
5	51 - 60 ปี	460	4.40	0.51	88.00	เชื่อมั่นมากที่สุด
6	มากกว่า 60 ปี	106	4.00	0.00	80.00	เชื่อมั่นมาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่าระดับความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างที่อายุน้อยกว่า/เท่ากับ 20 ปี มีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.67) คิดเป็นร้อยละ 93.33 และรองลงมาคืออายุ 51 - 60 ปี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.40), อายุ 31 - 40 ปี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.29), อายุ 41 - 50 ปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.10), อายุ 21 - 30 ปี และอายุมากกว่า 60 ปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.00) เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 88.00, 85.80, 82.00, และ 80.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 ระดับความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการศึกษา

(n=2,594)

ลำดับ	การศึกษา	จำนวน (ราย)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ร้อยละ (%)	ระดับความเชื่อมั่น
1	ประถมศึกษา	73	4.28	0.70	85.60	เชื่อมั่นมากที่สุด
2	มัธยมศึกษา/ปวช.	496	4.00	1.00	80.00	เชื่อมั่นมาก
3	อนุปริญญา/ปวส.	206	3.92	0.81	78.40	เชื่อมั่นมาก
4	ปริญญาตรี	1,373	4.10	0.77	82.00	เชื่อมั่นมาก
5	ปริญญาโท	416	4.20	0.70	84.00	เชื่อมั่นมาก
6	ปริญญาเอก	27	5.00	0.00	100.00	เชื่อมั่นมากที่สุด
7	ไม่ได้รับการศึกษา	3	4.22	0.73	84.40	เชื่อมั่นมากที่สุด

จากตารางที่ 4.16 พบว่าระดับความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการศึกษา ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาเอก มีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 5.00) คิดเป็นร้อยละ 100.00 และรองลงมาคือประถมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.28), ไม่ได้รับการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.22), ปริญญาโท อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.20), ปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.10), มัธยมศึกษา/ปวช. อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.00) และอนุปริญญา/ปวส. อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.92) คิดเป็นร้อยละ 85.60, 84.40, 84.00, 82.00, 80.00 และ 78.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 ระดับความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

(n=2,594)

ลำดับ	อาชีพ	จำนวน (ราย)	ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ร้อยละ (%)	ระดับความเชื่อมั่น
1	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	1,239	4.29	0.61	85.80	เชื่อมั่นมากที่สุด
2	ธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ/ฟรีแลนซ์	370	4.00	0.79	80.00	เชื่อมั่นมาก
3	เกษตรกร/ประมง/ปศุสัตว์	118	5.00	0.00	100.00	เชื่อมั่นมากที่สุด
4	พนักงานบริษัท/รับจ้าง/ลูกจ้าง	687	3.92	0.76	78.40	เชื่อมั่นมาก
5	นักเรียน/นักศึกษา	148	4.67	0.57	93.33	เชื่อมั่นมากที่สุด
6	เจ้าหน้าที่องค์กรระหว่างประเทศ	17	4.00	0.77	80.00	เชื่อมั่นมาก
7	อื่น ๆ (แม่บ้าน, ว่างงาน)	15	4.00	1.00	80.00	เชื่อมั่นมาก

จากตารางที่ 4.17 พบว่าระดับความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพ เกษตรกร/ประมง/ปศุสัตว์ มีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ กรมสอบสวนคดีพิเศษ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 5.00) คิดเป็นร้อยละ 100.00 และรองลงมา คือ นักเรียน/นักศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.67), รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.29), ธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ/ฟรีแลนซ์, เจ้าหน้าที่องค์กรระหว่างประเทศ และอาชีพอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.00) และพนักงานบริษัท/รับจ้าง/ลูกจ้าง อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.92) คิดเป็นร้อยละ 93.33, 85.80, 80.00 และ 78.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 ระดับความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานะความเกี่ยวข้อง

(n=2,594)

ลำดับ	สถานะความเกี่ยวข้อง	จำนวน (ราย)	ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ร้อยละ (%)	ระดับความเชื่อมั่น
1	ผู้รับบริการ	251	4.05	0.85	81.07	เชื่อมั่นมาก
2	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	258	3.43	1.08	68.58	เชื่อมั่นมาก
3	เครือข่ายการทำงาน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	618	4.07	0.86	81.40	เชื่อมั่นมาก
4	เครือข่ายภาคประชาชนของกรมสอบสวนคดีพิเศษ	108	4.27	0.79	85.44	เชื่อมั่นมากที่สุด
5	ประชาชนทั่วไป	1,359	3.97	1.03	79.40	เชื่อมั่นมาก

จากตารางที่ 4.18 พบว่าระดับความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตามสถานะความเกี่ยวข้องในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานะ เครือข่ายภาคประชาชนของกรมสอบสวนคดีพิเศษ มีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.27) คิดเป็นร้อยละ 85.44 และรองลงมา คือ เครือข่ายการทำงาน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.07), ผู้รับบริการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.05), ประชาชนทั่วไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.97) และ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.43) คิดเป็นร้อยละ 81.40, 81.07, 79.40 และ 68.58 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 ความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษในภาพรวม

(n=2,594)

ความเชื่อมั่น	ภาพรวม	ผู้รับบริการ	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	เครือข่ายการทำงาน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เครือข่ายภาคประชาชนของกรมสอบสวนคดีพิเศษ	ประชาชนทั่วไป
ค่าเฉลี่ยโดยรวม ($\bar{X}$)	**4.05**	4.05	3.43	4.07	4.27	3.97
ร้อยละโดยรวม (%)	**81.00**	81.07	68.58	81.40	85.44	79.40

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ($\bar{X}$ = 4.05) **คิดเป็นร้อยละ 81.00** โดยจำแนกตามสถานะความเกี่ยวข้องกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ กลุ่มเครือข่ายภาคประชาชนของกรมสอบสวนคดีพิเศษ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุดที่ ($\bar{X}$ = 4.27) คิดเป็นร้อยละ 85.44 รองลงมา คือ เครือข่ายการทำงาน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}$ = 4.07) ผู้รับบริการ ($\bar{X}$ = 4.05) และประชาชนทั่วไป ($\bar{X}$ = 3.97) คิดเป็น ร้อยละ 81.40, 81.07 และ 79.40 ตามลำดับ

ทั้งนี้ ตามแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568) ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ได้ตั้งเป้าหมายเกี่ยวกับค่าความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ร้อยละความเชื่อมั่นของสาธารณชนต่อการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ (ร้อยละ 76) ซึ่งค่าที่ได้มากกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

จากผลการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษดังกล่าว สามารถเปรียบเทียบความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2568 (ปัจจุบัน) ได้ตามแผนภาพที่ 4.1 และ 4.2

ตารางที่ 4.20 เปรียบเทียบความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ตั้งแต่ พ.ศ. 2560 - 2568

ความเชื่อมั่นของสาธารณชนฯ	คิดเป็นร้อยละ (%)
พ.ศ. 2560	67.08
พ.ศ. 2561	71.00
พ.ศ. 2562	66.30
พ.ศ. 2563	75.05
พ.ศ. 2564	67.76
พ.ศ. 2565	75.51
พ.ศ. 2566	76.22
พ.ศ. 2567	80.29
พ.ศ. 2568	81.00

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีระดับความเชื่อมั่นสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.00 โดยที่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีระดับความเชื่อมั่นต่ำที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.30

แผนภาพที่ 4.1 ระดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ เปรียบเทียบระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2568

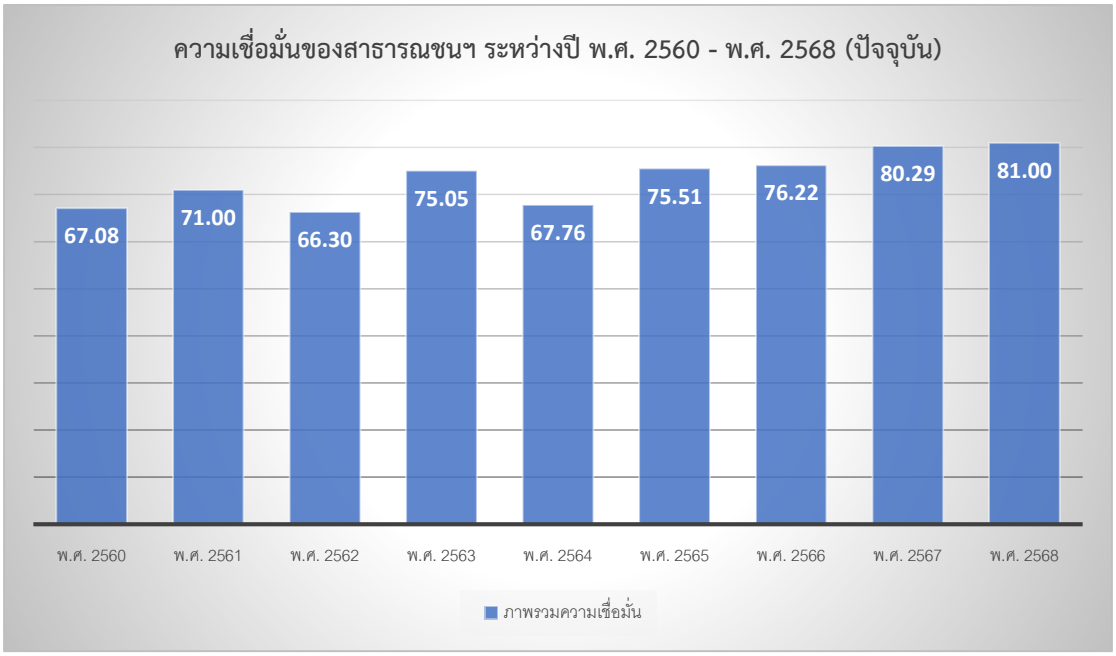

เมื่อปรียบเทียบความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2568 พบว่า ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จะมีระดับความเชื่อมั่นสูงที่สุด โดยรวมจะเห็นแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นตามลำดับด้วย

แผนภาพที่ 4.2 ระดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ เปรียบเทียบระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2568 จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

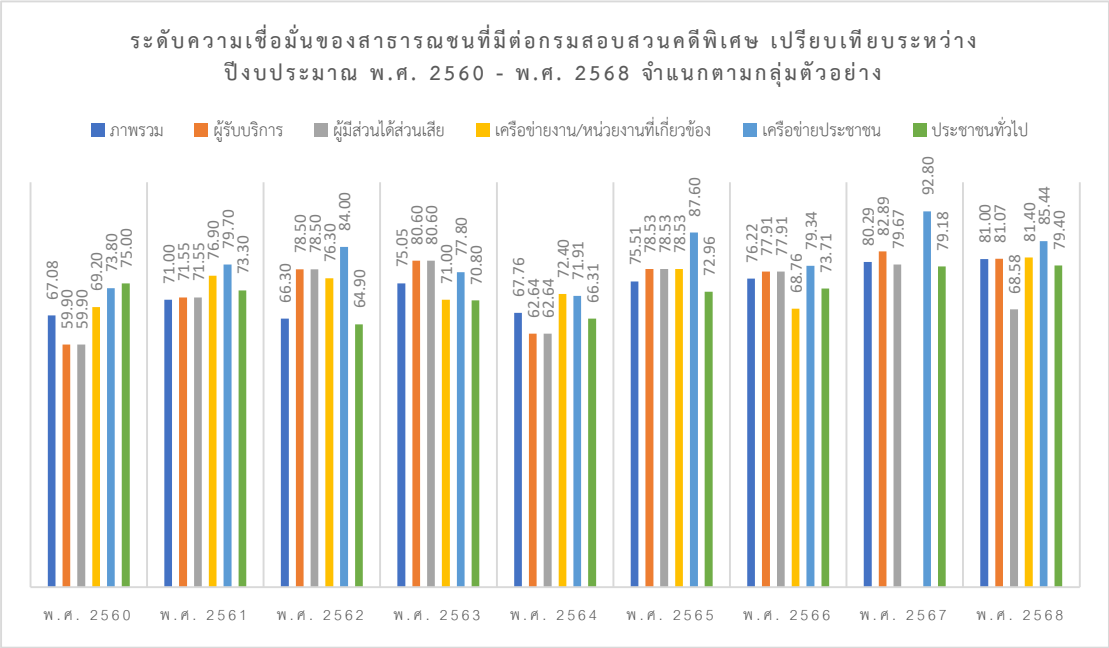

ภาพรวมความเชื่อมั่นที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษของปีระหว่างปี พ.ศ. 2560 ถึง พ.ศ. 2568 พบว่า ในภาพรวมจะเห็นแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นตามลำดับ

4.1.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ

(1) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยใช้ One – way ANOVA

สำหรับกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีจำนวนกลุ่ม (ตัวแปรต้น) มากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และสถานะความเกี่ยวข้องกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยใช้ One - way ANOVA เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ และหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะทำการทดสอบความแตกต่างหรือเปรียบเทียบเป็น รายคู่ โดยใช้ Tukey HSD (Honest Significant Difference)

(2) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษรายคู่ โดยใช้ Tukey HSD (Honest Significant Difference)

การทดสอบ Tukey HSD (Honest Significant Difference) คือ การทดสอบความแตกต่างหรือเปรียบเทียบเป็น รายคู่ เป็นการทดสอบทางสถิติแบบ post-hoc ที่ใช้หลังจากทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทุกคู่ที่เป็นไปได้ของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาว่าคู่ใดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยการทดสอบ Tukey HSD จะช่วยให้เราทราบว่าความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่พบในการวิเคราะห์ ANOVA นั้นมาจากคู่กลุ่มไหน

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบโดยใช้ One-way ANOVA และวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยการทดสอบ Tukey HSD ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.21 เปรียบเทียบระดับความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ จำแนกตามเพศ

เพศ/ความแปรปรวน	SS	Df	Ms	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.682	2	0.841		
ภายในกลุ่ม	1864.315	2497	0.747	1.126	0.324
รวม	1865.997	2499			

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05*

จากตารางที่ 4.21 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เพศแตกต่างกันมีความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษไม่แตกต่างกัน และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.22 เปรียบเทียบระดับความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ จำแนกตามอายุ

อายุ/ความแปรปรวน	SS	Df	Ms	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	5.590	5	1.118		
ภายในกลุ่ม	1860.406	2494	0.746	1.499	0.187
รวม	1865.997	2499			

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05*

จากตารางที่ 4.22 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อายุแตกต่างกันมีความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.23 เปรียบเทียบระดับความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา/ความแปรปรวน	SS	Df	Ms	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.612	2	0.306		
ภายในกลุ่ม	1865.385	2497	0.747	0.410	0.664
รวม	1865.997	2499			

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05*

จากตารางที่ 4.23 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.24 เปรียบเทียบระดับความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ/ความแปรปรวน	SS	Df	Ms	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	28.305	4	7.076	9.607	0.000*
ภายในกลุ่ม	1837.692	2495	0.737		
รวม	1865.997	2499			

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05*

จากตารางที่ 4.24 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาชีพแตกต่างกันมีความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.25 เปรียบเทียบความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นรายคู่ จำแนกตามอาชีพ โดยทำการทดสอบ Tukey HSD

อาชีพ		Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.
(I) Group	(J) Group			
(1) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	ธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ/ฟรีแลนซ์	0.201	0.038	0.000*
(2) ธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ/ฟรีแลนซ์	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	-0.201	0.038	0.000*
	นักเรียน/นักศึกษา	-0.319	0.074	0.000*
	อื่น ๆ (แม่บ้าน, ว่างงาน)	-0.307	0.078	0.000*

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05*

จากตารางที่ 4.25 พบว่า (1) กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความเชื่อมั่นต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ แตกต่างจากกลุ่มที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ/ฟรีแลนซ์ (2) กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ/ฟรีแลนซ์ มีความเชื่อมั่นต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ แตกต่างจากกลุ่มที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ, นักเรียน/นักศึกษา และอาชีพอื่น ๆ (แม่บ้าน, ว่างงาน)

ตารางที่ 4.26 เปรียบเทียบระดับความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ จำแนกตามสถานะความเกี่ยวข้องกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ

ความเกี่ยวข้องกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ/ความแปรปรวน	SS	Df	Ms	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	53.701	12	4.475	8.502	0.000*
ภายในกลุ่ม	1052.125	1999	0.526		
รวม	1105.826	2011			

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05*

จากตารางที่ 4.26 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่สถานะความเกี่ยวข้องกับกรมสอบสวนคดีพิเศษแตกต่างกันมีความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.27 เปรียบเทียบความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นรายคู่ จำแนกตามสถานะความเกี่ยวข้องกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยทำการทดสอบ Tukey HSD

สถานะความเกี่ยวข้อง		Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.
(I) Group	(J) Group			
(1) ผู้ร้องขอ/ผู้ร้องทุกข์/ผู้ร้องเรียน	ผู้ถูกกล่าวหา/ผู้ต้องหา	1.616	0.221	0.000*
(2) ผู้กล่าวหา/ผู้เสียหาย	ผู้ถูกกล่าวหา/ผู้ต้องหา	1.425	0.217	0.000*
	เครือข่ายภาคประชาชนกรมสอบสวนคดีพิเศษ	-0.659	0.119	0.000*
	บุคลากรหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน/หน่วยงานระหว่างประเทศ	-0.46	0.094	0.000*
(3) ผู้ถูกกล่าวหา/ผู้ต้องหา	ผู้ร้องขอ/ผู้ร้องทุกข์/ผู้ร้องเรียน	-1.425	0.217	0.000*
	ผู้กล่าวหา/ผู้เสียหาย	-1.616	0.221	0.000*
	พยาน	-2.084	0.214	0.000*
	แหล่งข่าวบุคคล	-1.566	0.251	0.000*
	เครือข่ายภาคประชาชนกรมสอบสวนคดีพิเศษ	-1.265	0.254	0.000*
	บุคลากรหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน/หน่วยงานระหว่างประเทศ	-1.885	0.201	0.000*
	บุคลากรหน่วยงานที่มีอำนาจในการส่งมอบสำนวนสอบสวน	-1.698	0.217	0.000*
	ประชาชนหรือหน่วยงานที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงาน	-1.58	0.213	0.000*
	ประชาชนผู้มาติดต่อ/ขอคำแนะนำด้านกฎหมาย	-1.732	0.217	0.000*
	ประชาชนทั่วไป	-1.703	0.2	0.000*
(4) เครือข่ายภาคประชาชนกรมสอบสวนคดีพิเศษ	ผู้กล่าวหา/ผู้เสียหาย	0.659	0.119	0.000*
	ผู้ถูกกล่าวหา/ผู้ต้องหา	2.084	0.214	0.000*
	ประชาชนหรือหน่วยงานที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงาน	0.819	0.179	0.000*
(5) บุคลากรหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน/หน่วยงานระหว่างประเทศ	ผู้กล่าวหา/ผู้เสียหาย	0.46	0.094	0.000*
	ผู้ถูกกล่าวหา/ผู้ต้องหา	1.885	0.201	0.000*
(6) บุคลากรหน่วยงานที่มีอำนาจในการส่งมอบสำนวนสอบสวน	ผู้ถูกกล่าวหา/ผู้ต้องหา	1.698	0.217	0.000*
(7) ประชาชนหรือหน่วยงานที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงาน	ผู้ถูกกล่าวหา/ผู้ต้องหา	1.265	0.254	0.000*
(8) ประชาชนทั่วไป	ผู้ถูกกล่าวหา/ผู้ต้องหา	1.703	0.2	0.000*

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05*

จากตารางที่ 4.27 เปรียบเทียบความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นรายคู่ จำแนกตามสถานะความเกี่ยวข้องกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยทำการทดสอบ Tukey HSD พบว่า (1) กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานะผู้ร้องขอ/ผู้ร้องทุกข์/ผู้ร้องเรียน มีความเชื่อมั่นต่อ กรมสอบสวนคดีพิเศษ แตกต่างจากกลุ่มผู้ถูกกล่าวหา/ผู้ต้องหา (2) กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานะผู้กล่าวหา/ผู้เสียหาย มีความเชื่อมั่นต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ แตกต่างจากกลุ่ม ผู้ถูกกล่าวหา/

ผู้ต้องหา, เครือข่ายภาคประชาชนกรมสอบสวนคดีพิเศษ, บุคลากรหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน/หน่วยงานระหว่างประเทศ (3) กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานะผู้ถูกกล่าวหา/ผู้ต้องหา มีความเชื่อมั่นต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ แตกต่างจาก กลุ่มผู้ร้องขอ/ผู้ร้องทุกข์/ผู้ร้องเรียน, ผู้กล่าวหา/ผู้เสียหาย, พยาน, แหล่งข่าวบุคคล, เครือข่ายภาคประชาชนกรมสอบสวนคดีพิเศษ, บุคลากรหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน/หน่วยงานระหว่างประเทศ, บุคลากรหน่วยงานที่มีอำนาจในการส่งมอบสำนวนสอบสวน, ประชาชนหรือหน่วยงานที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงาน, ประชาชนผู้มาติดต่อ/ขอคำแนะนำด้านกฎหมาย และประชาชนทั่วไป (4) กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานะเครือข่ายภาคประชาชนกรมสอบสวนคดีพิเศษ มีความเชื่อมั่นต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ แตกต่างจากกลุ่มผู้กล่าวหา/ผู้เสียหาย, ผู้ถูกกล่าวหา/ผู้ต้องหา และประชาชนหรือหน่วยงานที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงาน (5) กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานะบุคลากรหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน/หน่วยงานระหว่างประเทศ มีความเชื่อมั่นต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ แตกต่างจากกลุ่มผู้กล่าวหา/ผู้เสียหาย และผู้ถูกกล่าวหา/ผู้ต้องหา (6) กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานะบุคลากรหน่วยงานที่มีอำนาจในการส่งมอบสำนวนสอบสวน มีความเชื่อมั่นต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ แตกต่างจากกลุ่มผู้ถูกกล่าวหา/ผู้ต้องหา (7) กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานะประชาชนหรือหน่วยงานที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงาน มีความเชื่อมั่นต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ แตกต่างจากกลุ่มผู้ถูกกล่าวหา/ผู้ต้องหา (8) กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานะประชาชนประชาชนทั่วไป มีความเชื่อมั่นต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ แตกต่างจากกลุ่มผู้ถูกกล่าวหา/ผู้ต้องหา

4.1.5 ความคาดหวังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

ตารางที่ 4.28 ความคาดหวังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

(n=2,594)

ความคาดหวังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ (%)
คาดหวังว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ ภายใต้ทรัพยากรที่ได้รับ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติ	1,404	16.74
คาดหวังว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษมีกระบวนการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน	1,087	12.96
คาดหวังว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษสามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้	754	8.99
คาดหวังว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษมีระบบให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยง่าย	680	8.11
คาดหวังว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ และเป็นปัจจุบัน	681	8.12
คาดหวังว่าเจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการตามหลักกฎหมายอย่างเคร่งครัดด้วยความเป็นธรรม	930	11.09

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

ความคาดหวังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ (%)
คาดหวังว่าเจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียม เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน	919	10.95
คาดหวังว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็น ร่วมเสนอปัญหา และร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน	581	6.93
คาดหวังว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษมีการให้อำนาจการตัดสินใจตามลำดับชั้นเป็นไปอย่างเหมาะสม เอื้อต่อการดำเนินงานกับหน่วยงานภายนอก	459	5.47
คาดหวังว่าเจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม	894	10.66
รวม		**100.00**

** ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ*

จากตารางที่ 4.28 พบว่าความคาดหวังของสาธารณชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ที่มีความคาดหวังมากที่สุด คือ คาดหวังว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ ภายใต้ทรัพยากรที่ได้รับ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติ คิดเป็นร้อยละ 16.74 รองลงมาคือ คาดหวังว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษมีกระบวนการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน, คาดหวังว่าเจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการตามหลักกฎหมายอย่างเคร่งครัด ด้วยความเป็นธรรม และคาดหวังว่าเจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียม เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน คิดเป็นร้อยละ 12.96, 11.09 และ 10.95 ตามลำดับ

4.1.5 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

1. กรมสอบสวนคดีพิเศษควรมีการติดตามความคืบหน้าของคดีที่ดำเนินการอย่างใกล้ชิด มีการแถลงความคืบหน้าคดีที่อยู่ในความสนใจของประชาชนอย่างต่อเนื่อง และมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบภารกิจและผลงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

2. กรมสอบสวนคดีพิเศษ ควรปฏิบัติงานโดยยึดหลักความถูกต้อง ยุติธรรม ปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง

3. กรมสอบสวนคดีพิเศษควรเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็น ร่วมเสนอปัญหา และร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน

4. กรมสอบสวนคดีพิเศษต้องดำเนินงานโดยยึดถือผลประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติเป็นหลัก

5. กรมสอบสวนคดีพิเศษควรประชาสัมพันธ์ภารกิจ กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ การเตือนภัย และการให้ความรู้เรื่องการป้องกันอาชญากรรม โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับแชร์ลูกโซ่ และแก๊งคอลเซ็นเตอร์ ให้ประชาชนทราบ

6. กรมสอบสวนคดีพิเศษควรปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส เปิดเผยข้อมูลข่าวสารและการดำเนินงานอย่างชัดเจน ตรงไปตรงมา และสามารถตรวจสอบได้

7. กรมสอบสวนคดีพิเศษควรให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกและง่ายมากขึ้น รวมถึงการเข้าถึงบริการได้โดยสะดวก

8. กรมสอบสวนคดีพิเศษควรปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ แบ่งแยกคนรวย คนจน หรือคนมีชื่อเสียง

9. เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติที่มีความมุ่งมั่นเพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่หากผู้บริหารไม่ยึดประโยชน์ประชาชนและจำยอมต่อผู้มีอิทธิพล หน่วยงานจะสูญเสียความน่าเชื่อถือ ในทางกลับกันหากมีความตั้งใจจริงดำเนินการด้วยความเที่ยงตรง ยึดหลักกฎหมาย จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาให้ประชาชน

10. ควรยกระดับให้กรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นองค์กรอิสระ ไม่อยู่ภายใต้การกำกับของข้าราชการฝ่ายการเมือง

4.2 ผลการสำรวจเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

4.2.1 การสำรวจเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ (In-depth Interview) ที่กำหนดสัมภาษณ์จากกลุ่มประชากรซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ปลัดกระทรวงยุติธรรม และรองปลัดกระทรวงยุติธรรม (หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านอำนวยความยุติธรรม) ผู้แทนอัยการสูงสุด ผู้แทนผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และผู้แทนหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่างประเทศ สามารถสรุปประเด็นสำคัญในด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษในปัจจุบัน และการตอบสนองนโยบายของกระทรวงยุติธรรมในการอำนวยความยุติธรรม

ด้านประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ กรมสอบสวนคดีพิเศษสามารถป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ และปกป้อง รักษา เรียกคืน ทรัพย์สิน และผลประโยชน์ให้แก่รัฐ เอกชน และประชาชนได้ สามารถอำนวยความยุติธรรมให้กับประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามวิสัยทัศน์ของกระทรวงยุติธรรม สามารถบริหารจัดการคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อน มีการดำเนินงานโดยยึดหลักนิติธรรม (Rule of Law) สามารถให้ความกระจ่างแก่ประชาชนได้ ทำให้ประชาชนมองเห็นว่าความยุติธรรมมีอยู่จริง และกรมสอบสวนคดีพิเศษ มีบทบาทสำคัญในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมข้ามชาติ มีการดำเนินการที่แสดงให้เห็นถึงการปรับปรุงกระบวนการสอบสวนให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกับสากล รวมถึงความร่วมมือเชิงรุกกับองค์กรต่างประเทศด้วย

สำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายและพัฒนาระบบงานยุติธรรม กรมสอบสวนคดีพิเศษยังดำเนินการได้ต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด เนื่องจากปัญหาส่วนใหญ่มาจากกระบวนการดำเนินงานที่จำเป็นต้องรอพยานหลักฐานจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

เช่น การรอหลักฐานทางธุรกรรมทางการเงินจากธนาคาร ทำให้การรวบรวมพยานหลักฐานล่าช้า และการทำสำนวนไม่แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ควรเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายและพัฒนาระบบงานยุติธรรมให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ การดำเนินงานให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างรวดเร็วอาจไม่ใช่ปัจจัยแห่งความสำเร็จเพียงประการเดียว แต่จำเป็นต้องพิจารณาถึงการแสวงหาพยานหลักฐานอันเป็นสาระสำคัญของคดี ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และประโยชน์ของประชาชน

ด้านความเป็นอิสระในการดำเนินงาน กรมสอบสวนคดีพิเศษไม่ควรตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลเพียงอย่างเดียว เนื่องจากบุคคลในรัฐบาลอาจมีส่วนได้ส่วนเสียและมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษจึงไม่ควรเอนเอียง ควรมีหลักในการทำงานเป็นของตนเองโดยยึดหลักประโยชน์ของประเทศมาเป็นตัวกำหนดทิศทางในการขับเคลื่อน ไม่ควรยึดนโยบายของรัฐบาลหรือรัฐมนตรีเพียงอย่างเดียวซึ่งอาจไม่ตอบสนองในมิติเรื่องของการอำนวยความยุติธรรมได้ครบถ้วน เนื่องจากข้อเท็จจริงในยุคปัจจุบัน การเมืองยังขาดความน่าเชื่อถือศรัทธาจากประชาชนและเป็นเรื่องของการหาผลประโยชน์ของกลุ่มอิทธิพลทางการเมือง

ควรมีนโยบายในการปราบปรามคดีอาชญากรรมที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ โดยต้องมีอำนาจในการพิจารณาดำเนินคดีอย่างรวดเร็วและเป็นธรรมให้สังคม ต้องมีกฎหมายที่พิเศษกว่าหน่วยงานอื่นในการเร่งรัดติดตามผู้กระทำความผิดให้ได้อย่างรวดเร็ว ต้องมีความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสำนักงาน ปปง. ในการติดตามยึดอายัดทรัพย์สินผู้กระทำความผิดในคดีความผิดมูลฐาน และเครือข่ายของผู้กระทำความผิดในคดีให้ได้อย่างรวดเร็ว เพื่อตัดวงจรผู้กระทำความผิด ปัญหาการติดตามผู้กระทำความผิดนอกราชอาณาจักรทำได้ล่าช้า เนื่องจากความร่วมมือระหว่างองค์กรระหว่างประเทศต้องผ่านหลายหน่วยงานจึงจะสามารถประสบผลสำเร็จ จึงควรมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานระหว่างประเทศ เพื่อให้กระบวนการสืบสวนสอบสวนประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพในการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมาย เมื่อไม่ได้พยานหลักฐานที่ชัดเจน ทำให้กระทบกับคุณภาพสำนวนการสอบสวนที่ส่งถึงพนักงานอัยการ เนื่องจากหลักฐานไม่เพียงพอ จึงต้องคิดรูปแบบในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อความรวดเร็วในการดำเนินงานและตอบสนองนโยบายของกระทรวงยุติธรรมในการอำนวยความยุติธรรมให้ได้มากที่สุดด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรม

2. ความคาดหวังต่อการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(1) การนำแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ได้แก่ 1. เสริมสร้างการรับรู้ด้านกฎหมายและการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมเคารพกติกา 2. ส่งเสริมการเข้าถึงบริการงานยุติธรรม การช่วยเหลือเยียวยา และการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และ 3. เพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายและพัฒนาระบบงานยุติธรรม มาขับเคลื่อนการดำเนินงานโดยมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายการสืบสวนสอบสวนตาม พ.ร.บ.การสอบสวน

คดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ได้อย่างเป็นมาตรฐาน พัฒนางาน และดำเนินการบังคับใช้กฎหมายได้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด มุ่งเน้นการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีให้ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน

(2) การพัฒนาองค์กรภายใน ได้แก่ 1. การปรับปรุงโครงสร้างภายในให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบทบาทภารกิจ อีกทั้งประเภทของอาชญากรรมมีการเปลี่ยนแปลงไปค่อนข้างรวดเร็ว พนักงานสอบสวนจะต้องปรับตัว เรียนรู้กับองค์กรอาชญากรรมใหม่ ๆ 2. การสรรหาบุคลากร ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่ง ควรจะเป็นการรับและคัดเลือกบุคคลใหม่เข้ามาทำงาน (Recruit) โดยการจัดสอบพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ หากเป็นการรับโอนอาจจะทำให้มีระบบอุปถัมป์ และขาดความไว้เนื้อเชื่อใจกัน ทำให้วัฒนธรรมองค์กรไม่สามารถรวมเป็นเนื้อเดียวกันได้ และ 3. การฝึกอบรมพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษทุกคนจะต้องมีการอบรมทบทวนและพัฒนาความรู้ความสามารถให้เป็นปัจจุบัน โดยต้องมีการเรียนรู้เทคโนโลยีนวัตกรรมใหม่ ๆ ควรใช้หลักการอบรมตามแบบอย่างของ FBI คือมีช่วงเวลาพักฝึก และช่วงเวลาการทำงาน โดยฝึกสี่เดือน ทำงานหกเดือน ซึ่งหลักการนี้จะทำให้เกิดการฟื้นฟู (Refresh) ทำให้เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีการพัฒนาที่ดี เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ได้ฝึกทั้งทางกาย ทางจิตใจ และเรื่องของเทคนิค วิธีการสืบสวนสอบสวนใหม่ ๆ ซึ่งกรมสอบสวนคดีพิเศษนั้นมีความพร้อมด้านสถานที่ มีสถาบันการสอบสวนคดีพิเศษ (DSI Academy) จึงควรมีการจัดระเบียบในเรื่องการฝึกอบรม การพัฒนาขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ให้มีทักษะด้านเทคโนโลยี ด้านภาษาอังกฤษ ด้านการพิสูจน์หลักฐานดิจิทัล การวิเคราะห์ข่าวกรองทางการเงิน และการป้องกันอาชญากรรมเชิงระบบ

(3) การนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานและการสืบสวนสอบสวน เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลหรือวิเคราะห์โครงสร้างองค์กรอาชญากรรม รวมถึงการติดตาม สืบค้นเกี่ยวกับเรื่องของเครือข่าย และเส้นทางการเงิน การนำปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ในเรื่องของ Voice to Tech ในการสอบปากคำ การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) จำแนกเสียง การหาข้อเท็จจริงต่าง ๆ จากกล้องวงจรปิด เสียงบันทึก ทั้งนี้ การนำปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ในการปฏิบัติงาน มี 3 กลุ่ม (1) ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่ทำเกี่ยวกับงาน routine เช่น หนังสือแจ้งเวียน หนังสือขออนุมัติต่าง ๆ การทำ TOR ซึ่งสามารถซื้อโปรแกรมและนำมาใช้ดำเนินการได้ทันที ซึ่งการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ประเภทนี้ควรจะมีทุกกรม เพราะจะช่วยลดปัญหาในเรื่องของการร่างหนังสือ และเรื่องของการสอบสวนสามารถที่จะเอาเทคนิค voice footage มาแล้วจัดระเบียบให้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) กลุ่มนี้ดำเนินการได้ (2) ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่มาจากการกระบวนการที่เป็นกระบวนการพิเศษ ตามภารกิจงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ เช่น งานคดีธุรกิจการเงินนอกระบบ งานคดีความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ งานคดีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม งานคดีการค้ามนุษย์ ฯลฯ ซึ่งจะมี Business Model ที่แตกต่างกันไป เพราะฉะนั้นปัญญาประดิษฐ์ (AI) ก็จะเข้ามาเรียนรู้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลตามโปรแกรม I2 ที่กรมสอบสวนคดีพิเศษใช้อยู่ เมื่อเอาปัญญาประดิษฐ์ (AI) เข้ามาจัดการก็สามารถลดระยะเวลาของพนักงานสอบสวนได้ (3) ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่ทำเรื่องการ

คาดการณ์ล่วงหน้า (Predict) คือการคาดการณ์ว่าจะเกิดอาชญากรรมขึ้นที่ไหน เมื่อไหร่ โดยใคร และแนวโน้ม เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถป้องกันการเกิดอาชญากรรมก่อนที่จะเกิดขึ้นจริง ซึ่งปัญญาประดิษฐ์ (AI) สามารถเรียนรู้และวิเคราะห์ข้อมูลได้ ทั้งนี้ ข้อมูลต่างๆ ของทุกหน่วยงานภาครัฐควรเชื่อมโยงกัน การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการวิเคราะห์คาดการณ์อาชญากรรมจึงจะมีความแม่นยำมากขึ้น

(4) ประสิทธิภาพในการทำสำนวนการสืบสวนสอบสวน เนื่องจากช่วงที่ผ่านมากรมสอบสวนคดีพิเศษจะประสบปัญหาเรื่องของคดีที่ดำเนินการค่อนข้างล่าช้า ทำให้ไม่สามารถหยุดยั้งองค์กรอาชญากรรมที่ทำให้เกิดความเสียหายได้ การทำงานต้องรวดเร็วและต้องใช้เทคโนโลยีมาช่วย และใช้อำนาจระงับยับยั้งทันที เช่น คดีฟอกเงิน สามารถยักย้ายถ่ายเททรัพย์สินได้รวดเร็ว จึงต้องมีมาตรการรองรับพิเศษ ซึ่งกว่าจะดำเนินการสืบสวนสอบสวนเสร็จสิ้น ทรัพย์สินอาจถูกยักย้ายอย่างไร้ร่องรอย ทำให้ไม่สามารถติดตามทรัพย์สินมาชดเชยเยียวยาผู้เสียหายได้ องค์กรอาชญากรรมทางการเงินในปัจจุบันส่วนใหญ่อยู่ในรูปแบบคริปโตเคอเรนซี่หรือเงินดิจิทัล หากไม่มีแนวทางการจัดการเส้นทางการเงินประเภทนี้จะไม่มีทางแก้ไขปัญหาการฟอกเงินได้ และอาชญากรสามารถเปลี่ยนวิธีการกระทำผิดได้ตลอดเวลา ซึ่งพนักงานสอบสวนของกรมสอบสวนคดีพิเศษมีความเชี่ยวชาญในเรื่องกฎหมายอยู่แล้ว จึงควรมีทักษะความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีด้วย เพื่อให้เท่าทันกับอาชญากรรมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งต้องมีทักษะด้านภาษาอังกฤษและภาษาจีน เพราะปัจจุบันองค์กรเครือข่ายเป็นคนจีนอยู่มาก ทั้งนี้ ความคาดหวังในมุมมองของสำนักงานอัยการคดีพิเศษในด้านประสิทธิภาพของการจัดทำสำนวนการสอบสวน กรมสอบสวนคดีพิเศษควรส่งสำนวนให้พนักงานอัยการพิจารณาเร็วเพื่อมีระยะเวลาพิจารณาสำนวนได้มากขึ้น และสำนวนคดีที่มีปัญหาหรือมีความยุ่งยากซับซ้อนมากควรมีการประสานงานก่อนนำส่ง สำนักงานคดีพิเศษมีนโยบายในการส่งพนักงานอัยการเข้าไปร่วมสอบสวนและร่วมพิจารณาพยานหลักฐาน การส่งมอบสำนวนก็จะทำได้ง่ายขึ้น อีกทั้งเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ลักษณะงานสอบสวน ประเด็น เพื่อให้ครอบคลุม และมีมุมมองที่หลากหลาย และเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับพนักงานอัยการเพื่อความสะดวกรวดเร็ว

(5) การกระจายอำนาจสู่ภูมิภาค มีความคาดหวังให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ ขยายโครงสร้างจากส่วนกลาง ออกเป็น 9 ภาค เพื่อให้สอดคล้องกับการแบ่งเขตของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ศาล และพนักงานอัยการ การกระจายอำนาจจะช่วยให้การดำเนินงานรวดเร็วขึ้น มีอำนาจสอบสวนในพื้นที่ได้อย่างทันท่วงที และเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น แม้บางภาคอาจมีคดีน้อย แต่โครงสร้างนี้จะช่วยรองรับการเติบโตของประเทศ และทำให้การให้บริการความยุติธรรมทั่วถึง ทั้งนี้ ก่อนจะดำเนินการปรับขยายโครงสร้างควรมีการรวบรวมสถิติคดีในแต่ละภาค ศึกษาระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และแนวทางการมอบอำนาจ ต้องมีกลไกควบคุมโครงสร้างการกระจายอำนาจอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันการดำเนินงานที่จะกลายเป็นรัฐอิสระ ที่อาจมีการเรียกรับผลประโยชน์ได้ โดยคาดหวังให้กรมสอบสวนคดีพิเศษพัฒนาและยกระดับการดำเนินงานไปสู่การเป็นองค์กรอิสระ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นกลาง ตรวจสอบได้ และไม่ถูกแทรกแซงจาก

อิทธิพลทางการเมือง ยึดหลักนิติธรรมเป็นสำคัญ เพื่อให้ประชาชนและภาคีระหว่างประเทศมีความเชื่อมั่นอย่างยั่งยืน

3. ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อเป็นการยกระดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ

(1) เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยต้องดำเนินคดีได้รวดเร็ว สามารถตรวจสอบได้ ดำเนินงานด้วยเสมอภาค และเป็นกลาง ยกระดับการให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ และต้องสร้างการรับรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับภารกิจ และความคืบหน้าของการดำเนินคดีพิเศษอย่างสม่ำเสมอ เพื่อมุ่งสู่การสร้างความเชื่อมั่นจากสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง

(2) สร้างความโปร่งใสและต่อต้านการทุจริต ป้องกันปัญหาเจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ เน้นการทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และตรวจสอบได้ ปลูกจิตสำนึกว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์สูงเพียงพอแล้ว จึงควรทำงานด้วยเกียรติและศักดิ์ศรี หากไม่มีความโปร่งใส จะไม่สามารถสร้างภาพลักษณ์องค์กรที่ดีได้

(3) พัฒนาแนวทางการสื่อสารกับสื่อมวลชน และตอบสนองต่อข้อกังวลของประชาชนได้อย่างทันท่วงที เพื่อเปลี่ยนภาพลักษณ์ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ว่าไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมือง จึงควรเปลี่ยน mindset ด้านการเปิดเผยข้อมูล โดยข้อเท็จจริงที่ควรเปิดเผยควรปฏิบัติเป็นปกติ ส่วนการปกปิดให้เป็นเพียงข้อยกเว้น การเปิดเผยข้อเท็จจริงจะช่วยลดข้อกังวลในเรื่องความโปร่งใส สามารถยกระดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนได้มากขึ้น

(4) เร่งรัดคดีสำคัญเพื่อสร้างความเชื่อมั่น เร่งดำเนินคดีที่ประชาชนให้ความสนใจ และคดีที่มีความซับซ้อนสูงให้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ต้องบูรณาการกับหน่วยงานภาครัฐอื่น เช่น สำนักงาน สำนักงาน ปปง. สำนักงานอัยการสูงสุด และร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาเชิงระบบ (system strengthening) การปฏิบัติงานต้องมีความรวดเร็ว ถูกต้อง เป็นธรรม สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดได้จริง

(5) ส่งเสริมกลไกการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน องค์กรภาคประชาสังคมและภาควิชาการ ในการให้ข้อมูล ตรวจสอบ และเสนอแนะต่อการดำเนินงาน

4.2.2 การสำรวจเชิงคุณภาพ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ที่กำหนดผู้เข้าร่วมการสนทนาจากกลุ่มประชากรซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purpose Sampling) กับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และสื่อมวลชน โดยได้ดำเนินการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 2 ครั้ง การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2568 ณ โรงแรมเซ็นทารา ไลฟ์ ศูนย์ราชการและคอนเวนชั่นเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ จำนวน 15 ราย ประกอบด้วย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ผู้แทนสำนักงานคดีพิเศษ ผู้แทนกรมสรรพากร ผู้แทนกรมที่ดิน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ผู้แทนกรมปศุสัตว์ ผู้แทนนักวิชาการด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) ผู้แทนเครือข่ายภาค

ประชาชนของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และผู้แทนสื่อมวลชน และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2568 ณ ศูนย์ปฏิบัติการคดีพิเศษเขตพื้นที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 15 ราย ประกอบด้วย ผู้แทนสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขต 5 ผู้แทนสำนักงานยุติธรรมจังหวัดเชียงใหม่ ผู้แทนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ ผู้แทนศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเชียงใหม่ ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) ผู้แทนศูนย์รับข้อมูลข่าวสารและเผยแพร่เครือข่ายอาชญากรรมคดีพิเศษ (DSI STATION เชียงใหม่) ผู้แทนแหล่งข่าวบุคคลของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และผู้แทนสื่อมวลชน สามารถสรุปประเด็นสำคัญในด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. จุดเด่นของการดำเนินงานหรือสิ่งที่เห็นว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษ ดำเนินการได้ดี

(1) ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษมีความเชี่ยวชาญ สามารถดำเนินคดีที่มีความซับซ้อนได้ดี เช่น คดีที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หรือเครือข่ายอาชญากรรมข้ามชาติ และได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอกว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญ

(2) กระบวนการทำงานที่เป็นระบบและเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน กรมสอบสวนคดีพิเศษมีกระบวนการสืบสวนสอบสวนอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน และการทำงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษใช้ระบบการทำงานในรูปแบบคณะทำงาน โดยยึดหลักมติเสียงข้างมากช่วยให้เกิดความรอบคอบในการดำเนินคดี รวมทั้งมีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการพิสูจน์ข้อเท็จจริง ในแง่ของการใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ในการหาหลักฐานเชิงประจักษ์ เช่น การใช้เทคโนโลยีในเรื่องของการตรวจสอบที่มีการนำเข้าผลิตภัณฑ์อาหารเสริมที่ไม่ได้มีการขออนุญาต ซึ่งมีประโยชน์กับประชาชนเป็นอย่างมาก

(3) การบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น การปฏิบัติงานร่วมกับองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) โดยเฉพาะองค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำภารกิจเกี่ยวกับการสืบค้นข้อเท็จจริง เมื่อมีการประสานงานส่งต่อข้อมูลให้กรมสอบสวนคดีพิเศษจะมีการตอบสนองอย่างรวดเร็ว และกรมสอบสวนคดีพิเศษมีความสามารถในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และร่วมกันดำเนินงานเพื่อให้คดีมีความครบถ้วนรอบด้าน ซึ่งการทำงานแบบบูรณาการช่วยให้สามารถรวบรวมองค์ความรู้จากกฎหมายต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ทำให้การสืบสวนสอบสวนคดีมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

(4) ภาพลักษณ์ที่น่าเชื่อถือ กรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นหน่วยงานที่ประชาชนและหน่วยงานอื่น ๆ มีความมั่นใจและเชื่อถือในการทำงาน การปฏิบัติภารกิจหลักสามารถดำเนินการได้อย่างมีหลักเกณฑ์ สร้างภาพลักษณ์ที่ดีและความรู้สึกมั่นใจในสายตาสาธารณชน โดยกรมสอบสวนคดีพิเศษมีการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และยึดมั่นในหลักคุณธรรมจริยธรรม สามารถรักษาเกียรติประวัติที่ดีมาได้อย่างยาวนาน และความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษในการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่น รวมทั้งมีการให้เกียรติกับประชาชนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียม

(5) ศักยภาพด้านบุคลากรและสถานที่ กรมสอบสวนคดีพิเศษมีสถาบันการสอบสวนคดีพิเศษเป็นของตนเอง มีความพร้อมในด้านสถานที่และวิทยากร ช่วยยกระดับการพัฒนาทักษะความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ได้

2. ข้อควรปรับปรุงหรือสิ่งที่ต้องพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นในการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

(1) การประชาสัมพันธ์ และการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ในการประชาสัมพันธ์ยังไม่เพียงพอ ทำให้ประชาชนขาดความเข้าใจ และเสี่ยงต่อการถูกมองว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษถูกแทรกแซงทางการเมือง กรมจึงควรสื่อสารประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานคดีที่สำคัญ คดีที่เป็นที่สนใจของประชาชน ประชาสัมพันธ์ความคืบหน้า หรือผลของคดีต่าง ๆ ให้กับสาธารณชนได้รับทราบ ควรเพิ่มช่องทางติดตามความคืบหน้าคดีให้กับประชาชนสามารถตรวจสอบได้ และควรมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่ประชาชนนิยม เช่น TikTok Facebook Instagram เป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารกับประชาชนอย่างรวดเร็วและตรงกลุ่มเป้าหมาย เพิ่มการประชาสัมพันธ์ด้านภารกิจ การแจ้งเตือนภัยหรือการให้ความรู้เรื่องการป้องกันอาชญากรรม

(2) ข้อเสนอด้านกฎหมาย เสนอให้พิจารณาทบทวนรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง แม้ว่าคดีจะมีราคา มูลค่า หรือจำนวนผู้เสียหายไม่สูงมาก ให้สามารถทำการสอบสวนเป็นคดีพิเศษได้

(3) จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ ไม่สอดคล้องกับภารกิจที่เพิ่มมากขึ้น จำเป็นต้องเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ หรือหาแนวทางจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสม

(4) การใช้เทคโนโลยีและงานวิจัย ต้องส่งเสริมการวิจัยและการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการวิเคราะห์ แจ้งเตือน และพัฒนาประสิทธิภาพของงานสืบสวนสอบสวน ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และรูปแบบอาชญากรรมใหม่ ๆ

(5) ความเป็นอิสระของพนักงานสอบสวน ควรมีระบบป้องกันการแทรกแซง เสริมสร้างความเป็นอิสระของพนักงานสอบสวนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ลดโอกาสการแทรกแซงจากภายนอก โดยเฉพาะในคดีที่มีความอ่อนไหวทางการเมือง

(6) ค่าตอบแทนแหล่งข่าว เสนอให้กรมสอบสวนคดีพิเศษพิจารณาปรับเพิ่มค่าตอบแทนด้านการข่าวให้กับแหล่งข่าวบุคคล เนื่องจากในปัจจุบันค่าตอบแทนไม่สอดคล้องกับภาระงานและค่าใช้จ่ายในการลงพื้นที่ไปปฏิบัติงาน

(7) การวางแผนการสื่อสาร ควรมีการวางแผนการสื่อสารล่วงหน้าเพื่อรับมือกับผลคดีที่อาจไม่ตรงกับความคาดหวังของสังคม เนื่องจากทุกคดีมักมี “ผู้ที่พอใจ” และ “ผู้ที่ไม่พอใจ” ในผลของคดี การตัดสินคดีตามพยานหลักฐานและข้อกฎหมายอาจไม่สอดคล้องกับความรู้สึกหรือความคาดหวังของสังคมเสมอไป จึงควรตระหนักว่าการทำงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษซึ่งเป็นคดีใหญ่มีผลกระทบสูง มักสัมพันธ์กับความรู้สึกสาธารณะหรือกระแสสังคม จึงต้องวางแผนการสื่อสารล่วงหน้าทั้งในกรณีผลคดีเป็นที่พอใจ และผลคดีไม่เป็นที่พอใจของกระแสสังคม

(8) การแสดงบทบาทในระดับพื้นที่ กรมสอบสวนคดีพิเศษ ควรแสดงบทบาทในพื้นที่จังหวัดมากขึ้น และทำงานร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นแบบบูรณาการ โดยเฉพาะกรณีที่เกี่ยวข้องกับคดีพิเศษ เสนอให้มีการแบ่งปันข้อมูลระหว่างหน่วยงาน เพื่อการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงประชาชนและในพื้นที่จะได้รู้จักบทบาทของกรมสอบสวนคดีพิเศษมากขึ้น และเห็นภาพการบูรณาการที่ชัดเจนมากขึ้น ซึ่งการปรากฏตัวและแสดงบทบาทของของกรมสอบสวนคดีพิเศษในระดับพื้นที่จะช่วยพัฒนาการทำงานแบบบูรณาการ และแก้ไขปัญหาได้ตรงจุดมากขึ้น

(9) มีระบบการดูแลสำหรับผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ชี้เบาะแส กรมสอบสวนคดีพิเศษควรให้ความสำคัญของการมีพื้นที่ปลอดภัยสำหรับผู้ชี้เบาะแส โดยมีความคาดหวังว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษจะเป็นพื้นที่ปลอดภัย (Safe Zone) สำหรับผู้ให้ข้อมูลหรือเบาะแสในคดีสำคัญ ผู้ให้เบาะแสหลายรายอยู่ในภาวะเสี่ยงสูง หากไม่มีการปกป้องอย่างเหมาะสม จึงคาดหวังให้กรมสอบสวนคดีพิเศษพัฒนาแนวทาง (Guideline) ที่ชัดเจนในการดูแล ผู้ชี้เบาะแส รวมถึงการสร้างความเข้าใจให้กับผู้ให้ข้อมูลเพื่อให้มีความรู้เท่าทันด้านกฎหมาย ความเสี่ยง และวิธีป้องกันตัวเอง

(10) การสร้างภาคีเครือข่าย สร้างภาคีเครือข่าย ลดการทำงานแบบแยกส่วน (Silo) เพิ่มการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานและความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

(11) ความชัดเจนในบทบาทหน่วยงาน ประชาชนยังมีความสับสนในบทบาท หน้าที่ และลำดับในการใช้อำนาจระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สำนักงาน ป.ป.ช., สำนักงาน ป.ป.ท., สำนักงาน ป.ป.ส., และกรมสอบสวนคดีพิเศษ จึงควรกำหนดบทบาทหน้าที่แต่ละหน่วยงานให้ชัดเจน เพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ต้องสื่อสารกับประชาชนให้เข้าใจว่าหน่วยงานใดรับผิดชอบคดีลักษณะใด

3. ความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และแนวทางเพื่อยกระดับความเชื่อมั่นให้มากยิ่งขึ้น

(1) ภาพรวมความเชื่อมั่น

กรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับความเชื่อมั่นจากประชาชนในระดับหนึ่ง เนื่องจากยึดหลักธรรมาภิบาลในการดำเนินงาน โดยเน้นความโปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้

(2) แนวทางส่งเสริมความเชื่อมั่นตามหลักธรรมาภิบาล

2.1 การพัฒนาระบบการวัดผล นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการวัดผลการปฏิบัติงาน โดยควรปรับตัวชี้วัด (KPI) ให้ครอบคลุมทั้งประสิทธิภาพ (Efficiency) ประสิทธิผล (Effectiveness) และผลลัพธ์ต่อสังคม (Outcome/Impact) ไม่ควรเน้นเพียงการดำเนินงานให้ถูกต้องตามกระบวนการ แต่ต้องพิจารณาผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงต่อประชาชนและสังคม

2.2 เสริมสร้างบุคลากรที่มีจริยธรรม พัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ ซื่อตรง โปร่งใส และตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน เน้นความชัดเจนของกระบวนการทำงาน มีวินัยในองค์กร และหากมีการละเมิดจริยธรรมหรือกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ต้องมีบทลงโทษตามระเบียบอย่างจริงจัง เพื่อรักษาความเชื่อมั่นและมาตรฐานขององค์กร

2.3 เสริมความเป็นอิสระขององค์กร เสริมความมั่นคง มีจุดยืน โดยสร้างกฎ ระเบียบ ข้อบังคับภายในที่เข้มแข็ง เพื่อลดการแทรกแซงจากการเมือง ระบบอุปถัมภ์ หรือบริบททางสังคมไทยที่อาจส่งผลต่อความเป็นกลางในการดำเนินงาน

2.4 การประชาสัมพันธ์เชิงรุก เปิดเผยความคืบหน้าของคดีต่อสาธารณชนเป็นระยะ พร้อมสรุปผลเมื่อคดีสิ้นสุด โดยต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ และเป็นปัจจุบัน ใช้แนวทางสื่อสารเชิงรุก (Proactive Communication) ในการประชาสัมพันธ์ภารกิจ เพิ่มการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ของหน่วยงาน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ควรพัฒนาช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโซเชียลมิเดียประเภท TikTok เพราะเป็นช่องทางที่เข้าถึงกลุ่มคนรุ่นใหม่ได้เป็นอย่างดี พร้อมเน้นเนื้อหาที่อัปเดตความคืบหน้าของคดีและให้ความรู้แก่ประชาชนในรูปแบบคลิปสั้นที่มีศักยภาพในการสื่อสารเรื่องคดีและข่าวสารได้อย่างกระชับชัดเจน และต้องมีระบบติดตาม โต้แย้งข่าวเท็จ เพื่อป้องกันความเข้าใจผิด เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่น

2.5 เปิดพื้นที่ให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเป็นองค์ประกอบสำคัญของความเชื่อมั่น กรมสอบสวนคดีพิเศษควรเปิดพื้นที่ให้ประชาชนและองค์กรภาคประชาสังคม (NGO) ร่วมแสดงความเห็นและติดตามการทำงาน มีส่วนร่วมในการรับรู้และเข้าถึงข้อมูล และเปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนให้เข้ามามีบทบาทในบางส่วนของกระบวนการ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่น การจัดตั้ง “DSI Station” ก็เป็นแนวคิดเชิงรุกที่แสดงถึงความพยายามของกรมสอบสวนคดีพิเศษในการกระจายศูนย์บริการและการเข้าถึงประชาชนอย่างใกล้ชิด

2.6 สร้างวัฒนธรรมองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล วางแนวปฏิบัติที่ยึดหลักจริยธรรมจากภายในองค์กร เพื่อภาพลักษณ์ที่ยั่งยืนและเป็นมืออาชีพ เสนอให้กรมสอบสวนคดีพิเศษสร้างวัฒนธรรมองค์กรโดยยึดหลักธรรมาภิบาล พัฒนามาตรฐานทางจริยธรรม และแนวปฏิบัติด้านธรรมาภิบาลจากภายในองค์กร เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์อย่างยั่งยืนและไม่ผันแปรไปตามกระแสการเมือง และมีนโยบายองค์กรที่ส่งเสริมธรรมาภิบาลอย่างเป็นรูปธรรม และต้องขับเคลื่อนผ่านโครงการกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

2.7 การเคารพสิทธิมนุษยชน การส่งเสริมและเคารพสิทธิมนุษยชนนั้น ที่ผ่านมากรมสอบสวนคดีพิเศษดำเนินงานโดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียม เป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตลอดมา จึงควรรักษาและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และควรเผยแพร่หรือถ่ายทอดแนวปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชนของกรมสอบสวนคดีพิเศษสู่สาธารณะ เพื่อเป็นต้นแบบแก่หน่วยงานอื่น ๆ และสร้างความเชื่อมั่นในระดับสากล

4. ความคาดหวังต่อการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

(1) การพัฒนาองค์กรและเทคโนโลยี การพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง โดยคาดหวังให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ มีการปรับปรุงกระบวนการทำงานและโครงสร้างองค์กร ให้สามารถรองรับอาชญากรรมรูปแบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยกระดับการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการสืบสวนสอบสวน เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และระบบติดตาม

อาชญากรรมเชิงคาดการณ์ และพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการสืบสวนสอบสวนเชิงลึก เช่น การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้กระทำผิด การติดตามธุรกรรมทางการเงิน และการพิสูจน์ตัวตนในโลกออนไลน์

(2) ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และปลอดการแทรกแซง โดยคาดหวังให้การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ควรมีระบบการตรวจสอบย้อนกลับได้ทุกขั้นตอน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการส่งเสริมการทำงานด้วยความสุจริต ไม่เปิดช่องให้เกิดการทุจริต หรือผลประโยชน์ทับซ้อน และคาดหวังต่อความโปร่งใสของการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ปฏิบัติงานด้วยความซื่อตรง ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับผู้มีอำนาจหรือไม่ก็ตาม และไม่ถูกแทรกแซงจากกลุ่มอิทธิพลทางการเมือง

(3) การสื่อสารกับประชาชน การสื่อสารผลการดำเนินงานต่อสาธารณะ โดยคาดหวังให้กรมสอบสวนคดีพิเศษมีการเผยแพร่และสื่อสารกับประชาชน แจ้งข่าวสารเป็นระยะ โดยเฉพาะความคืบหน้าของคดี ผลการพิจารณาคดีและการลงโทษของผู้กระทำผิดอย่างเป็นทางการและต่อเนื่อง เพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสังคมและเป็นแนวทางเตือนภัยแก่ประชาชน

(4) การบูรณาการกับหน่วยงานอื่น คาดหวังให้เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงาน ปปง. และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ต้องการให้แต่ละหน่วยงานแบ่งปันข้อมูลและใช้อำนาจร่วมกัน เพื่อลดข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูล โดยเฉพาะข้อมูลด้านการเงิน การสื่อสาร และข้อมูลภายในเครือข่ายอาชญากรรม

(5) การทำงานเชิงรุก คาดหวังให้กรมสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการเชิงรุก โดยใช้การลงพื้นที่จริง และใช้เจ้าหน้าที่ "แฝงตัว" หาข่าวโดยตรง มีทีมเฉพาะกิจ ประกอบด้วยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ทั้งด้านกฎหมาย ระเบียบราชการ และวิธีการของขบวนการ

(6) เร่งรัดและสร้างความชัดเจนในคดีสำคัญ มีความคาดหวังว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษจะสามารถเร่งรัดคดีสำคัญให้คืบหน้า รวดเร็ว และมีความชัดเจนในแต่ละขั้นตอน โดยควรมีระบบติดตาม (Monitor) ผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สาธารณชนเห็นความคืบหน้าและจุดสิ้นสุดของกระบวนการ

(7) ความเป็นมืออาชีพและบทบาทเฉพาะทาง คาดหวังให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ รักษาบทบาทความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในคดีพิเศษที่หน่วยงานปกติไม่สามารถจัดการได้ รักษาความเป็นมืออาชีพ พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

บทที่ 5
บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

กรมสอบสวนคดีพิเศษได้ทำการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ตามแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประเด็นการพัฒนาที่ 1 ยกระดับการสืบสวนสอบสวนสู่มาตรฐานสากล แนวทางการพัฒนาส่งเสริมหลักความเที่ยงตรง เป็นกลาง ความรับผิดชอบและโปร่งใส ในการปฏิบัติงานด้านคดีพิเศษ ได้กำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย “ร้อยละของความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษเพิ่มขึ้น” ตามประกาศกรมสอบสวนคดีพิเศษ เรื่อง กระบวนการทำงานที่สำคัญ (กระบวนการสร้างคุณค่า) กระบวนการสนับสนุนที่สำคัญ ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชน และมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงระดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ และเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนากรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยการศึกษานี้ เป็นการสำรวจแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) กล่าวคือ การสำรวจเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสำรวจเป็นเครื่องมือในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ในรูปแบบสำรวจออนไลน์ ผ่านระบบ (Google Form) และแบบสำรวจ (Paper) โดยจัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2568 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2568 มีผู้ตอบแบบสำรวจ รวมจำนวน 2,594 ราย และการสำรวจเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการ (1) การสัมภาษณ์ (In-depth Interview) มีกลุ่มเป้าหมาย/กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ปลัดกระทรวงยุติธรรม และรองปลัดกระทรวงยุติธรรม (หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านอำนวยความยุติธรรม) ผู้แทนอัยการสูงสุด ผู้แทนผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และผู้แทนหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่างประเทศ และ (2) การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกรมสอบสวน คดีพิเศษ ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยได้ดำเนินการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 2 ครั้ง การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2568 ณ โรงแรมเซ็นทารา ไลฟ์ ศูนย์ราชการและคอนเวนชั่นเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ จำนวน 15 ราย ประกอบด้วย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ผู้แทนสำนักงานคดีพิเศษ ผู้แทนกรมสรรพกร ผู้แทนกรมที่ดิน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ผู้แทนกรมปศุสัตว์ ผู้แทนนักวิชาการด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) ผู้แทนเครือข่ายภาคประชาชนของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และผู้แทนสื่อมวลชน และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2568 ณ ศูนย์ปฏิบัติการคดีพิเศษเขตพื้นที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 15 ราย ประกอบด้วย ผู้แทนสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขต 5 ผู้แทนสำนักงานยุติธรรมจังหวัดเชียงใหม่ ผู้แทนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด

เชียงใหม่ ผู้แทนศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเชียงใหม่ ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) ผู้แทนศูนย์รับข้อมูลข่าวสารและเผยแพร่เครือข่ายอาชญากรรม คดีพิเศษ (DSI STATION เชียงใหม่) ผู้แทนแหล่งข่าวบุคคลของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และผู้แทนสื่อมวลชน

จากผลการสำรวจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.00 ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.10 ด้านการศึกษา ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 52.90 ด้านอาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 47.80 ส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับกรมสอบสวนคดีพิเศษในสถานะเป็นประชาชนทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 52.30 ส่วนใหญ่รู้จักและเข้าถึงข่าวสารของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผ่านทางโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 28.50 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่เคยมาติดต่อ หรือรับบริการกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 69.70 สำหรับผู้ที่เคยติดต่อหรือรับบริการจากกรมสอบสวนคดีพิเศษส่วนใหญ่โดยการเข้าร่วมประชุม/อบรม/สัมมนา คิดเป็นร้อยละ 30.29 รองลงมา คือ ปฏิบัติงานร่วม/ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวเนื่องกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ, ใช้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และร้องขอ/ร้องทุกข์/ร้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 24.28, 16.36 และ 14.01 ตามลำดับ ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีการติดต่อหรือใช้บริการกรมสอบสวนคดีพิเศษโดยเข้าติดต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 13.20 ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา/อุปสรรคในการติดต่อคิดเป็นร้อยละ 88.40 รองลงมาคือ ทางโทรศัพท์, สื่อสังคมออนไลน์ (Line, Facebook, Instagram, TikTok, X, YouTube) และผ่านเว็บไซต์ www.dsi.go.th และอีเมล dsi@dsi.go.th คิดเป็นร้อยละ 11.30, 10.70 และ 6.20 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา/อุปสรรค ในการติดต่อ คิดเป็นร้อยละ 66.30, 84.80 และ 81.90 ส่วนใหญ่ผลงานคดีพิเศษของกรมสอบสวนคดีพิเศษที่ได้รับรู้รับทราบจากช่องทางต่าง ๆ มากที่สุด อันดับแรก คือ คดีความผิดเกี่ยวกับธุรกิจการเงินนอกระบบ เช่น คดี ดิ ไอคอน กรุ๊ป, คดีการพนันออนไลน์ UFA, คดี Forex-3d เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 18.08 รองลงมา คือ คดีความผิดเกี่ยวกับภาษีอากร เช่น การนำเข้ารถยนต์โดยหลีกเลี่ยงภาษี (คดีรถหรู) และคดีลักลอบนำเข้าหมูแช่แข็ง (หมูเถื่อน) เป็นต้น, คดีความผิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เช่น คดีแก๊งค์ Call Center, คดีจับกุมโปรแกรมเมอร์และนักการตลาดเว็บไซต์ บริษัท ดูทีวี มีเดีย ละเมิดลิขสิทธิ์รายการโทรทัศน์ของช่อง 7 เป็นต้น และคดีความผิดเกี่ยวกับการเงินการธนาคารและการฟอกเงิน เช่น คดีหุ้น STARK, คดีหุ้น MORE, คดีฟอกเงิน กรณีบริษัท เดอะนิว คอนเซปท์ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 10.83, 10.16 และ 9.95 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.05) คิดเป็นร้อยละ 81.00 อันดับแรก คือ “เชื่อมั่นว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษสามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้” ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 5.00) คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา คือ “เชื่อมั่นว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษมีกระบวนการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน” ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.99), “เชื่อมั่นว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ ภายใต้ทรัพยากรที่ได้รับ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติ” ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.99), “เชื่อมั่นว่า เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม” ค่าเฉลี่ยอยู่

ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.97) คิดเป็นร้อยละ 79.81, 79.72 และ 79.45 ตามลำดับ ในขณะที่ “เชื่อมั่นว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็น ร่วมเสนอปัญหา และร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน” มีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.89) คิดเป็นร้อยละ 77.90

กลุ่มตัวอย่างมีลำดับความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษตามหลักธรรมาภิบาล โดยความเชื่อมั่นตาม “หลักการตอบสนอง (Responsiveness)” มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 5.00) คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา คือ “หลักประสิทธิผล (Effectiveness)” ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.99) “หลักประสิทธิภาพ (Efficiency)” ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.99) และ “หลักคุณธรรม/จริยธรรม (Morality/Ethics)” ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นเท่ากับ ($\bar{x}$ = 3.97) คิดเป็นร้อยละ 79.81, 79.72 และ 79.45 ตามลำดับ ในขณะที่“หลักการมีส่วนร่วม/การแสวงหาฉันทามติ (Participation /Consensus Oriented)” มีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นน้อยที่สุด ($\bar{x}$ = 3.89) คิดเป็นร้อยละ 77.90

กลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อมั่นต่อของกรมสอบสวนคดีพิเศษ จำแนกตามตามสถานะความเกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานะ เครือข่ายภาคประชาชนของกรมสอบสวนคดีพิเศษ มีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.27) คิดเป็นร้อยละ 85.44 และรองลงมา คือ เครือข่ายการทำงาน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.07), ผู้รับบริการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.05), ประชาชนทั่วไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.97) และ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.43) คิดเป็นร้อยละ 81.40, 81.07, 79.40 และ 68.58 ตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.05) คิดเป็นร้อยละ 81.00

ทั้งนี้ ตามแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568) ของกรมสอบสวนคดีพิเศษได้ตั้งเป้าหมายเกี่ยวกับค่าความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ร้อยละความเชื่อมั่นของสาธารณชนต่อการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ (ร้อยละ 76) ซึ่งค่าที่ได้มากกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการสำรวจเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการดำเนินการ

5.2.1 การสำรวจเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ (In-depth Interview) สามารถสรุปประเด็นสำคัญในด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษในปัจจุบัน และการตอบสนองนโยบายของกระทรวงยุติธรรมในการอำนวยความยุติธรรม

ด้านประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ กรมสอบสวนคดีพิเศษสามารถป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ และปกป้อง รักษา เรียกคืน ทรัพย์สิน และ

ผลประโยชน์ให้แก่รัฐ เอกชน และประชาชนได้ สามารถอำนวยความยุติธรรมให้กับประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามวิสัยทัศน์ของกระทรวงยุติธรรม สามารถบริหารจัดการคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อน มีการดำเนินงานโดยยึดหลักนิติธรรม (Rule of Law) สามารถให้ความกระจ่างแก่ประชาชนได้ ทำให้ประชาชนมองเห็นว่าความยุติธรรมมีอยู่จริง และกรมสอบสวนคดีพิเศษ มีบทบาทสำคัญในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมข้ามชาติ มีการดำเนินการที่แสดงให้เห็นถึงการปรับปรุงกระบวนการสอบสวนให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกับสากล รวมถึงความร่วมมือเชิงรุกกับองค์กรต่างประเทศด้วย

สำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายและพัฒนาระบบงานยุติธรรม กรมสอบสวนคดีพิเศษยังดำเนินการได้ต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด เนื่องจากปัญหาส่วนใหญ่มาจากกระบวนการดำเนินงานที่จำเป็นต้องรอพยานหลักฐานจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น การรอหลักฐานทางธุรกรรมทางการเงินจากธนาคาร ทำให้การรวบรวมพยานหลักฐานล่าช้า และการทำสำนวนไม่แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ควรเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายและพัฒนาระบบงานยุติธรรมให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ การดำเนินงานให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างรวดเร็วอาจไม่ใช่ปัจจัยแห่งความสำเร็จเพียงประการเดียว แต่จำเป็นต้องพิจารณาถึงการแสวงหาพยานหลักฐานอันเป็นสาระสำคัญของคดี ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และประโยชน์ของประชาชน

ด้านความเป็นอิสระในการดำเนินงาน กรมสอบสวนคดีพิเศษไม่ควรตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลเพียงอย่างเดียว เนื่องจากบุคคลในรัฐบาลอาจมีส่วนได้ส่วนเสียและมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษจึงไม่ควรเอนเอียง ควรมีหลักในการทำงานเป็นของตนเองโดยยึดหลักประโยชน์ของประเทศมาเป็นตัวกำหนดทิศทางในการขับเคลื่อน ไม่ควรยึดนโยบายของรัฐบาลหรือรัฐมนตรีเพียงอย่างเดียวซึ่งอาจไม่ตอบสนองในมิติเรื่องของการอำนวยความยุติธรรมได้ครบถ้วน เนื่องจากข้อเท็จจริงในยุคปัจจุบัน การเมืองยังขาดความน่าเชื่อถือศรัทธาจากประชาชน และเป็นเรื่องของการหาผลประโยชน์ของกลุ่มอิทธิพลทางการเมือง

ควรมีนโยบายในการปราบปรามคดีอาชญากรรมที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ โดยต้องมีอำนาจในการพิจารณาดำเนินคดีอย่างรวดเร็วและเป็นธรรมให้สังคม ต้องมีกฎหมายที่พิเศษกว่าหน่วยงานอื่นในการเร่งรัดติดตามผู้กระทำความผิดให้ได้อย่างรวดเร็ว ต้องมีความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสำนักงาน ปปง. ในการติดตามยึดอายัดทรัพย์สินผู้กระทำความผิดในคดีความผิดมูลฐาน และเครือข่ายของผู้กระทำความผิดในคดีให้ได้อย่างรวดเร็ว เพื่อตัดวงจรผู้กระทำความผิด ปัญหาการติดตามผู้กระทำความผิดนอกราชอาณาจักรทำได้ล่าช้า เนื่องจากความร่วมมือระหว่างองค์กรระหว่างประเทศต้องผ่านหลายหน่วยงานจึงจะสามารถประสบผลสำเร็จ จึงควรมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานระหว่างประเทศ เพื่อให้กระบวนการสืบสวนสอบสวนประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพในการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมาย เมื่อไม่ได้พยานหลักฐานที่ชัดเจน ทำให้กระทบกับคุณภาพสำนวนการสอบสวนที่ส่งถึงพนักงานอัยการ เนื่องจากหลักฐานไม่

เพียงพอ จึงต้องคิดรูปแบบในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อความรวดเร็วในการดำเนินงานและตอบสนองนโยบายของกระทรวงยุติธรรมในการอำนวยความยุติธรรมให้ได้มากที่สุดด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรม

2. ความคาดหวังต่อการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(1) การนำแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ได้แก่ 1. เสริมสร้างการรับรู้ด้านกฎหมายและการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมเคารพกติกา 2. ส่งเสริมการเข้าถึงบริการงานยุติธรรม การช่วยเหลือเยียวยา และการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และ 3. เพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายและพัฒนาระบบงานยุติธรรม มาขับเคลื่อนการดำเนินงาน โดยมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายการสืบสวนสอบสวนตาม พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ได้อย่างเป็นมาตรฐาน พัฒนางาน และดำเนินการบังคับใช้กฎหมายได้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด มุ่งเน้นการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีให้ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน

(2) การพัฒนาองค์กรภายใน ได้แก่ 1. การปรับปรุงโครงสร้างภายในให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบทบาทภารกิจ อีกทั้งประเภทของอาชญากรรมมีการเปลี่ยนแปลงไปค่อนข้างรวดเร็ว พนักงานสอบสวนจะต้องปรับตัว เรียนรู้กับองค์กรอาชญากรรมใหม่ ๆ 2. การสรรหาบุคลากร ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่ง ควรจะเป็นการรับและคัดเลือกบุคคลใหม่เข้ามาทำงาน (Recruit) โดยการจัดสอบพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษ หากเป็นการรับโอนอาจจะทำให้มีระบบอุปถัมป์ และขาดความไว้เนื้อเชื่อใจกัน ทำให้วัฒนธรรมองค์กรไม่สามารถรวมเป็นเนื้อเดียวกันได้ และ 3. การฝึกอบรมพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่คดีพิเศษทุกคนจะต้องมีการอบรมทบทวนและพัฒนาความรู้ความสามารถให้เป็นปัจจุบัน โดยต้องมีการเรียนรู้เทคโนโลยีนวัตกรรมใหม่ ๆ ควรใช้หลักการอบรมตามแบบอย่างของ FBI คือมีช่วงเวลาพักฝึก และช่วงเวลาการทำงาน โดยฝึกสี่เดือน ทำงานหกเดือน ซึ่งหลักการนี้จะทำให้เกิดการฟื้นฟู (Refresh) ทำให้เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีการพัฒนาที่ดี เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ได้ฝึกทั้งทางกาย ทางจิตใจ และเรื่องของเทคนิค วิธีการสืบสวนสอบสวนใหม่ ๆ ซึ่งกรมสอบสวนคดีพิเศษนั้นมีความพร้อมด้านสถานที่ มีสถาบันการสอบสวนคดีพิเศษ (DSI Academy) จึงควรมีการจัดระเบียบในเรื่องการฝึกอบรม การพัฒนาขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ให้มีทักษะด้านเทคโนโลยี ด้านภาษาอังกฤษ ด้านการพิสูจน์หลักฐานดิจิทัล การวิเคราะห์ข่าวกรองทางการเงิน และการป้องกันอาชญากรรมเชิงระบบ

(3) การนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานและการสืบสวนสอบสวน เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลหรือวิเคราะห์โครงสร้างองค์กรอาชญากรรม รวมถึงการติดตาม สืบค้นเกี่ยวกับเรื่องของเครือข่าย และเส้นทางการเงิน การนำปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ในเรื่องของ Voice to Tech ในการสอบปากคำ การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) จำแนกเสียง การหาข้อเท็จจริงต่าง ๆ จากกล้องวงจรปิด เสียงบันทึก ทั้งนี้ การนำปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ในการปฏิบัติงาน มี 3 กลุ่ม

(1) ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่ทำเกี่ยวกับงาน routine เช่น หนังสือแจ้งเวียน หนังสือขออนุมัติต่าง ๆ การทำ TOR ซึ่งสามารถซื้อโปรแกรมและนำมาใช้ดำเนินการได้ทันที ซึ่งการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ประเภทนี้ควรจะมีทุกกรม เพราะจะช่วยลดปัญหาในเรื่องของการร่างหนังสือ และเรื่องของการสอบสวนสามารถที่จะเอาเทคนิค voice footage มาแล้วจัดระเบียบให้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) กลุ่มนี้ดำเนินการได้ (2) ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่มาจากการกระบวนการที่เป็นกระบวนการพิเศษ ตามภารกิจงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ เช่น งานคดีธุรกิจการเงินนอกระบบ งานคดีความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ งานคดีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม งานคดีการค้ามนุษย์ ฯลฯ ซึ่งจะมี Business Model ที่แตกต่างกันไป เพราะฉะนั้นปัญญาประดิษฐ์ (AI) ก็จะเข้ามาเรียนรู้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลตามโปรแกรม I2 ที่กรมสอบสวนคดีพิเศษใช้อยู่ เมื่อเอาปัญญาประดิษฐ์ (AI) เข้ามาจัดการก็สามารถลดระยะเวลาของพนักงานสอบสวนได้ (3) ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่ทำเรื่องการคาดการณ์ล่วงหน้า (Predict) คือการคาดการณ์ว่าจะเกิดอาชญากรรมขึ้นที่ไหน เมื่อไหร่ โดยใคร และแนวโน้ม เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถป้องกันการเกิดอาชญากรรมก่อนที่จะเกิดขึ้นจริง ซึ่งปัญญาประดิษฐ์ (AI) สามารถเรียนรู้และวิเคราะห์ข้อมูลได้ ทั้งนี้ ข้อมูลต่างๆ ของทุกหน่วยงานภาครัฐควรเชื่อมโยงกัน การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการวิเคราะห์คาดการณ์อาชญากรรมจึงจะมีความแม่นยำมากขึ้น

(4) ประสิทธิภาพในการทำสำนวนการสืบสวนสอบสวน เนื่องจากช่วงที่ผ่านมากรมสอบสวนคดีพิเศษจะประสบปัญหาเรื่องของคดีที่ดำเนินการค่อนข้างล่าช้า ทำให้ไม่สามารถหยุดยั้งองค์กรอาชญากรรมที่ทำให้เกิดความเสียหายได้ การทำงานต้องรวดเร็วและต้องใช้เทคโนโลยีมาช่วย และใช้อำนาจระงับยับยั้งทันที เช่น คดีฟอกเงิน สามารถยักย้ายถ่ายเททรัพย์สินได้รวดเร็ว จึงต้องมีมาตรการรองรับพิเศษ ซึ่งกว่าจะดำเนินการสืบสวนสอบสวนเสร็จสิ้น ทรัพย์สินอาจถูกยักย้ายอย่างไร้ร่องรอย ทำให้ไม่สามารถติดตามทรัพย์สินมาชดเชยเยียวยาผู้เสียหายได้ องค์กรอาชญากรรมทางการเงินในปัจจุบันส่วนใหญ่อยู่ในรูปแบบคริปโตเคอเรนซี่หรือเงินดิจิทัล หากไม่มีแนวทางการจัดการเส้นทางการเงินประเภทนี้จะไม่มีทางแก้ไขปัญหาการฟอกเงินได้ และอาชญากรสามารถเปลี่ยนวิธีการกระทำผิดได้ตลอดเวลา ซึ่งพนักงานสอบสวนของกรมสอบสวนคดีพิเศษมีความเชี่ยวชาญในเรื่องกฎหมายอยู่แล้ว จึงควรมีทักษะความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีด้วย เพื่อให้เท่าทันกับอาชญากรรมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งต้องมีทักษะด้านภาษาอังกฤษและภาษาจีน เพราะปัจจุบันองค์กรเครือข่ายเป็นคนจีนอยู่มาก ทั้งนี้ ความคาดหวังในมุมมองของสำนักงานอัยการคดีพิเศษในด้านประสิทธิภาพของการจัดทำสำนวนการสอบสวน กรมสอบสวนคดีพิเศษควรส่งสำนวนให้พนักงานอัยการพิจารณาเร็วเพื่อมีระยะเวลาพิจารณาสำนวนได้มากขึ้น และสำนวนคดีที่มีปัญหาหรือมีความยุ่งยากซับซ้อนมากควรมีการประสานงานก่อนนำส่ง สำนักงานคดีพิเศษมีนโยบายในการส่งพนักงานอัยการเข้าไปร่วมสอบสวนและร่วมพิจารณาพยานหลักฐาน การส่งมอบสำนวนก็จะทำได้ง่ายขึ้น อีกทั้งเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ลักษณะงานสอบสวน ประเด็น เพื่อให้ครอบคลุม และมีมุมมองที่หลากหลาย และเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับพนักงานอัยการเพื่อความสะดวกรวดเร็ว

(5) การกระจายอำนาจสู่ภูมิภาค มีความคาดหวังให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ ขยายโครงสร้างจากส่วนกลาง ออกเป็น 9 ภาค เพื่อให้สอดคล้องกับการแบ่งเขตของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ศาล และพนักงานอัยการ การกระจายอำนาจจะช่วยให้การดำเนินงานรวดเร็วขึ้น มีอำนาจสอบสวนในพื้นที่ได้อย่างทันท่วงที และเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น แม้บางภาคอาจมีคดีน้อย แต่โครงสร้างนี้จะช่วยรองรับการเติบโตของประเทศ และทำให้การให้บริการความยุติธรรมทั่วถึง ทั้งนี้ ก่อนจะดำเนินการปรับขยายโครงสร้างควรมีการรวบรวมสถิติคดีในแต่ละภาค ศึกษาระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และแนวทางการมอบอำนาจ ต้องมีกลไกควบคุมโครงสร้างการกระจายอำนาจอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันการดำเนินงานที่จะกลายเป็นรัฐอิสระ ที่อาจมีการเรียกรับผลประโยชน์ได้ โดยคาดหวังให้กรมสอบสวนคดีพิเศษพัฒนาและยกระดับการดำเนินงานไปสู่การเป็นองค์กรอิสระ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นกลาง ตรวจสอบได้ และไม่ถูกแทรกแซงจากอิทธิพลทางการเมือง ยึดหลักนิติธรรมเป็นสำคัญ เพื่อให้ประชาชนและภาคีระหว่างประเทศมีความเชื่อมั่นอย่างยั่งยืน

3. ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อเป็นการยกระดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ

(1) เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยต้องดำเนินคดีได้รวดเร็ว สามารถตรวจสอบได้ ดำเนินงานด้วยเสมอภาค และเป็นกลาง ยกระดับการให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ และต้องสร้างการรับรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับภารกิจ และความคืบหน้าของการดำเนินคดีพิเศษอย่างสม่ำเสมอ เพื่อมุ่งสู่การสร้างความเชื่อมั่นจากสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง

(2) สร้างความโปร่งใสและต่อต้านการทุจริต ป้องกันปัญหาเจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ เน้นการทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และตรวจสอบได้ ปลูกจิตสำนึกว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์สูงเพียงพอแล้ว จึงควรทำงานด้วยเกียรติและศักดิ์ศรี หากไม่มีความโปร่งใส จะไม่สามารถสร้างภาพลักษณ์องค์กรที่ดีได้

(3) พัฒนาแนวทางการสื่อสารกับสื่อมวลชน และตอบสนองต่อข้อกังวลของประชาชนได้อย่างทันท่วงที เพื่อเปลี่ยนภาพลักษณ์ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ว่าไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมือง จึงควรเปลี่ยน mindset ด้านการเปิดเผยข้อมูล โดยข้อเท็จจริงที่ควรเปิดเผยควรปฏิบัติเป็นปกติ ส่วนการปกปิดให้เป็นเพียงข้อยกเว้น การเปิดเผยข้อเท็จจริงจะช่วยลดข้อกังวลในเรื่องความโปร่งใส สามารถยกระดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนได้มากขึ้น

(4) เร่งรัดคดีสำคัญเพื่อสร้างความเชื่อมั่น เร่งดำเนินคดีที่ประชาชนให้ความสนใจ และคดีที่มีความซับซ้อนสูงให้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ต้องบูรณาการกับหน่วยงานภาครัฐอื่น เช่น สำนักงาน สำนักงาน ปปง. สำนักงานอัยการสูงสุด และร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาเชิงระบบ (system strengthening) การปฏิบัติงานต้องมีความรวดเร็ว ถูกต้อง เป็นธรรม สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดได้จริง

(5) ส่งเสริมกลไกการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน องค์กรภาคประชาสังคมและภาควิชาการ ในการให้ข้อมูล ตรวจสอบ และเสนอแนะต่อการดำเนินงาน

5.2.2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group) สรุปประเด็นสำคัญในด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. จุดเด่นของการดำเนินงานหรือสิ่งที่เห็นว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษ ดำเนินการได้ดี

(1) ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษมีความเชี่ยวชาญ สามารถดำเนินคดีที่มีความซับซ้อนได้ดี เช่น คดีที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หรือเครือข่ายอาชญากรรมข้ามชาติ และได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอกว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญ

(2) กระบวนการทำงานที่เป็นระบบและเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน กรมสอบสวนคดีพิเศษมีกระบวนการสืบสวนสอบสวนอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน และการทำงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษใช้ระบบการทำงานในรูปแบบคณะทำงาน โดยยึดหลักมติเสียงข้างมากช่วยให้เกิดความรอบคอบในการดำเนินคดี รวมทั้งมีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการพิสูจน์ข้อเท็จจริง ในแง่ของการใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ในการหาหลักฐานเชิงประจักษ์ เช่น การใช้เทคโนโลยีในเรื่องของการตรวจสอบที่มีการนำเข้าผลิตภัณฑ์อาหารเสริมที่ไม่ได้มีการขออนุญาต ซึ่งมีประโยชน์กับประชาชนเป็นอย่างมาก

(3) การบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น การปฏิบัติงานร่วมกับองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) โดยเฉพาะองค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำภารกิจเกี่ยวกับการสืบค้นข้อเท็จจริง เมื่อมีการประสานงานส่งต่อข้อมูลให้กรมสอบสวนคดีพิเศษจะมีการตอบสนองอย่างรวดเร็ว และกรมสอบสวนคดีพิเศษมีความสามารถในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และร่วมกันดำเนินงานเพื่อให้คดีมีความครบถ้วนรอบด้าน ซึ่งการทำงานแบบบูรณาการช่วยให้สามารถรวบรวมองค์ความรู้จากกฎหมายต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ทำให้การสืบสวนสอบสวนคดีมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

(4) ภาพลักษณ์ที่น่าเชื่อถือ กรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นหน่วยงานที่ประชาชนและหน่วยงานอื่น ๆ มีความมั่นใจและเชื่อถือในการทำงาน การปฏิบัติภารกิจหลักสามารถดำเนินการได้อย่างมีหลักเกณฑ์ สร้างภาพลักษณ์ที่ดีและความรู้สึกมั่นใจในสายตาสาธารณชน โดยกรมสอบสวนคดีพิเศษมีการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และยึดมั่นในหลักคุณธรรมจริยธรรม สามารถรักษาเกียรติประวัติที่ดีมาได้อย่างยาวนาน และความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษในการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่น รวมทั้งมีการให้เกียรติกับประชาชนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียม

(5) ศักยภาพด้านบุคลากรและสถานที่ กรมสอบสวนคดีพิเศษมีสถาบันการสอบสวนคดีพิเศษเป็นของตนเอง มีความพร้อมในด้านสถานที่และวิทยากร ช่วยยกระดับการพัฒนาทักษะความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ได้

2. ข้อควรปรับปรุงหรือสิ่งที่ต้องพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นในการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

(1) การประชาสัมพันธ์ และการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ในการประชาสัมพันธ์ยังไม่เพียงพอ ทำให้ประชาชนขาดความเข้าใจ และเสี่ยงต่อการถูกมองว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษถูกแทรกแซงทางการเมือง กรมจึงควรสื่อสารประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานคดีที่สำคัญ คดีที่เป็นที่สนใจของประชาชน ประชาสัมพันธ์ความคืบหน้า หรือผลของคดีต่าง ๆ ให้กับสาธารณชนได้รับทราบ

ควรเพิ่มช่องทางติดตามความคืบหน้าคดีให้กับประชาชนสามารถตรวจสอบได้ และควรมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่ประชาชนนิยม เช่น TikTok Facebook Instagram เป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารกับประชาชนอย่างรวดเร็วและตรงกลุ่มเป้าหมาย เพิ่มการประชาสัมพันธ์ด้านภารกิจ การแจ้งเตือนภัยหรือการให้ความรู้เรื่องการป้องกันอาชญากรรม

(2) ข้อเสนอด้านกฎหมาย เสนอให้พิจารณาทบทวนรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง แม้ว่าคดีจะมีราคา มูลค่า หรือจำนวนผู้เสียหายไม่สูงมาก ให้สามารถทำการสอบสวนเป็นคดีพิเศษได้

(3) จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ ไม่สอดคล้องกับภารกิจที่เพิ่มมากขึ้น จำเป็นต้องเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ หรือหาแนวทางจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสม

(4) การใช้เทคโนโลยีและงานวิจัย ต้องส่งเสริมการวิจัยและการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการวิเคราะห์ แจ้งเตือน และพัฒนาประสิทธิภาพของงานสืบสวนสอบสวน ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และรูปแบบอาชญากรรมใหม่ ๆ

(5) ความเป็นอิสระของพนักงานสอบสวน ควรมีระบบป้องกันการแทรกแซง เสริมสร้างความเป็นอิสระของพนักงานสอบสวนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ลดโอกาสการแทรกแซงจากภายนอก โดยเฉพาะในคดีที่มีความอ่อนไหวทางการเมือง

(6) ค่าตอบแทนแหล่งข่าว เสนอให้กรมสอบสวนคดีพิเศษพิจารณาปรับเพิ่มค่าตอบแทนด้านการข่าวให้กับแหล่งข่าวบุคคล เนื่องจากในปัจจุบันค่าตอบแทนไม่สอดคล้องกับภาระงานและค่าใช้จ่ายในการลงพื้นที่ไปปฏิบัติงาน

(7) การวางแผนการสื่อสาร ควรมีการวางแผนการสื่อสารล่วงหน้าเพื่อรับมือกับผลคดีที่อาจไม่ตรงกับความคาดหวังของสังคม เนื่องจากทุกคดีมักมี “ผู้ที่พอใจ” และ “ผู้ที่ไม่พอใจ” ในผลของคดี การตัดสินคดีตามพยานหลักฐานและข้อกฎหมายอาจไม่สอดคล้องกับความรู้สึกหรือความคาดหวังของสังคมเสมอไป จึงควรตระหนักว่าการทำงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษซึ่งเป็นคดีใหญ่ มีผลกระทบสูง มักสัมพันธ์กับความรู้สึกสาธารณะหรือกระแสสังคม จึงต้องวางแผนการสื่อสารล่วงหน้าทั้งในกรณีผลคดีเป็นที่พอใจ และผลคดีไม่เป็นที่พอใจของกระแสสังคม

(8) การแสดงบทบาทในระดับพื้นที่ กรมสอบสวนคดีพิเศษ ควรแสดงบทบาทในพื้นที่จังหวัดมากขึ้น และทำงานร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นแบบบูรณาการ โดยเฉพาะกรณีที่เกี่ยวข้องกับคดีพิเศษ เสนอให้มีการแบ่งปันข้อมูลระหว่างหน่วยงาน เพื่อการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงประชาชนและในพื้นที่จะได้รู้จักบทบาทของกรมสอบสวนคดีพิเศษมากขึ้น และเห็นภาพการบูรณาการที่ชัดเจนมากขึ้น ซึ่งการปรากฏตัวและแสดงบทบาทของของกรมสอบสวนคดีพิเศษในระดับพื้นที่จะช่วยพัฒนาการทำงานแบบบูรณาการ และแก้ไขปัญหาได้ตรงจุดมากขึ้น

(9) มีระบบการดูแลสำหรับผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ชี้เบาะแส กรมสอบสวนคดีพิเศษควรให้ความสำคัญของการมีพื้นที่ปลอดภัยสำหรับผู้ชี้เบาะแส โดยมีความคาดหวังว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษ

จะเป็นพื้นที่ปลอดภัย (Safe Zone) สำหรับผู้ให้ข้อมูลหรือเบาะแสในคดีสำคัญ ผู้ให้เบาะแสหลายรายอยู่ในภาวะเสี่ยงสูง หากไม่มีการปกป้องอย่างเหมาะสม จึงคาดหวังให้กรมสอบสวนคดีพิเศษพัฒนาแนวทาง (Guideline) ที่ชัดเจนในการดูแล ผู้ชี้เบาะแส รวมถึงการสร้างความเข้าใจให้กับผู้ให้ข้อมูลเพื่อให้มีความรู้เท่าทันด้านกฎหมาย ความเสี่ยง และวิธีป้องกันตัวเอง

(10) การสร้างภาคีเครือข่าย สร้างภาคีเครือข่าย ลดการทำงานแบบแยกส่วน (Silo) เพิ่มการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานและความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

(11) ความชัดเจนในบทบาทหน่วยงาน ประชาชนยังมีความสับสนในบทบาท หน้าที่ และลำดับในการใช้อำนาจระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สำนักงาน ป.ป.ช., สำนักงาน ป.ป.ท., สำนักงาน ป.ป.ส., และกรมสอบสวนคดีพิเศษ จึงควรกำหนดบทบาทหน้าที่แต่ละหน่วยงานให้ชัดเจน เพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ต้องสื่อสารกับประชาชนให้เข้าใจว่าหน่วยงานใดรับผิดชอบคดีลักษณะใด

3. ความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และแนวทางเพื่อยกระดับความเชื่อมั่นให้มากยิ่งขึ้น

(1) ภาพรวมความเชื่อมั่น

กรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับความเชื่อมั่นจากประชาชนในระดับหนึ่ง เนื่องจากยึดหลักธรรมาภิบาลในการดำเนินงาน โดยเน้นความโปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้

(2) แนวทางส่งเสริมความเชื่อมั่นตามหลักธรรมาภิบาล

2.1 การพัฒนาระบบการวัดผล นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการวัดผลการปฏิบัติงาน โดยควรปรับตัวชี้วัด (KPI) ให้ครอบคลุมทั้งประสิทธิภาพ (Efficiency) ประสิทธิผล (Effectiveness) และผลลัพธ์ต่อสังคม (Outcome/Impact) ไม่ควรเน้นเพียงการดำเนินงานให้ถูกต้องตามกระบวนการ แต่ต้องพิจารณาผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงต่อประชาชนและสังคม

2.2 เสริมสร้างบุคลากรที่มีจริยธรรม พัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ ซื่อตรง โปร่งใส และตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน เน้นความชัดเจนของกระบวนการทำงาน มีวินัยในองค์กร และหากมีการละเมิดจริยธรรมหรือกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ต้องมีบทลงโทษตามระเบียบอย่างจริงจัง เพื่อรักษาความเชื่อมั่นและมาตรฐานขององค์กร

2.3 เสริมความเป็นอิสระขององค์กร เสริมความมั่นคง มีจุดยืน โดยสร้างกฎ ระเบียบข้อบังคับภายในที่เข้มแข็ง เพื่อลดการแทรกแซงจากการเมือง ระบบอุปถัมภ์ หรือบริบททางสังคมไทยที่อาจส่งผลต่อความเป็นกลางในการดำเนินงาน

2.4 การประชาสัมพันธ์เชิงรุก เปิดเผยความคืบหน้าของคดีต่อสาธารณชนเป็นระยะ พร้อมสรุปผลเมื่อคดีสิ้นสุด โดยต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ และเป็นปัจจุบัน ใช้แนวทางสื่อสารเชิงรุก (Proactive Communication) ในการประชาสัมพันธ์ภารกิจ เพิ่มการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ของหน่วยงาน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ควรพัฒนาช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโซเชียลมิเดียประเภท TikTok เพราะเป็นช่องทางที่เข้าถึงกลุ่มคนรุ่นใหม่ได้เป็นอย่างดี พร้อมเน้นเนื้อหาที่อัปเดตความคืบหน้าของคดีและให้ความรู้แก่ประชาชน

ในรูปแบบคลิปสั้นที่มีศักยภาพในการสื่อสารเรื่องคดีและข่าวสารได้อย่างกระชับชัดเจน และต้องมีระบบติดตาม โต้แย้งข่าวเท็จ เพื่อป้องกันความเข้าใจผิด เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่น

2.5 เปิดพื้นที่ให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเป็นองค์ประกอบสำคัญของความเชื่อมั่น กรมสอบสวนคดีพิเศษควรเปิดพื้นที่ให้ประชาชนและองค์กรภาคประชาสังคม (NGO) ร่วมแสดงความเห็นและติดตามการทำงาน มีส่วนร่วมในการรับรู้และเข้าถึงข้อมูล และเปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนให้เข้ามามีบทบาทในบางส่วนของกระบวนการ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่น การจัดตั้ง “DSI Station” ก็เป็นแนวคิดเชิงรุกที่แสดงถึงความพยายามของกรมสอบสวนคดีพิเศษในการกระจายศูนย์บริการและการเข้าถึงประชาชนอย่างใกล้ชิด

2.6 สร้างวัฒนธรรมองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล วางแนวปฏิบัติที่ยึดหลักจริยธรรมจากภายในองค์กร เพื่อภาพลักษณ์ที่ยั่งยืนและเป็นมืออาชีพ เสนอให้กรมสอบสวนคดีพิเศษสร้างวัฒนธรรมองค์กรโดยยึดหลักธรรมาภิบาล พัฒนามาตรฐานทางจริยธรรม และแนวปฏิบัติด้านธรรมาภิบาลจากภายในองค์กร เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์อย่างยั่งยืนและไม่ผันแปรไปตามกระแสการเมือง และมีนโยบายองค์กรที่ส่งเสริมธรรมาภิบาลอย่างเป็นรูปธรรม และต้องขับเคลื่อนผ่านโครงการกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

2.7 การเคารพสิทธิมนุษยชน การส่งเสริมและเคารพสิทธิมนุษยชนนั้น ที่ผ่านมากรมสอบสวนคดีพิเศษดำเนินงานโดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียม เป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตลอดมา จึงควรรักษาและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และควรเผยแพร่หรือถ่ายทอดแนวปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชนของกรมสอบสวนคดีพิเศษสู่สาธารณะ เพื่อเป็นต้นแบบแก่หน่วยงานอื่น ๆ และสร้างความเชื่อมั่นในระดับสากล

4. ความคาดหวังต่อการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

(1) การพัฒนาองค์กรและเทคโนโลยี การพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง โดยคาดหวังให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ มีการปรับปรุงกระบวนการทำงานและโครงสร้างองค์กร ให้สามารถรองรับอาชญากรรมรูปแบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยกระดับการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการสืบสวนสอบสวน เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และระบบติดตามอาชญากรรมเชิงคาดการณ์ และพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการสืบสวนสอบสวนเชิงลึก เช่น การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้กระทำผิด การติดตามธุรกรรมทางการเงิน และการพิสูจน์ตัวตนในโลกออนไลน์

(2) ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และปลอดการแทรกแซง โดยคาดหวังให้การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ควรมีระบบการตรวจสอบย้อนกลับได้ทุกขั้นตอน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการส่งเสริมการทำงานด้วยความสุจริต ไม่เปิดช่องให้เกิดการทุจริต หรือผลประโยชน์ทับซ้อน และคาดหวังต่อความโปร่งใสของการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ปฏิบัติงานด้วยความซื่อตรง ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับผู้มีอำนาจหรือไม่ก็ตาม และไม่ถูกแทรกแซงจากกลุ่มอิทธิพลทางการเมือง

(3) การสื่อสารกับประชาชน การสื่อสารผลการดำเนินงานต่อสาธารณะ โดยคาดหวังให้กรมสอบสวนคดีพิเศษมีการเผยแพร่และสื่อสารกับประชาชน แจ้งข่าวสารเป็นระยะ โดยเฉพาะความคืบหน้าของคดี ผลการพิจารณาคดีและการลงโทษของผู้กระทำผิดอย่างเป็นทางการและต่อเนื่อง เพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสังคมและเป็นแนวทางเตือนภัยแก่ประชาชน

(4) การบูรณาการกับหน่วยงานอื่น คาดหวังให้เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงาน ปปง. และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ต้องการให้แต่ละหน่วยงานแบ่งปันข้อมูลและใช้อำนาจร่วมกัน เพื่อลดข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูล โดยเฉพาะข้อมูลด้านการเงิน การสื่อสาร และข้อมูลภายในเครือข่ายอาชญากรรม

(5) การทำงานเชิงรุก คาดหวังให้กรมสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการเชิงรุก โดยใช้การลงพื้นที่จริง และใช้เจ้าหน้าที่ "แฝงตัว" หาข่าวโดยตรง มีทีมเฉพาะกิจ ประกอบด้วยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ทั้งด้านกฎหมาย ระเบียบราชการ และวิธีการของขบวนการ

(6) เร่งรัดและสร้างความชัดเจนในคดีสำคัญ มีความคาดหวังว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษจะสามารถเร่งรัดคดีสำคัญให้คืบหน้า รวดเร็ว และมีความชัดเจนในแต่ละขั้นตอน โดยควรมีระบบติดตาม (Monitor) ผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สาธารณชนเห็นความคืบหน้าและจุดสิ้นสุดของกระบวนการ

(7) ความเป็นมืออาชีพและบทบาทเฉพาะทาง คาดหวังให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ รักษาบทบาทความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในคดีพิเศษที่หน่วยงานปกติไม่สามารถจัดการได้ รักษาความเป็นมืออาชีพ พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

5.2.3 ข้อเสนอแนะ จากการรายงานผลการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

กรมสอบสวนคดีพิเศษ ได้ดำเนินการจัดการประชุมเพื่อรายงานผลสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2568 ณ โรงแรมเซ็นทารา ไลฟ์ ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร โดยเชิญผู้แทนหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ และสื่อมวลชน จำนวน 50 ราย เข้าร่วมรับฟังการนำเสนอผลการสำรวจความเชื่อมั่นฯ ดังกล่าว ทั้งนี้ กรมสอบสวนคดีพิเศษ ได้รับเกียรติจากท่านโกมล พรมเพ็ง รองปลัดกระทรวงยุติธรรม ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อผลการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ดังนี้

1. ปัจจุบันมีองค์กรภาคเอกชนบางส่วนที่ประกอบธุรกิจและได้รับประโยชน์จากการดำเนินงาน ซึ่งมีส่วนร่วมในกระบวนการที่อาจเข้าข่ายกระทำความผิดทางกฎหมาย ทั้งในด้านการให้บริการโทรคมนาคมที่เอื้อประโยชน์ต่อการกระทำผิดข้ามชาติ มีการตั้งเสาสัญญาณบริเวณชายแดนเพื่อให้บริการแก่ประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งถือเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ซึ่งกรมสอบสวนคดีพิเศษควรเข้าไปตรวจสอบ การให้สัมปทานหรือการให้บริการข้ามพรมแดนที่เอื้อต่อการกระทำผิด แต่ปัจจุบันยังไม่มีการตรวจสอบและดำเนินคดีกับบริษัทเหล่านี้ และกรณีธนาคารที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมการเงิน

ซึ่งมีลักษณะเข้าข่ายฟอกเงิน มีธุรกิจและผลประโยชน์จากเงินที่ได้มาโดยผิดกฎหมาย เช่น การนำเงินสดจำนวนมหาศาลข้ามแดนและฝากเข้าบัญชี แต่ยังไม่มีการพิจารณาดำเนินคดีกับธนาคารที่รู้เห็นหรือปล่อยปละละเลยการฟอกเงิน โดยแม้จะมีหลักฐานเชิงประจักษ์ แต่กลับยังไม่ปรากฏว่ามีการดำเนินคดีกับองค์กรเหล่านี้อย่างจริงจัง ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับภารกิจหลักของกรมสอบสวนคดีพิเศษที่มุ่งเน้นจัดการกับองค์กรอาชญากรรมทั้งในประเทศและข้ามชาติที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้น จึงมีข้อเสนอแนะให้กรมสอบสวนคดีพิเศษทบทวนบทบาทและแนวทางปฏิบัติในการบังคับใช้กฎหมายต่อองค์กรหรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำผิด ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเพื่อยกระดับการปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและความคาดหวังของสังคม ซึ่งกรมสอบสวนคดีพิเศษนั้นไม่ได้ถูกจัดตั้งขึ้นมาเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดรายเล็กรายน้อย จึงควรทบทวนการทำงานให้สอดคล้องกับหน้าที่หลักของตนเองและหันมาให้ความสำคัญกับการสอบสวนคดีที่เกี่ยวข้องกับองค์กรขนาดใหญ่ที่มีอำนาจและอิทธิพลแทนที่จะเน้นแต่คดีรายย่อย โดยต้องสร้างและขยายเครือข่ายการทำงานระหว่าง กรมสอบสวนคดีพิเศษ กองทัพ หน่วยงานกำกับดูแลโทรคมนาคม ธนาคารแห่งประเทศไทย ป.ป.ส. หน่วยงานข่าวกรอง และศุลกากร เพื่อป้องกันปราบปรามอาชญากรรมดังกล่าว

2. การดำเนินงานในระดับภูมิภาคยังมีข้อจำกัด เนื่องจากโครงสร้างปัจจุบันมุ่งเน้นส่วนกลาง ขณะที่หน่วยงานส่วนภูมิภาคยังทำหน้าที่เพียงสนับสนุนเบื้องต้น จึงมีข้อเสนอให้ทบทวนโครงสร้างใหม่เพื่อจัดตั้งหน่วยงานภูมิภาคที่มีอำนาจและความเป็นอิสระมากขึ้น พร้อมทั้งเสริมสร้างความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ลดการครอบงำจากส่วนกลาง และป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน อีกทั้งควรเร่งพัฒนาบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มีสมรรถนะและความเป็นมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ตลอดจนจัดให้มีระบบการสรรหาและบ่มเพาะบุคลากรรุ่นใหม่ที่สามารถรองรับภารกิจในอนาคต เพื่อให้การดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษมีเสถียรภาพและประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

3. กรมสอบสวนคดีพิเศษ มีเครือข่ายต่างประเทศที่ไม่ค่อยมีปัญหาอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย ซึ่งทำให้การทำงานไม่ตรงจุด ควรวิเคราะห์ว่าประเทศใดที่มีปัญหาอาชญากรรมที่ส่งผลกระทบต่อไทยมากที่สุด และสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งในประเทศเหล่านั้น ขยายความร่วมมือระหว่างประเทศกับคู่ความที่มีผลกระทบจริงจัง โดยเฉพาะประเทศต้นทางที่มีเครือข่ายอาชญากรรมมากกว่าการตั้งเครือข่ายในประเทศที่มีความเชื่อมโยงน้อย เพื่อประหยัดทรัพยากรและเพิ่มประสิทธิผล เช่น จีน, ไต้หวัน, พม่า และกัมพูชา แต่กรณีกัมพูชาที่มีปัญหาข้อพิพาทกับไทยในขณะนี้ ควรเน้นการบังคับใช้กฎหมายบริเวณชายแดนให้เข้มงวดก่อนที่จะพูดถึงเรื่องสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

4. การรับมืออาชญากรรมรูปแบบใหม่ ซึ่งประเทศไทยกำลังเผชิญกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีและการเงินในรูปแบบใหม่ เช่น คอลเซ็นเตอร์ สแกมเมอร์ และการพนันออนไลน์ นอกจากนี้ยังมีความเสียหายจากการฉ้อโกงและฟอกเงินผ่านระบบคริปโตเคอร์เรนซีที่ทำให้ยากต่อการติดตามเงินที่ได้มาโดยผิดกฎหมาย กรมสอบสวนคดีพิเศษต้องรู้เท่าทันและพัฒนากลไกในการสืบสวนคดีที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัลและอาชญากรรมไซเบอร์ ควรตรวจสอบธุรกิจที่มีคนไทยเป็นนอมินี

ให้ชาวต่างชาติ โดยเฉพาะชาวจีนที่เข้ามาลงทุนในไทยอย่างผิดกฎหมาย ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ และต้องแก้ปัญหาการเป็น "แหล่งฟอกเงิน" ซึ่งประเทศไทยเป็นแหล่งฟอกเงินของกลุ่มอาชญากรรมข้ามชาติมานานกว่า 20 ปีแล้ว ทั้งกลุ่มชาวจีนเทาและชาวรัสเซีย/ยูเครนที่เข้ามาใช้ชีวิตและทำธุรกิจผิดกฎหมาย เนื่องจากกฎหมายในประเทศไม่เข้มงวด รวมทั้ง กรณีการหลีกเลี่ยงภาษีและมีการทำธุรกิจผิดกฎหมายบริเวณชายแดน โดยมีเจ้าหน้าที่รัฐบางส่วนรู้เห็นเป็นใจ ซึ่งทำให้รัฐต้องสูญเสียผลประโยชน์มหาศาล และกรมสอบสวนคดีพิเศษ มักจะเลี่ยงการเข้ามายุ่งเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้เพราะมีนักการเมืองหรือผู้มีอิทธิพลอยู่เบื้องหลัง กรมสอบสวนคดีพิเศษต้องมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ว่าผู้กระทำความผิดจะเป็นใครหรือมีใครอยู่เบื้องหลังก็ตาม ควรทำการวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์และรูปแบบอาชญากรรมใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับเปลี่ยนทิศทางการทำงานให้ทันกับโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

5. กรมสอบสวนคดีพิเศษควรยกระดับมาตรฐานการดำเนินคดีโดยยึดหลักกฎหมายอย่างเคร่งครัด ควบคู่กับการรักษาความซื่อสัตย์สุจริตและความเป็นมืออาชีพของพนักงานสอบสวน รวมถึงการปฏิบัติตามขั้นตอนและมาตรฐาน SOP อย่างเป็นระบบ (Standard Operating Procedure) โดยการจัดให้มีการประกวดและประเมินสำนวนคดีเพื่อนำข้อบกพร่องมาวิเคราะห์และจัดทำแผนการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคุณภาพสำนวนในทุกกลุ่มคดี พร้อมทั้งกำหนดมาตรฐานการทำงานเฉพาะด้านตามลักษณะคดี เช่น คดีภาษีหรือคดีความมั่นคง เพื่อให้มีคุณภาพและความน่าเชื่อถือเทียบเท่ากันทั่วทั้งองค์กร อีกทั้งควรเสริมกลไกการประสานงานและการมีส่วนร่วมของพนักงานอัยการตั้งแต่ต้นในคดีที่มีโทษสูงหรือกระทบสิทธิประชาชน เพื่อเพิ่มความรอบคอบและป้องกันการละเมิดสิทธิ ตลอดจนรักษาหลักการของกรมสอบสวนคดีพิเศษที่มุ่งเน้นการสืบสวนสอบสวนอย่างรอบด้านและดำเนินคดีจนศาลพิพากษาลงโทษได้จริง โดยมีเป้าหมายให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิผลสูงสุด สร้างความเชื่อมั่นแก่สังคม และสะท้อนความคุ้มค่าในการใช้งบประมาณแผ่นดินควบคู่กับการธำรงเกียรติและศักดิ์ศรีของการเป็นข้าราชการ ตามค่านิยมร่วมของกรมสอบสวนคดีพิเศษที่ว่า เกียรติศักดิ์ เชี่ยวชาญ ซื่อสัตย์ และสิ่งสำคัญที่คาดหวังคือกรมสอบสวนคดีพิเศษต้องปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง

ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมรับฟังผลการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ในฐานะหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

- ผู้แทนสำนักงานคดีพิเศษ ได้กล่าวแสดงความชื่นชมการทำงานร่วมกันระหว่างสำนักงานคดีพิเศษกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยย้ำว่าตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาไม่มีอุปสรรคสำคัญในการประสานงาน และขอให้รักษามาตรฐานการทำงานเช่นนี้ไว้ต่อไป โดยได้ยกตัวอย่างกรณีการจัดทำสำนวนคดีขนาดใหญ่ซึ่งมีความสำคัญและเป็นที่สนใจของสาธารณชน ว่าทีมพนักงานสอบสวนของดีเอสไอมีการหารือ วางแนวทางและกำหนดทิศทางร่วมกับอัยการตั้งแต่ต้น ทำให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการเสียเวลาในการสอบสวนเพิ่มเติม และสามารถรวบรวมพยานหลักฐานได้

ครบถ้วน รวมถึงได้รับความร่วมมืออย่างดีในขั้นตอนการสืบพยานต่อศาล ทั้งในด้านการติดตามพยาน การส่งหมาย และการสรุปรายงานผลการปฏิบัติ ซึ่งช่วยให้อัยการสามารถอ้างอิงและดำเนินกระบวนการในชั้นศาลได้อย่างราบรื่น นอกจากนี้ยังชื่นชมรูปแบบการทำงานเป็นคณะทำงานของดีเอสไอที่มีความรัดกุม โปร่งใส และป้องกันปัญหาการทำงานแบบรายบุคคล อันสะท้อนถึงความเป็นมืออาชีพและความน่าเชื่อถือ พร้อมเสนอให้คงไว้ซึ่งการประสานงานที่ใกล้ชิดกับอัยการพิเศษและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในอนาคต เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินคดีพิเศษอย่างต่อเนื่อง

- ผู้แทนจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ได้กล่าวถึงความร่วมมือกับกรมสอบสวนคดีพิเศษว่า กรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้รับความช่วยเหลือจากกรมสอบสวนคดีพิเศษอย่างมาก โดยเฉพาะด้านการปราบปรามนิติบุคคลที่กระทำผิด ซึ่งเป็นภารกิจที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าเองยังขาดความเชี่ยวชาญด้านการสืบสวน โดยกรมอสบสวนคดีพิเศษได้ให้การสนับสนุนทั้งในรูปแบบการบรรยาย ถ่ายทอดความรู้ และให้คำปรึกษา อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ทั้งนี้ ผู้แทนได้เสนอแนะเพิ่มเติมว่า หากกรมสอบสวนคดีพิเศษ สามารถสรุปและเผยแพร่ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบถึงความรวดเร็วในการดำเนินคดีของกรมสอบสวนคดีพิเศษเทียบกับหน่วยงานสืบสวนอื่น ๆ ได้อย่างชัดเจน จะช่วยยืนยันถึงศักยภาพและความได้เปรียบด้านอำนาจหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความเชื่อมั่นจากสาธารณชน และเสริมภาพลักษณ์ด้านการอำนวยความยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอีกด้วย
- ผู้แทนจากกรมสรรพากรได้แสดงความเห็นต่อผลการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยมีความเห็นว่าสิ่งสำคัญอยู่ที่ความสามารถของกรมสอบสวนคดีพิเศษในการพิสูจน์และแสดงให้เห็นถึงการทำงานที่มีความเป็นกลาง โปร่งใส และจริงจัง โดยเฉพาะในคดีที่มีผลกระทบต่อสังคม หากสามารถนำเสนอผลการดำเนินงานที่จับต้องได้และสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยสร้างและคงไว้ซึ่งความเชื่อมั่นของประชาชนอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งได้ชื่นชมกรมสอบสวนคดีพิเศษที่มีระบบการทำงานและการจัดการข้อมูลที่น่าเชื่อถือ สามารถนำมาบูรณาการร่วมกันกับกรมสรรพากรเพื่อให้การดำเนินงานมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้หลายคดีที่กรมสอบสวนคดีพิเศษส่งต่อสามารถดำเนินการได้อย่างสำเร็จรวดเร็ว และในโอกาสนี้ได้แสดงความขอบคุณต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง
- ผู้แทนหน่วยงานหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ได้แก่ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้แสดงความคิดเห็นต่อผลการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ซึ่งถือว่าสาธารณชนมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่สูง โดยขอให้คงประสิทธิภาพการทำงานไว้ และนำข้อเสนอแนะจากการสำรวจในครั้งนี้มาพัฒนาและปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม ผู้เข้าร่วมรับฟังการนำเสนอผลสำรวจความเชื่อมั่นสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดยเป็นผู้แทนจากหน่วยงานภายในสังกัดกรมสอบสวนคดีพิเศษ มีความคิดเห็น ดังนี้

- การเปิดรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากทั้งภายในและภายนอกองค์กร อันเป็นเสมือนกระจกสะท้อนการทำงานที่มีคุณค่า ซึ่งความคิดเห็นจากรองปลัดกระทรวงยุติธรรม อัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนประชาชนผ่านแบบสอบถาม ล้วนมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาการปฏิบัติงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และเน้นย้ำว่าการบังคับใช้กฎหมายจะสัมฤทธิ์ผลได้ต้องอาศัยความเชื่อมั่นและความไว้วางใจจากประชาชนควบคู่ไปกับคุณภาพของบุคลากรและกฎหมาย พร้อมทั้งแสดงความชื่นชมต่อความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกของกรมสอบสวนคดีพิเศษที่มุ่งมั่นพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเห็นว่ากระบวนการนำเสนอผลสำรวจความเชื่อมั่นฯ เป็นการสร้างเอกสารเชิงประจักษ์ที่สามารถใช้เป็นแนวทางและต้นแบบให้กับบุคลากรรุ่นหลัง นำไปสู่การยกระดับมาตรฐานการบังคับใช้กฎหมาย สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม และเสริมสร้างความแข็งแกร่งของประเทศในระยะยาวจนเป็นที่ยอมรับในระดับสากล
- หลักการสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนว่าต้องยึดมั่นในเกียรติศักดิ์ ความเชี่ยวชาญ และความซื่อสัตย์ พร้อมทั้งชี้ให้เห็นว่าปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการทำงานคือการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากกรมสอบสวนคดีพิเศษไม่สามารถดำเนินการได้เพียงลำพัง ข้อมูลและทรัพยากรจำนวนมากกระจายอยู่ในหลายหน่วยงาน การประสานงานและการให้เกียรติซึ่งกันและกันจึงเป็นกลไกสำคัญที่จะนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย
- การดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษในระยะเริ่มแรกมีความเข้มแข็งด้านการฝึกฝนทักษะและยุทธวิธีอย่างสม่ำเสมอ แต่ปัจจุบันแนวทางดังกล่าวได้ลดน้อยลง จึงควรได้รับการผลักดันให้กลับมาอย่างจริงจัง ทั้งนี้ได้ย้ำถึงหลักการสำคัญในการปฏิบัติงานคือ “เกียรติศักดิ์ เชี่ยวชาญ และซื่อสัตย์” ซึ่งเป็นรากฐานของความเป็นมืออาชีพ และเป็นปัจจัยหลักในการสร้างความเชื่อมั่นจากประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อคดีพิเศษที่มีความซับซ้อนและแตกต่างจากคดีทั่วไปของตำรวจ พร้อมทั้งชี้ให้เห็นความจำเป็นในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและการปรับตัวให้เท่าทันอาชญากรรมยุคใหม่ เช่น อาชญากรรมทางไซเบอร์และสกุลเงินดิจิทัล นอกจากนี้ยังสะท้อนปัญหาภายในองค์กรเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์และการแทรกแซง ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการสร้างความเป็นมืออาชีพและความเชื่อมั่นจากสาธารณชน โดยเสนอให้มีการคัดเลือกบุคลากรอย่างโปร่งใส สนับสนุนผู้มีความรู้ความสามารถจากหลากหลายสาขาวิชาชีพให้ก้าวขึ้นมาเป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนองค์กร เพื่อทำให้กรมสอบสวนคดีพิเศษมีความเข้มแข็ง เป็นที่พึ่งของประชาชน และมีบทบาทสำคัญต่อความมั่นคงของประเทศอย่างแท้จริง พร้อมทั้งทิ้งท้ายด้วยความคาดหวังให้การดำเนินงานในอนาคตยังคงยึดมั่นในความเป็นมืออาชีพ ความเชี่ยวชาญ และเกียรติศักดิ์ เพื่อสร้างความศรัทธาแก่ประชาชนและสังคมโดยรวม

- การสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษในครั้งนี้ กรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับฟังความคิดเห็นโดยตรงจากผู้แทนภายนอก ซึ่งมีประเด็นที่สามารถนำไปปรับใช้และต่อยอดในการพัฒนาการทำงานได้จริง โดยเฉพาะการตอกย้ำเจตนารมณ์ในการก่อตั้งกรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อมุ่งปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ อันเป็นพันธกิจสำคัญที่ไม่อาจละเลย และยังยืนยันว่าหน่วยงานและบุคลากรของกรมสอบสวนคดีพิเศษยังคงพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และจะนำผลการสำรวจความเชื่อมั่นจากสาธารณชนไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการทำงานเพื่อยกระดับประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือขององค์กรให้ดียิ่งขึ้นในอนาคต
- การสร้างความเชื่อมั่นและความพึงพอใจของประชาชนนั้น การดำเนินงานในเรื่องการรับเรื่องร้องเรียนและร้องทุกข์จากประชาชนมีส่วนสำคัญมาก ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมากรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยกองบริหารคดีพิเศษ ได้มีการพัฒนาระเบียบและข้อปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ทั้งในกรณีที่มาติดต่อด้วยตนเองและการยื่นคำร้องผ่านระบบออนไลน์ โดยมุ่งให้การดำเนินงานมีความราบรื่น รวดเร็ว และสามารถตรวจสอบความคืบหน้าของเรื่องร้องเรียนได้อย่างชัดเจน อันจะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการอำนวยความยุติธรรมแก่สังคม นอกจากนี้การผลักดันให้กรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นองค์กรอิสระนั้น ผู้บริหารกรมสอบสวนคดีพิเศษได้ดำเนินการจัดทำโครงสร้างใหม่เพื่อยกระดับกรมสอบสวนคดีพิเศษให้เป็นองค์กรอิสระในอนาคต ซึ่งขณะนี้มีความคืบหน้าเกือบสมบูรณ์ และอยู่ระหว่างกระบวนการยื่นเรื่องตามขั้นตอนต่อไป

ภาคผนวก

คำสั่งกรมสอบสวนคดีพิเศษ
ที่ ๑๖๗๔ /๒๕๖๗
เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

.....

ตามแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๘) ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ เรื่องที่ ๑ ยกระดับการสืบสวนสอบสวนสู่มาตรฐานสากล แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมหลักความเที่ยงตรง เป็นกลาง ความรับผิดชอบ โปร่งใส และคุ้มครองบุคคลที่มีความเสี่ยงต่อการถูกละเมิดในการปฏิบัติงานด้านคดีพิเศษ นั้น

เพื่อให้การดำเนินการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงแต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบ

๑. รองอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ที่กำกับดูแลกองพัฒนาและสนับสนุนคดีพิเศษ	หัวหน้าคณะทำงาน
๒. หัวหน้าหน่วยงานในสังกัดกรมสอบสวนคดีพิเศษ	คณะทำงาน
๓. ผู้อำนวยการกองพัฒนาและสนับสนุนคดีพิเศษ	เลขานุการคณะทำงาน
๔. รองผู้อำนวยการกองพัฒนาและสนับสนุนคดีพิเศษ ที่กำกับดูแลส่วนพัฒนาระบบงานสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงาน
๕. ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาระบบงานสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ กองพัฒนาและสนับสนุนคดีพิเศษ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงาน
๖. เจ้าหน้าที่ส่วนพัฒนาระบบงานสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ กองพัฒนาและสนับสนุนคดีพิเศษ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงาน

อำนาจหน้าที่

๑. พิจารณาทบทวนการดำเนินการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ และวิเคราะห์วิธีการ เครื่องมือ และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. ดำเนินการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์

๓. ดำเนินการ...

๓. ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

พันตำรวจตรี

(ยุทธนา แพรดำ)

อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ

แบบสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

การดำเนินการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงระดับความเชื่อมั่นของสาธารณชนต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษและนำข้อเสนอแนะมาพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ให้มีความเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อการอำนวยความยุติธรรมให้กับประชาชน จึงขอความกรุณาท่านตอบคำถามทุกข้อ โดยข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจนี้นำไปวิเคราะห์ผลการสำรวจในภาพรวม ไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสำรวจแต่อย่างใด เป็นไปตามนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

<u>คำชี้แจง</u> โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับท่านมากที่สุด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ

1.1 เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง ☐ (โปรดระบุ).....

1.2 อายุ

☐ น้อยกว่า/เท่ากับ 20 ปี ☐ 21 - 30 ปี ☐ 31 – 40 ปี
☐ 41 – 50 ปี ☐ 51- 60 ปี ☐ มากกว่า 60 ปี

1.3 ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษา/ปวช. ☐ อนุปริญญา/ปวส. ☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก ☐ ไม่ได้รับการศึกษา ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

1.4 อาชีพ

☐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ ธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ/ฟรีแลนซ์ ☐ เกษตรกร/ประมง/ปศุสัตว์
☐ พนักงานบริษัท/รับจ้าง/ลูกจ้าง ☐ นักเรียน/นักศึกษา ☐ เจ้าหน้าที่องค์กรระหว่างประเทศ
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

1.5 ท่านมีสถานะความเกี่ยวข้องกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) ในสถานะใด

☐ ผู้ร้องขอ/ผู้ร้องทุกข์/ผู้ร้องเรียน ☐ ผู้กล่าวหา/ผู้เสียหาย ☐ ผู้ถูกกล่าวหา/ผู้ต้องหา
☐ พยาน ☐ แหล่งข่าวบุคคล ☐ เครือข่ายภาคประชาชนกรมสอบสวนคดีพิเศษ
☐ บุคลากรหน่วยงานที่มีอำนาจในการส่งมอบสำนวนสอบสวน ☐ บุคลากรหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน/หน่วยงานระหว่างประเทศ
☐ ประชาชนหรือหน่วยงานที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงาน ☐ ประชาชนผู้มาติดต่อ/ขอคำแนะนำด้านกฎหมาย
☐ ประชาชนทั่วไป ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

ส่วนที่ 2 การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการใช้บริการจากกรมสอบสวนคดีพิเศษ

2.1 ท่านรับทราบข้อมูลข่าวสารของกรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) จากช่องทางการสื่อสารใด (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ โทรทัศน์ ☐ หนังสือพิมพ์ ☐ วิทยุ ☐ วารสาร DSI (e-book)
☐ เว็บไซต์ www.dsi.go.th ☐ สื่อสังคมออนไลน์ (Line/Facebook/Instagram/TikTok/X/YouTube)
☐ อบรม/สัมมนา ☐ การบอกเล่า/บอกต่อ ☐ แผ่นพับ/เอกสารแจก
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

2.2 ท่านเคยใช้บริการกรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) ในเรื่องใดบ้าง (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ไม่เคยใช้บริการ **(หากไม่เคย ข้ามไปตอบข้อ 2.4)**
☐ ร้องขอ/ร้องทุกข์/ร้องเรียน
☐ ตรวจสอบสถานะเรื่องร้องเรียนสถานะทางคดี
☐ ปฏิบัติงานร่วม/ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวเนื่องกับ DSI
☐ ใช้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ของ DSI
☐ ขอรับคำปรึกษาด้านกฎหมาย/คดีพิเศษ ผ่านช่องทางต่าง ๆ ของ DSI
☐ เข้าร่วมการประชุม/อบรม/สัมมนา/กิจกรรมของ DSI
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

2.3 ท่านเคยติดต่อหรือใช้บริการจากกรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) ผ่านช่องทางใด แล้วท่านพบปัญหาหรืออุปสรรคในการติดต่อในเรื่องใด

2.3.1 ท่านติดต่อหรือใช้บริการ DSI ผ่านช่องทางใด	**ไม่เคย**	**เคย**	**2.3.2 ปัญหาหรืออุปสรรคที่ท่านพบเจอในการติดต่อหรือใช้บริการ DSI (เฉพาะผู้ที่เคยติดต่อหรือใช้บริการ DSI) (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**						
			ขั้นตอนการให้บริการยุ่งยากซับซ้อน	บริการล่าช้า	เจ้าหน้าที่ไม่สามารถตอบคำถามหรือแก้ปัญหาให้ได้	ช่องทางติดต่อไม่สะดวก	ระบบการให้บริการไม่เสถียร	ไม่มีปัญหา/อุปสรรค	อื่น ๆ (โปรดระบุ)
1) สอบถามข้อมูล/ข้อเสนอแนะ/ร้องเรียน ผ่านเว็บไซต์ www.dsi.go.th และผ่านอีเมล dsi@dsi.go.th									
2) สื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ Line, Facebook, Instagram, TikTok, X, YouTube									
3) ทางโทรศัพท์ - ติดต่อหน่วยงาน 0-2831-9888 - ติดต่อสายด่วน DSI 1202 กด 1 ติดต่อส่วนราชการภายใน กด 2 ปรึกษากฎหมาย ร้องเรียน แจ้งเบาะแสอาชญากรรม									
4) ไปรษณีย์									
5) เข้ามาติดต่อ DSI ด้วยตนเอง									
6) อื่น ๆ โปรดระบุช่องทางที่ท่านติดต่อ.....									

2.4 ผลงานคดีพิเศษใดของกรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) ที่ท่านได้รับรู้/รับทราบจากช่องทางต่าง ๆ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ คดีความผิดเกี่ยวกับการเงินการธนาคารและการฟอกเงิน เช่น คดีหุ้น STARK, คดีหุ้น MORE, คดีฟอกเงิน กรณีบริษัท เดอะนิว คอนเซปท์ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

☐ คดีความผิดเกี่ยวกับธุรกิจการเงินนอกระบบ เช่น คดี ดิ ไอคอน กรุ๊ป, คดีการพนันออนไลน์ UFA, คดี Forex-3d

☐ คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น คดีบุกรุกป่าในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต, พิษณุโลก, เขาค้อ และเกาะสมุย, คดีบริษัท ที เอช โมลีโพรเซสซิ่ง ปล่อยน้ำเสียที่มีสารปนเปื้อนในพื้นที่อ่างเก็บน้ำลุ่มน้ำโจน จังหวัดฉะเชิงเทรา

☐ คดีความผิดเกี่ยวกับภาษีอากร เช่น การนำเข้ารถยนต์โดยหลีกเลี่ยงภาษี (คดีรถหรู) และคดีลักลอบนำเข้าหมูแช่แข็ง (หมูเถื่อน)

☐ คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา เช่น คดีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาผ่านช่องทางออนไลน์, คดีละเมิดเครื่องหมายการค้าและทรัพย์สินทางปัญญาในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี สมุทปราการ

☐ คดีความผิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เช่น คดีแก๊งค์ Call center, คดีจับกุมโปรแกรมเมอร์และนักการตลาดเว็บไซต์ บริษัท ดูทีวี มีเดีย ละเมิดลิขสิทธิ์รายการโทรทัศน์ของช่อง 7

☐ คดีความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมระหว่างประเทศ เช่น คดีที่มีบริษัทที่มีพฤติการณ์เป็นองค์กร อาชญากรรมข้ามชาติ หลอกลวงผู้เสียหายให้ร่วมลงทุน ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ

☐ คดีความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค เช่น คดีการนำเข้าและจำหน่ายโบท็อกซ์ และฟิลเลอร์ปลอม, คดีลักลอบนำสารพาราควอต อ้างเป็นสารชีวภัณฑ์ จำหน่ายในโซเชี่ยลฯ

☐ คดีความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานภาครัฐ (ฮั้ว) เช่น คดีฮั้วประมูลเครือข่ายกำนันนก

☐ คดีความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ เช่น คดีคนไทยตกเป็นเหยื่อค้ามนุษย์ในการทำงานเป็นสแกมเมอร์และค้าประเวณี ณ เมืองเลาก์ก่าย รัฐฉาน เมียนมา

☐ คดีเกี่ยวกับความมั่นคง เช่น คดีขบวนการคนต่างด้าวสวมสิทธิคนไทย และคดีนอมินีในจังหวัดภูเก็ต

☐ ภารกิจด้านอำนวยความยุติธรรม เช่น การแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ และการช่วยเหลือคนไร้รัฐไร้สัญชาติ เป็นต้น

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

ส่วนที่ 3 ความเชื่อมั่นต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ

3.1 ท่านมีความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) อยู่ในระดับใด

ความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ กรมสอบสวนคดีพิเศษ	ระดับความเชื่อมั่น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
(1) เชื่อมั่นว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ ภายใต้ทรัพยากรที่ได้รับ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติ					
(2) เชื่อมั่นว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษมีกระบวนการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน					
(3) เชื่อมั่นว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษสามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้					
(4) เชื่อมั่นว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษมีระบบให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยง่าย					
(5) เชื่อมั่นว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ และเป็นปัจจุบัน					
(6) เชื่อมั่นว่า เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการตามหลักกฎหมายอย่างเคร่งครัด ด้วยความเป็นธรรม					
(7) เชื่อมั่นว่า เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียม เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน					
(8) เชื่อมั่นว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็น ร่วมเสนอปัญหา และร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน					
(9) เชื่อมั่นว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษมีการให้อำนาจการตัดสินใจตามลำดับชั้นเป็นไปอย่างเหมาะสม เอื้อต่อการดำเนินงานกับหน่วยงานภายนอก					
(10) เชื่อมั่นว่า เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม					

ส่วนที่ 4 ความคาดหวังต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ

4.1 ท่านมีความคาดหวังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) ในเรื่องใดมากที่สุด
(โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านมีความคาดหวังมากที่สุด <u>เลือกตอบได้จำนวน ๓ ข้อ</u>)

- ☐ คาดหวังว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ ภายใต้ทรัพยากรที่ได้รับ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติ
- ☐ คาดหวังว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษมีกระบวนการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน
- ☐ คาดหวังว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษสามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้
- ☐ คาดหวังว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษมีระบบให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยง่าย
- ☐ คาดหวังว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ และเป็นปัจจุบัน
- ☐ คาดหวังว่า เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการตามหลักกฎหมายอย่างเคร่งครัด ด้วยความเป็นธรรม
- ☐ คาดหวังว่า เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียม เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน
- ☐ คาดหวังว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็น ร่วมเสนอปัญหา และร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน
- ☐ คาดหวังว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษมีการให้อำนาจการตัดสินใจตามลำดับชั้นเป็นไปอย่างเหมาะสม เอื้อต่อการดำเนินงานกับหน่วยงานภายนอก
- ☐ คาดหวังว่า เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

5.1 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ (โปรดระบุ) .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

สำนักงานอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ
เลขที่รับ 6009
วันที่ 17 ก.ย. 2568
เวลา ผู้รับ

สำนักงานรองอธิบดี (/)
เลขที่รับ 3965
วันที่ 16 ก.ย. 2568
เวลา 9.30 ผู้รับ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองพัฒนาและสนับสนุนคดีพิเศษ ส่วนพัฒนาระบบงานฯ โทร ๕๑๖๓๒ (ในรมล)

ที่ ยธ ๐๘๑๙/๑๕๓๑ **วันที่** ๑๖ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผ่าน รองอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ (ร้อยตำรวจเอก วิษณุ ฉิมตระกูล)

๑. เรื่องเดิม

กองพัฒนาและสนับสนุนคดีพิเศษ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการตามตัวชี้วัด "ร้อยละความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ" ตามแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๘) ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ เรื่องที่ ๑ ยกระดับการสืบสวนสอบสวนสู่มาตรฐานสากล โครงการพัฒนามาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ กิจกรรมการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๑

๒. ข้อเท็จจริง

กองพัฒนาและสนับสนุนคดีพิเศษ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะทำงานฯ ตามคำสั่งกรมสอบสวนคดีพิเศษ ที่ ๑๖๗๘/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๒ ได้ดำเนินการตามแผนงานที่รับผิดชอบ ดังนี้

๒.๑ ดำเนินการเก็บข้อมูลการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยเก็บข้อมูลในเชิงปริมาณ จากการตอบแบบสำรวจของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชนทั่วไป ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๘ ถึงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ และเก็บข้อมูลในเชิงคุณภาพ จากการเข้าสัมภาษณ์ (In-depth Interview) ผู้บริหารกระทรวงยุติธรรมและผู้แทนหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน ๒ ครั้ง ประกอบด้วย ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของกรมสอบสวนคดีพิเศษ จำนวนทั้งสิ้น ๓๐ คน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๘ ณ โรงแรมเซ็นทารา ไลฟ์ ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร และครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ ศูนย์ปฏิบัติการคดีพิเศษเขตพื้นที่ ๕ จังหวัดเชียงใหม่ โดยอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ได้เห็นชอบให้ดำเนินการสำรวจความเชื่อมั่นฯ ตามท้ายหนังสือกองพัฒนาและสนับสนุนคดีพิเศษ ที่ ยธ ๐๘๑๙/๔๐๖ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๘ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๓

๒.๒ ดำเนินการนำข้อมูลจากการสำรวจตามข้อ ๒.๑ มาวิเคราะห์ผลการศึกษา เพื่อสรุปผลการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ และจัดกิจกรรมการนำเสนอผลการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๘ ณ โรงแรมเซ็นทารา ไลฟ์ ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าร่วมรับฟังการนำเสนอผลการสำรวจความเชื่อมั่นฯ ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และเจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษ จำนวนทั้งสิ้น ๕๐ คน โดยอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ได้เห็นชอบให้ดำเนินการจัดกิจกรรมนำเสนอผลการสำรวจความเชื่อมั่นฯ ดังกล่าว ตามท้ายหนังสือกองพัฒนาและสนับสนุนคดีพิเศษ ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๘๑๙/๑๒๙๕ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๘ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๔

๒.๓ ดำเนินการ

๒.๓ ดำเนินการจัดทำ "รายงานผลการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘" ฉบับสมบูรณ์ โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๐๕) คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๐๐ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๕

๓. ข้อพิจารณา

เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย กองพัฒนาและสนับสนุนคดีพิเศษ จึงขอส่งรายงานผลการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อโปรดทราบและดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ อนุมัติเผยแพร่รายงานผลการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๓.๒ มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กองบริหารคดีพิเศษ กองเทคโนโลยีและศูนย์ข้อมูลการตรวจสอบ กองนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานเลขานุการกรม กองกฎหมาย และกลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล นำข้อเสนอแนะจากการสำรวจความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจในความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนางานต่อไป

๔. ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดพิจารณาอนุมัติตามข้อ ๓.๑ และเห็นชอบมอบหมายตามข้อ ๓.๒ หรือหากเห็นควรเป็นประการอื่นขอได้โปรดสั่งการ

(นางสาวสิริณภัทฒ์ เกตุสุวรรณ)
พนักงานสอบสวนคดีพิเศษชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่
รองผู้อำนวยการกองพัฒนาและสนับสนุนคดีพิเศษ รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการกองพัฒนาและสนับสนุนคดีพิเศษ

เรียน อสพ.

๑.) เห็นควรอนุมัติ ตามข้อ ๓.๑

๒.) เห็นควรมอบหมายให้หน่วยที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ตามข้อ ๓.๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

- อนุมัติ
- ดำเนินการตามเสนอ

ร.ต.อ.
(วิษณุ ฉิมตระกูล)
รอง อสพ.(๑)
ก.ย. ๒๕๖๘

พันตำรวจตรี
(ยุทธนา แพรดำ)
อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ
18 ก.ย. 2568

กรมสอบสวนคดีพิเศษ

Department of Special Investigation

เลขที่ ๑๒๘ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐